

MAGYAR URIASSZONYYOK LAPJA

Fotó: Molnár Erzsébet, Rákóczi-ut 18.

SCHODITS ÉVA

I

Megcsalt a szerelem...

TANGÓ

Kertész Ferenc verse és zenéje

f *8va* *sfz*

p

1. Ró zsa k ta - va szán ka ca - gott a lány. Kis ma - dár da - lolt a fán
 2. El sza - ladt a nyár El ha - gyott a lány. Szi - vem bú - san zo - ko gott

p

1. Szi vü nk - be vágy szent tü ze gyult. S sze rel me sen bo rult reám.
 2. A zó - ta már a kad na más, de nő nek hin ni nem tu - dok!

mf

1. Csók - ja é - ge - tett. száz i - gé - re - tet su - gott a fü - lem - be Ó!
 2. Ha el - jön az éj most is le - sem én, Hát - ha visz - sza tér ta - lán?

p

MAGYAR URIASSZÖNYVOK LAPJA

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR: 1-ÉN, 10-ÉN ÉS 20-ÁN • SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VI. JÓKAI-U. 37 (BERLINI-TÉR SAROK) • TELEFON: AUTOMATA 107—23 • POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI CEKKSZÁMLA: 41.490 • ELŐFIZETÉSI ÁR: MAGYARORSZÁGON ÉS AUSZTRIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 24 P. FÉLÉVRE 12 P. NEGYEDÉVRE 7 P • BELGIUMBAN, FRANCIAORSZÁGBAN, NÉMETORSZÁGBAN, SVÁJCBAN, OLASZORSZÁGBAN ÉS ROMÁNIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 30 P, FÉLÉVRE 15 PENGŐ. ANGLIÁBAN ÉS JUGOSZLÁVIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 40 P, FÉLÉVRE 20 P. AMERIKÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 8 DOLLÁR • EGYES SZÁM ÁRA 80 FILLÉR

Gyanus siránkozás

HA MAGUNK ELÉ TERITJÜK A FÖLDABROSZT és szemünk végigsiklik a különféle világgrészeken, birodalmakon, országokon és gyarmatokon, akaratlanul is, bizonyos képzetársítás révén arra gondolunk: vajjon hogy megy a dolga azoknak az embereknek, akik több napi gyorsvonati, vagy éppen több heti gyorsgőzös-távolságra élnek tőlünk? Több vagy kevesebb gond örl-e őket, könnyebben vagy nehezebben keresik-e meg a kenyérüket, bővebben vannak-e minden földi jónak vagy szükségét szenvednek-e, magasabb vagy alacsonyabb fokon áll-e a miénknél az általános társadalmi jólét? És megál'apítjuk szép csöndesen, hogy a világ leggazdagabb birodalmában, az észak-amerikai Egyesült Államokban minden negyedik ember állás-és munkanélküli, hogy a világ kétötöd részének ura: a hatalmas Anglia majdnem hárommillió munkanélkülit kénytelen eltartani, hogy a német birodalomban hatmillió pár tenyér áll dolog nélkül, hogy a mérhetetlenül gazdag Franciaországot is kezdte a gazdasági válság, hogy Olaszország nem tudja elhelyezni az emberfőlöslegét, Oroszország pedig... erről jobb, ha hallgatunk. Délamerikából és Ausztráliából is egyre-másra jönnek a vigasztalan hírek, Ázsiában a népmilliók évszázados nyavalyája: éhínség és járvány pusztít. A rövid, de annál szomorúbb szemle után a mi kis országunkra esik tekintetünk. És bármennyire együtt érez a civilizált ember a szenvedőkkel, a boldogtalanokkal, elsősorban mégis a saját dolgaival törődik, a maga portáján néz széjjel. A régi igazságot tartva szem előtt: ki törődik velünk, ha mink nem törődünk sajátmagunkkal?

Bizony, sok a keserűség, a panasz, a gond idehaza. A búza nem fizet, tehát a gazdának nincs pénze, ennél fogva rosszul megy az iparosnak és végeredményben pang a kereskedelem. A gazdasági élet törvényei, mint a fogaskerekek, egymásba kapaszkodnak és kénytelenül összemorzsolják a kerekek közé szorult akadályt. Rosszul megy... De vajjon olyan égbekiáltó, olyan szörnyűséges-e a nyomor, amilyenhez fogható sehol — se Európában, se Amerikában — nem található? Méltóztatnak-e tudni például, hogy a sok száz millió és millió bushel gabonát termelő Egyesült Államokban már második éve, hogy sorjával állnak a nagy ipari városokban — kenyérért? Akárcsak a szovjettbolyo hazájában, az átoksújtotta Oroszországban, — pedig Amerika a kapitalizmus aranykorában sütkérezik, pedig ott vannak a világ leghatalmasabb vagyonai, ott őrzik a mesebeli Inkák kincsének dupla- és triplajátós páncélszekrényeit. Németországból kimenekült a tőke, amely mindig szünetlen spekuláns volt, az őskorban ép úgy, mint napjainkban és

az emberek milliói félig eszelősen futkosnak a pár márka után, amelyből egyik napról a másikra tengődhetnek. A tömegnyomor 'nyen félelmetes képei mégsem döbentik meg a magyar társadalom életének szemléleit. Nem tagadható: nálunk is van szegénység, fájdalom, mindig is volt, de a hatóságok, különösen a világháború óta, nagyobb érzéket tanusítanak a nélkülözők bajai iránt és a jóléti intézmények majdnem az egész társadalmi fronton ki vannak építve. Éhség nem pusztítja a magyar falvakat és egyetlen zsúfolt nagyvárosunkban, Budapesten, nem maradt fedél nélkül senki a tél viszontagságaiban. Valahogy megvagyunk, ha mindjárt nem is úgy, ahogyan szeretnők.

Vannak persze emberek, akik nem tudnak belenyugodni a világ rendjének változásába. Akik azt hitték, hogy mindig hét bő esztendő lesz, hogy a »konjunktúra« dáridója örökké tart, hogy ez az egész földi élet nem egyéb, mint tarka láncolata autós kirándulásoknak, bár-duhajkodásnak, hajnalig tomboló táncnak, Riviérán sütkérezésnek, léha kalandok hajszolásának... Akik már elfelejtették a bibliai Fáraó példázatos álmát ama bizonyos hét sovány tehénről, akik a hét szűk esztendő jelképeztek. Ezek az urak és hölgyek, akiknek a gyönge itélőképességénél és gazdasági filozófiájánál csak az erkölcsük voltak lazábbak, azt gondolták talán, hogy a világ 1925-ben megáll és most már csak örökké hejehuja, pezsgőzés, kékjutazás lesz? A nagy összeroppanás előszíjei, a mások katasztrófájából hasznót harácsolók rövid pár év alatt úgy beleszoktak a hirtelen jött vagyon mohó élvezetébe, hogy az első fuvallatnál, amely nem az ő kalózhajójuk vitorláját feszítette, már öngyilkosságról nyafogtak és minduntalan azzal riasztották a gyöngébb idegzetűeket, hogy belevetik magukat a hullámokba. Ugyanakkor a csöndes és szolid munka hajótöröttjeit veszni hagyták és kihívó göggel néztek el vergődésük felett. Az ebül szerzett pénz orgiája öt-hat évig töltötte be rekedt rikácsolásával és mérgezte meg a közép-európai társadalmak légkörét. De legalább ezek hallgassanak most! Hiszen az ő szájukból még az imádság is profánul hangzott, hiszen ezek nem a mindennapi kenyérért könyörögtek, hanem így sóhajtottak az Egek Urához: add meg a mi minden napi pezsgőnket!

Azt mondják: borzasztó pusztulás van, üresek a színházak, a mozik, a kávéházak, a bárók. Hat esztendeig ezek a helyiségek voltak zsúfolva, ellenben üresen álltak a templomok és kötéllal kellett hallgatóságot fogni az irodalmi, művészeti és tudományos előadásokhoz. Most a templomok felé fordult minden felekezet tekintete. Balsorsunkban hamarabb találjuk meg

az Istent, mint boldog napjainkban. A szerencsésjéltől elkapott ember rendszerint csak akkor ébred az istenhit mélyebb tudatára és hatalmára, amikor utolsó sugarait küldi feléje a lebukó nap és a hold hideg arca vigyorogva nézi gyötördését. Kövezzenek meg érte, de kimondjuk: sokkal szívesebben látjuk a teli templomokat és a kulturális délutánok meg esték áhitatos figyelmű közönségét, mint a zsúfolt mozikat és bárókat; többre becsüljük annak a nemzedéknek a tudását, erkölcsét, ellentálló képességét, amely odahaza jó könyvek olvasásával szórakozik, mint azt, amelyik buta és izléstelen operettek levegőjét szívja magába; szimpatikusabb nekünk az a családapa, aki esténként a rádiója mellett hallgatja a cigányzenét, mint az, aki hajnalig dorbézol füstös lokálokban, cigánymuzsika élvezésének örve alatt. Kevesebb a garas, tehát mindenki jobban megnézi, mielőtt kiadná. Az életszínvonalnak a kereseti lehetőséghez kell alkalmazkodnia, — s aki ezt a szabályt megszegi, az rövid mulatság után hosszú és keserves bójttal fizet. Nem követelhető egy anyagiakban szűkölködő társadalomtól, hogy a könnyű szórakozás száz

meg száz helyét ép oly bőkezűen táplálja, mint egy gondtalan és jóléssel rendelkező társadalom. És ne irritálják a közönséget folyton, ne vágjanak az arcába vádakat, hogy így meg úgy, nem pártolják a »kulturát«. A rossz operettszínház, a bár, a cigányozó meg jazz-elő éjjeli kávéház talán még sincs olyan bizalmas viszonyban a kultúrával, mint azt a — belátjuk, pehhes — érdekeltek hirdetik. Ehelyett inkább örülünk, hogy a világszerte romlott gazdasági viszonyok között még mindig eleget tudunk tenni elsőrendű kötelességeinknek és hogy nem züllőtünk le — a dúsgazdag Amerika munkanélküli hadseregének, a kenyérért sorfalat állóknak kétségbeejtő életszínvonalára. Adjunk hálát az Istennek, hogy még kenyérünk van, hogy még hajlékunk van. S akik csak azért siránkoznak, mert 1931-ben nem roboghatnak a Rivierára, nem önthetik magukba veder-szám a francia pezsgőt és nem tobzódhatnak az élet állítólagos örömeiben úgy, mint 1920 és 1926 közt, azok legfőlebb egy szánalmas mosolyt érdemelnek. Nagyon gyanús a jajgatásuk.

Tápéi történetök

I R T A : S Z Á N T H Ó D É N E S

(Felhívjuk kedves előfizetőink figyelmét ennek az izig-vérig magyar elbeszélésnek irodalmi értékű szépségeire, amelyek a szegedkörünyéki magyarok nyelvének hermelinpalástjából úgy villognak ki, mint csillogó drágakövek. Kötelességünk ezt bejelenteni előfizetőinknek, mert eseménynek érezzük ennek a novellának megjelenését. A szerk.)

Ammá egészen biztos, hogy Ádám apánk valahun a Kisláng Józsefék kertye táján harapott bele abba a kukacos almába, csakis a Kislángék kertye táján történhetett az a nevezetős esemény, mer a Paradicsom sé lehetett máshun, mint ezön a tájékon.

Hászén vannak a világ-nak szép darabjai, mer töszöm azt Kistelek sé csúnya, Vársárhejj is mögjárja, Derezsma mög éppenséggel teccetős, no de Tápé...! Tápé ammás. Az e van döntve, hogy a Paradicsom csakis Tápén lehetett, merhogy az a legkellemetösebb része a földgojónak. Sokan 'mögállapították ezt mán, még urak is, pedig azok nem nagyon értik a szépségit a jegenyének, ahogy egyedü kicsücsosodik a bokrok közü. De azé lám a Nyilassy festő úr csupa tápéi menyecskét pingál rá a kipeire, a Juhász költő úr mög gyakorta járja a vizpartot, osz ha lefelé fordíti a fekete szakállát, má tunni löhet, hogy mögént Tápé-erül fabrikál valami istenös rigmust, — a Móra igazgató úr mög éppen mögörül, ha valami paradicsomi leletöt visznek be néki a múzeonyba. Esszónak is száz a vége: a Paradicsom az emút, de a Tiszapart mégis a legszöbbszejmjarad kerek e világon.

Vasárnap délután az égböt magára aggatta legszöbbszöránföllegeit, süttött a nap, akár a búboskemence, a fák mozdulatlanú atták át magukat a mönyei csököknek, a fűszál is éccaka van ébren, ijenkö pilletten szundít.

Lassan fojt a zöreg Tiszda, a halak is a fenekire bújtak hüsöni. Nagyon meleg tud lönni a nagyaaföd, ha akari.

Ott út a társaság a fűbe, a fehér, mög sár-ga virágok közt. Jobbkézfelü a komp láccott, utánna a Marostorok, balkézt a porgányi fűzes. Hátuk mögött a tötés dombja, azon túl a templom körösztje. Elöttük a víz.

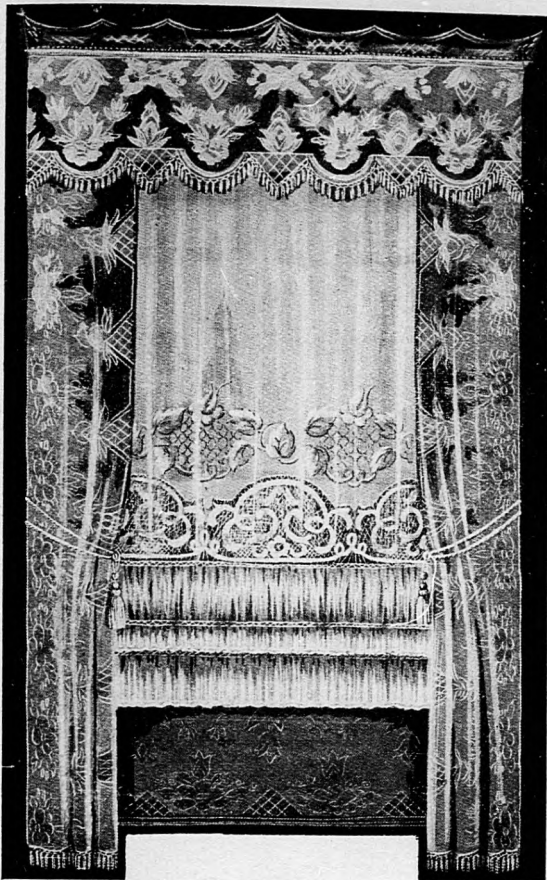
Maga a társaság is ojan vót, mint ragyogó bukéta friss levelek közt. A zöd fűvön a színös szoknyák, kötényök: pirosak, sárgák; fehér lékrik, barna ar-cok, kik pántlikák a hajba, sötét-kik ruha a zöregebbjin, a zembörök is kikbe, feketébe, a gyerökök fehér pöndölbe... csupa szín, pompás szín vót a zegész csoport.

Útek, heverésztek, pipáz-tak, nézték a libák tipögésit, a fecskék fickándozását, — tötötték a délutánt, várták a zestét.

Énekös Borbála vitte a szöt köztük. Tán azé beszél annyit mindön vénasszony, mee érzi, hossietni kő néki, ha mindönt ee akar mondani.

Antik karosszék gobelin-huzattal (ERMA kézimunkaház terve)

Kelím szárnyfüggöny drapériával (ERMA kézimunkaház terve)

— Mútkó is — aszongya — beteg lött a zonokám, Miska, osz orvosho vittem a városba.

— De előkelő kee, komámasszony, — vág bele Hajdani Viktus, — hogy orvosho mén a beteggee!

— Hát má csak köll kicsit adni a tisztösségre, ha lött valami a zembörbül!

— Hát...! — pök rá egyget Égi András.

— Kérdi a doktor: mi baja a gyerekeknek? Mondok: mi baja? Hászen épp azér hoztam, hommaga mongya mög! Dehát mije fáj, aszongya. Mondok: nézze, azé fizetők, hommaga tanájja ki! Mégis, mégis, — firtati. Mondok, fáj annak, szögénnek, mindöne; má egy hete lössz, hogy a gyerek nagyon sivatag.

— Azé nem kő mingyá orvosho szalani... (Mindég ellen közik ez a Viktus.) — A mi bornyúnk sé övött mútkoriba három napig, mégse vittük doktorho, osz möggyógyút.

— Hát mink visszük, tuggya! Nem azé szörzött földet a szögény uram, Isten nyugosztajja, hommég egy doktort sé tuggyunk mögrekérozni, ha alkalom adódik rá.

— Hát...! — pökött rá mögént Égi András.

— No aztán a doktor mögvizgázta a gyereket, osz kisütötte, honninsen néki rönbbe a gyomorközlekedése.

— Ammá szép betegség!

— Irt is néki a receptre gyönyörű orvosságot, mer tuggya, honnem vagyunk mink, Énekösék, akarmijjen nép.

— Mit irt néki?

— Szódabikaport.

— Szép orvosság.

— Szép. A patyikába mög is vöttük. Ekkis skatujába atták, hijjába montam, hovvönnek én félkilát is, gyöz-

zük mink, Énekösék, — de nem attak többet. Nemhogy örünének a jó kuncsaftnak.

— Hát... — szót rá Égi András, osz a fűvön fekke vastag füstöt erőgetött a cibarjábú.

Ezután mögént nagy haalgatás lött. Énekösék házábú dinnyét hoztak a gyerekek. Ropogott a haja, ahogy fővágták, csak úgy priccót ki a leve. Legjobb dinnye a környéken Énekösék kukoricája közt teröm. Vékony a zód haja, utánna félujjnyi sincs a fehér belső, a bele mög vörös, akar a rubint. Kevés magja koromfekete, ize akar a méz. Jólesik az így délután, plánét ha behütődik kicsit a Tiszába

A fijatalság felül Kisláng Jóska beszéggye fojik.

— Mee — aszongya — akkó, mikó én a kisezüstöt kaptam, nagyon lüttek a digók. Mink mög vissza. Nem sajnátuk a municijót.

Rá Mejjes Miháj:

— Homminek is köllött hareóni Tilorba azoké a kúszikláké, azt én nem értöm. Ijjen földé, mint ehun ni, ezé érdemös. De Tiloré? Nem teröm ott mög sömmi.

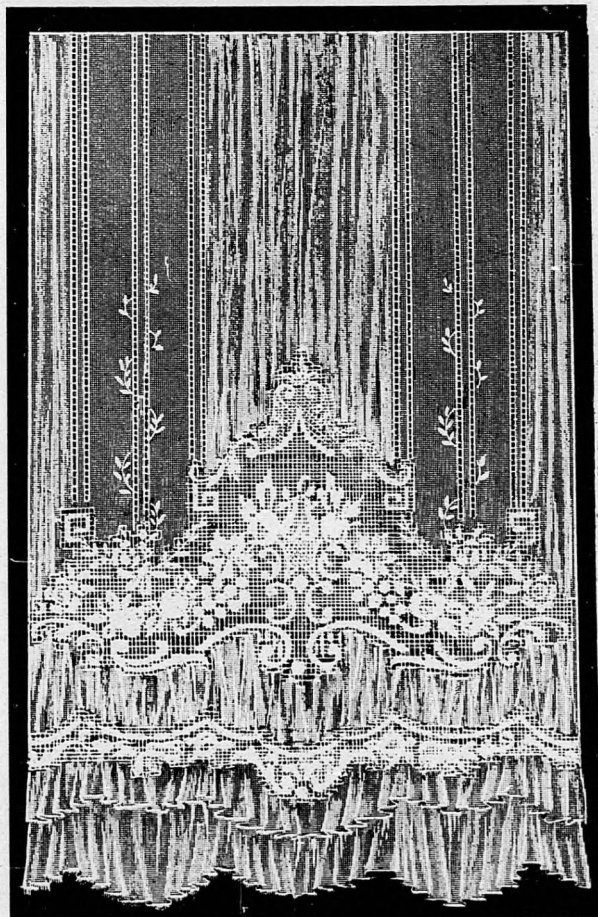
Lenézően legyintött.

Csönd.

Ladik úszik haalgatag a vizön. Vén halász ül a szélin, cüppogtatássaa csali a halakat horgára.

Kisláng Jóska mög Gera Pöre egymás mellett szégyönköztek a fűvön. Eggyik jobban lesüta a szömit, mint a másik. Tépdösik ütükbe a szásszorszépet, mög a kutya-tejet. A legén má egész learatott a ján körü mindönt.

Pörköli a nap a barna fejeket. Bedobálik a dinnye-hajakat a vízbe, néznek utánnuk hosszasan. Úgy tud a falusi embör a sömmbibe bámúni, mintha tuggyistee mijjen szép dógot látna benne.

Sztör ebédlőbe (Wieg Testvérek kézimunkaháza terve)

— Mongyon má kee valami érdekös történetöt, Pesta bátyánk, ne sajnájja tüllünk a szép szót, — fordul Mejjes Miháj egy fehérhajú embörhő, aki eddig mög sé mukant, csak a komp felé nézött mozdulatlanú.

— Ne sajnájja ám, — noszogati Hajdani Viktus.

Az öreg szoborarcán alig is látható somoj suhan végig. Sok történetöt eemesét ú mán a fijatalságnak így vasárnaponta. Sok halat kihalászott a Tiszábú, kit kerítő hálóa, kit fenekes horoggaa, sok föllegöt látott eeszáni a tápéi rét fölött, ki napot hozott, ki essöt — sok embör beszeggye surrant be fülibe.

Fövetik a zembörök a fejüket, ahogy mögszólal méjj hangján :

— Bizon, tuttam én azelőtt sok szép törté-
uetöket messze fődekrü,
francia kirájrü, szere-
csöny hercegrü, szölke-
hajú grófkisasszonrü.
De már öregödök, nem
jár má ojjan messzire
eszöm csikója.

— No tán maratt
még valami ott bent
— szól Borbála.

— Maranni ma-
ratt, nem mondom. De
azelőtt, ha becsuktam
a szömem, ott teröm-
tem, ahun akartam.
Máma bizon má csak
addig látók, ameddig a
szömem ér. Mire öreg
lössz a zembör, akkö
gyün csak rá, honnem
szabad messze fődön
járni még álomba sé.
Azt kő szépnék tartani,
ami ittván körülöttünk.

Kitárta rözketös
karját, oszt a vízre
mutatott. Úgy fojt az,
mintha ána, oszt ú is
haalgatná Csür Pesta
apó beszeggyit. Mind
ránéztek a Tiszára, sár-
ga iszapjára.

Nem szöt egy da-
rabilg a zöreg, osztán
újra elindüt a beszéd
úttján.

— Ki is tunna szöbbit eeképzeni, mint mikó a mel-
töságos Tisza anyai kebelire öleli a zú pajkos fiát, a Ma-
rost, ott szömbé vélünk, ahogy mögérközik lihögve, sebös-
sen, igenyöst Erdéjbjü szaladva. Akkurát ojjan a, mint
a zédösanya, mög a gyerök viszontlátása. Szinte hallik,
ahogy mongyák egymásnak :

— Aggyon Isten, édös Tisza anyám !

— Fogaggy Isten, édös Maros fijam ! Hun jártá ?

— Messze jártam, édös Tisza anyám,
ameddig kigyelmedhő értem. Naddarab födet
bekanyargottam . . .

— Mit láttá, édös Maros fijam ?

— Emböröket, állatokat, falukat, váro-
sokat, erdőket, réteket, nappalt, éccakát, nap-
sütést, fellegöt, pászortüzet, csillagot.

— Dógoztá-e sokat, édös Maros fijam ?

— Vittem a hátamon szép ján ladikját,
borzas atyafi tutajját, tele homokoshajót,

lélökvesztö csönyikot. Hajtottam malmot, öntöztem
mezöt, hüsítöttem ernyett munkást, italt attam fárratt
vándornak, tüzet ötöttem, ruhát mostam . . .

— Oszt rosszat cselekötté-e, édös Maros fijam ?

Haalgat erre a Maros.

— No ki vele, vajjad be !

— Hát, édös Tisza anyám : előntöttem egy falut.

— Mé tötted ? — kérü a Tisza haragossan.

— Mee Istentelen vöt apraja-naggya. Csak ivott,
bálozott, vereködött, templomba be nem tötték vóna a
népek a lábukat. Éngöm mög kutyába sé vöttek. A töttésö-
met soha mög nem erősitötték vóna . . . mökkö ijeszteni

az ojjan népet, amik
nem féli sé Istent, sé a
Marost. Elöntöttem
üket! — monta dacos-
san a Maros.

— El-é ?

— El ! Egösszen !

Még a bíró háza is be-
düt, Mind a viskójukat
széthajigátam !

— No akkö a zén
fijam vagy ! — monta
a Tisza anyai büszke-
ségtü dagadozva, oszt
a kebelire ölelte a
fiját, akit ee sé engö-
dött többit. Még egy
darabilg észleeni löhe-
tett egy csikot a fojó
közepin, a világosabb
Tisza, mög a sötétebb
Maros közt, de mire
Szögedébe értek, má
csak a szölke Tisza
láccott egyedü . . . Hát
így öleli keblire a Tisza
a Marost ittee. — Oda-
mutatott. — Mint anya
a zédösfiját. Mer min-
nyájunk anyya ú, min-
nyájunk a zú kebelire
térünk mög eccö, mint
Átilla kiráj, akinek a
koporsója itt van ee-
süjlesztve kincsöstü,
mindönöstü, a lábom
erányába.

Söhajtott egyget.

Kifarasztja má a vén

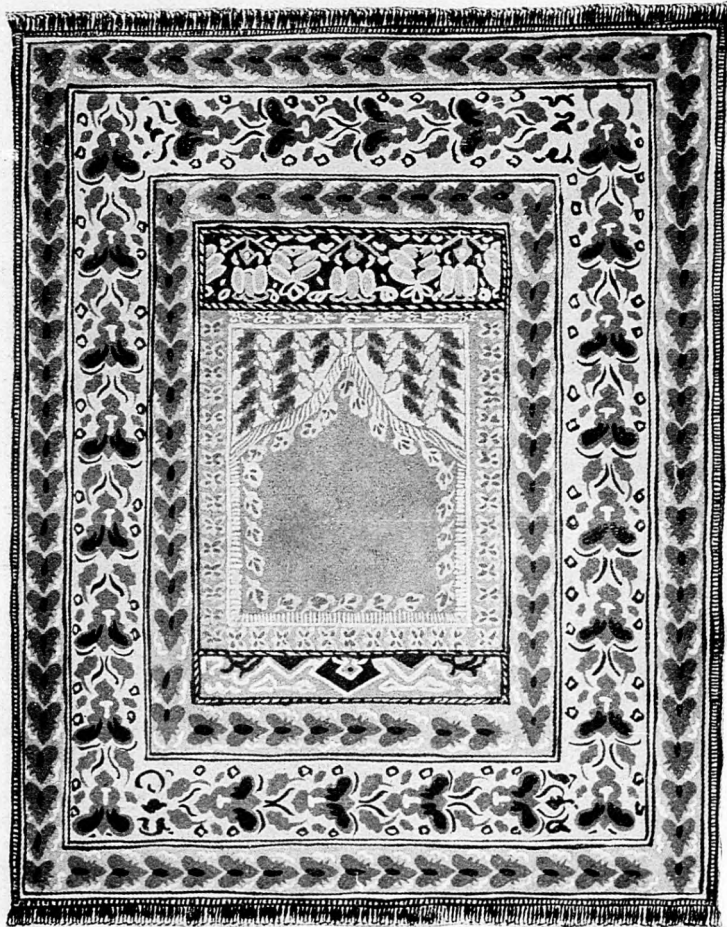
embört a hosszú beszéd. A többit nem szöt rá sömmit,
csak nézték a vizet, a közös édösanyát, aki szüle-
tösüktü halálukig végigkéséri üket lassú fojásáva a éle-
tön.

A nap má ferdérü süttöt, mögaranyozta fejük fölött
a templom körösztüit, mögsárgította a fák tetejit. A
tötésön négyesivee sétáltak a jányok, szomorü nótákat
danolásztak, a legényök mög utánnuk ballagtak.

Hosszú árnyékuk lött a fübe ülöknek.
Nézték a vizet. Jólesik a szívnek a Tiszába
nézni.

Kisláng Jóska a szásszorszép, mög
kutyatej közt mögfogta a Gera Pöre kezit.
Csak ük ketten néztek Átilla kiráj kin-
esei hejyre.

Egymás szömbibe tanáták mög a kiráj
kincsöt.

Ghiordes-szőnyeg (ERMA kézimunkaház terve)

K I N Y E R T ?

Gerta halkán zongorázott, én mögötte álltam, küszködtem magammal...

A nyitott ablakon keresztül beáradt a fehér viola mézes illata, néha-néha veréb szállt az ablakpárkányra, csipogott együgyűen, aztán ijedten tovaszállt. Sötét felhőgályák vonultak fel a nyugati égen. Még sütött a nap, forró volt a levegő, de a falevelek, bokrok, fűszálak a kertben idegesen remegtek, mintha a távoli vihar lehelletét éreznék...

Gerta Grieg Érotique-ját játszotta. Keze alatt szüziesség, szinte imádságossá finomultak a fojtott tűzi akkordok... Beszélni akartam és nem tudtam. Feleslegesnek éreztem minden szót... a pillanat áhítatos bódulatában úgy éreztem, mintha az én megtisztult, felmagasztosult férfivágyaim szólnának Gertához a muzsikából...

Elhangzottak az utolsó akkordok, Gerta szép fehér keze az

ölebe csúszott. Fejét a kert felé fordította... éreztem, hogy vár valamit... kinyújtottam a kezemet, hogy megfogjam a kezét. El akartam mondani neki mindent... Mindent? Igen, azt az egy szót, amelynél többet, vagy kevesebbet mondani nem lehet...

— Gerta — szólaltam meg remegő hangon...

Ebben a pillanatban az anyám sikolyát hallottam kintről:

— Félix... fiam!...

Aztán csönd lett, nem hallottunk semmit. Szinte megbénultan álltam ott egy helyben, a sikoly, a név belémhasított. Egy kép jelent meg a szemem előtt, egy katonaruhás férfi alakja... Az arcára már nem is emlékeztem pontosan, csak láttam magam előtt, hogyan veszi elő tarisznyájából nagy körülményességgel a harctéri cvibakot... Aztán az anyámat és apámat láttam, amikor búcsúztak tőle, aztán sok-sok apró história jutott hirtelen eszembe, amelyeknek mindmind Félix volt a hőse és valamennyit az anyám mesélt. Magam előtt láttam apám könnyes arcát, hallottam az anyám zokogását, visszaemlékeztem, hogy én nem tudtam megsiratni. Még örültem is, amikor elfoglalhattam az ő szobáját, viselhettem az itthagytott ruháit, birtokba vehettem összes kincseit: az aranyórát, a sétabotot, az apró Napoleon-szobrocskát és a kék szalaggal átkötött levelcsomót...

Talán csak egy szempillantásig tartott, míg mindez lepergett az agyamban, egy perc múlva már felocsudtam, künn tettem a tornácra.

Kicsi, törékenytestű anyám ott zokogott egy magas, sápadt, szakállas ember karjában.

— Walter... te vagy az, fiam...? Gyere... gyere... itt van, hazajött... ugye én sohasem hittem, hogy meghalt, mindig mondtam, hogy hazajön... különben álmodtam volna róla, mert a halottak álmukban látogatják meg azokat, akiket

Irta: Richard Thorn

az életben szerettek... de róla sohasem álmodtam... Fiam, édes szerelmes fiam... büszkeségem...

Ölelte, csókolta a nagy darab szakállas embert, aki jóformán semmit sem hasonlított arra a katonára, aki nekem a cvibakot adta. Arra a fényképre sem emlékeztem, amely ott függött a csikos kanapé fölött. Nem ismertem ezt az embert, a nyakába borultam, megcsókoltam, úgy szerettem volna együtt örülni anyámmal-apámmal... hiába, nem tudtam örömet csiholni a lelkemből. Félix tizenöt évvel ezelőtt ment el, egy ideig még hozzánk kapcsolódott a leveleivel, a rózsaszínű tábori lapokkal, aztán azok is elmaradtak, csak kőszá hírek jöttek... majd jött a hír, hogy nem jön vissza többet... A falusi temető kőpárt is elhozták, ahol tömegsírban fekszik. Megsiratták, meggyászolták... évekig siratták, az anyám nem is vetette le többet a fekete ruhát... aztán már csak emlék volt Félix, halvány emlék, amely

már részt sem kért a család életéből, érzelmeiből, szenvedéseiből... számomra talán csak annyi volt, mint egy értékes díszkötéses könyv, amely olvasatlanul fekszik az apám könyvtárában... ott van a többi könyv közt, de nem veszi kezébe senki... Én maradtam az egyetlen gyermek, a szülők reménye, büszkesége. Ami szeretet a szívükben Félix iránt élt, azt is ráruházták... boldog harmóniában éltünk hárman, nem volt más hátra, minthogy asszonyt hozzak a házba.

Három év óta ismerem Gertát, egy év óta tudom, hogy nem élhetek nélküle, régóta ott ég a vallomás az ajkamon, de hívő, áhítatos lénye mindig belemfojtotta. Vártam, mindig vártam, hogy egy pillantással, egy szóval, egy mozdulattal elárulja talán, hogy szeret... Ma, ott a zongora mellett,

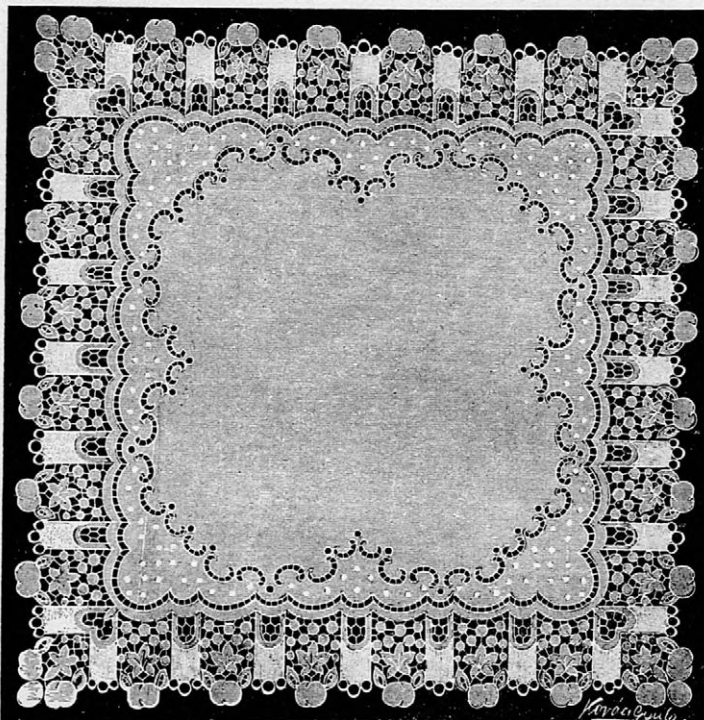
muzsika közben volt a lelke legközelebb hozzám... Világosan éreztem ezt és már meg is fogtam a kezét, már beszélni akartam... akkor jelent meg Félix, akít már halottnak hittünk...

* * *

Megváltozott az életünk. Minden Félix körül forgott. Az apám egész nap vele beszélgetett, az anyám remegve kereste a mosolyát. Álmatlan éjszakákon azon törte szegényke a fejét, mivel szerezhetne Félixnek örömet. Válogatónál válogatottabb finom ételeket fálalt eléje, a cseléddel tükörfényesre pucolta a cipőjét, a fürdőjébe illatos füveket dobott és Gertát megkérte:

— Jöjjön át fiacskám, zongorázzon a fiainak, nagyon szereti a muzsikát...

Félix úgy járt-kelt közöttünk, mintha tudomást sem venne róla, hogy ő a nap s mi csak a szerény bolygók vagyunk körülötte. Csendes, komor ember volt, még a nevetésében is volt valami tragikus árnyalat. Kimérten, lassan beszélt, minden szavának súlya volt, ő nem társalgott, nem csevegett, ő mindig mon

Riseliő-milliő (Wieg Testvérek kézimunkaháza terve)

dott... A vendégeink ámultan hallgatták, a férfiak igyekeztek megnyerni a barátságát, az asszonyok kacérkodtak vele, a leányok belészerettek. Ha ő megjelent valahol, mi többi fiúk mintha valamennyien értékünket vesztettük volna, pedig nem ivott, nem kártyázott a férfiakkal, nem udvarolt az asszonyoknak, nem táncolt a lányokkal. Egyáltalán úgy tett, mintha észre sem venné, hogy nő is van a világon, talán még Gertához volt a legbarátságosabb, nagyon szerette a játékát...

Sohasem ment ki a szobából, ha ő ott volt, beült egy fotelbe, kezére támasztotta a fejét, úgy hallgatta a muzsikát... én ott álltam mindannyiszor Gerta mellett a zongoránál, mégis úgy éreztem, mintha mérhetetlen messze lennék tőle, mintha Félix közénk állna és nem engedné, hogy megfogjam Gerta kezét és elmondjam neki, hogy szeretem...

— Beszélni fogok Félix-szel, meg fogom kérni, hogy hagyjon magunkra... csak meg fog érteni, hiszen testvérem...

* * *

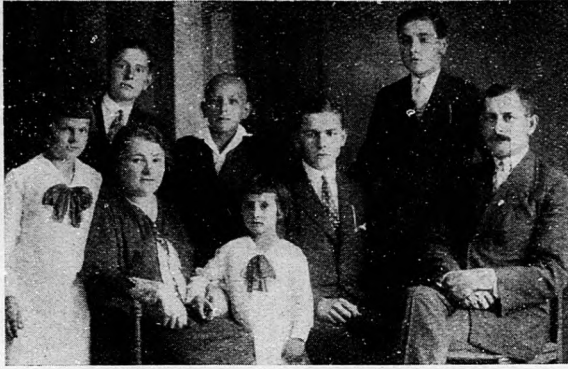
Késő alkonyatkör tértem haza a hivatalból. Amikor a ház előtt elmentem, zongoraszó és énekhang ütötte meg a fületem... egy férfi és egy nő hangja... csodaszépen énekeltek... mindkét hang ismerős volt... megremegtem... hirtelen olyan gyengeség fogott el, hogy alig tudtam kinyitni a kaput. Fenn a tornácra az anyám ült, kötött. Amikor meglátott, intett, hogy csendesen lépjek:

— Hallod, fiam? Félix és Gerta énekelnek? Istenem, ha valóra válna, amit én szeretnék... éppen neki való lenne...

— De... de, anyám, az Istenért, mit beszél... hát... hát nem tudja?

— Walter... kisfiam... nézd, nézd, neked be kell látnod, hogy ő nagyon szerencsétlen ember... tizenöt év kiesett az életéből, de nem tizenöt, hanem sokkal több, mert azokat a szörnyű éveket megduplázzák a szenvedések... Fiam, te nem tudod, amit én tudok... te nem tudod, hogy az én szegény fiának beteg a lelke, nehéz, nagyon nehéz azt meggyógyítani, se én, se az apád, se te nem vagy képes rá... erre, fiam, csak a szerelem képes... A szerelem sok embert átforgált már, visszaadta sokaknak az életkedvet, a munkaképességet... Walter... fiam, te nem tudod, amit én tudok, te nem tudod, hogy Félixet csak kegyelemből tartják meg a hivatalában, mert dolgozni nem tud, csak ül az íróasztala mellett és néz maga elé... te ezt nem tudod, te fiatal vagy, tele vagy a magad életével, de én az anyja vagyok... én mindent megérezek...

Nem tudtam egy szót sem felelni az anyám szavaira, csak néztem rá meredten s úgy éreztem, hogy sötét függöny ereszkedett

Vitéz Balogh József és családja, Halastó

le előttem... odabentről kihallatszott az ének... valami szerelmi dalt énekeltek...

* * *

Ősszel a Városi Első Takarékpénztár cégvezetője lettem, barátaim ünnepeltek, az egész város szerencsekívánatokkal halmozott el, az apám is boldogan ismerte el, hogy szép karriert csináltam, elvégre csak huszonhét éves voltam. Az anyám sírt, amikor megtudta, megcsókolt és utána még sokkal jobban kezdett sírni. Eleinte azt hittem, hogy a könnyei örömkönyvek, de már percek múlva láttam, hogy szomorúság az, ami sírásban tör ki belőle. Nem kérdeztem semmit, nem tettem neki szemrehányást, éreztem, hogy az én sikeremben is a másik fiát siratja... Legszívesebben az állásomat is kettéosztotta volna, mint valamikor a csokoládét, hogy mindegyikünknek egyformán jusson... Megértettem, nem vettem tőle rossznéven.

Félix is gratulált:

— Örülök a sikerednek, öcsém, csak arra kérek, ne tekintsd úgy ezt a pozíciót, mintha a végső lenne. Te fiatal vagy, erős vagy, tehetséges vagy, hidd el nekem, ez csak az első állomás... neked el kell menned innét, téged nagyobb lehetőségek várnak. Sohase érd be azzal, ami van, mindig törekedj felfelé... én... az én pályám már le van zárva, nincs energiám, nincs ambícióm, azok a szörnyű esztendőik felemésztettek bennem mindent... sokszor kérdelem is magamtól, hogy mit keresek itt? Semmi... semmi sincs, ami idekötne...

— De Félix, ne beszélj így, ha az anyánk hallaná... hát őt sem szereted? És az apám és én... hát a mi szeretetünk nem jelent semmit számodra?

— Már egyszer meghaltam a számotokra, egyszer már el-sirattatok, megnyugodtatok... kár volt visszajönni! Kár, de azt hittem, még képes leszek újra kezdeni...

— Persze, hogy képes vagy, Félix... azt hiszem, meg kellene házasodnod... hidd el, akárcsak boldogan a feleséged lenne, hát nem veszed észre, hogy minden asszony-lány szerelmes beléd?

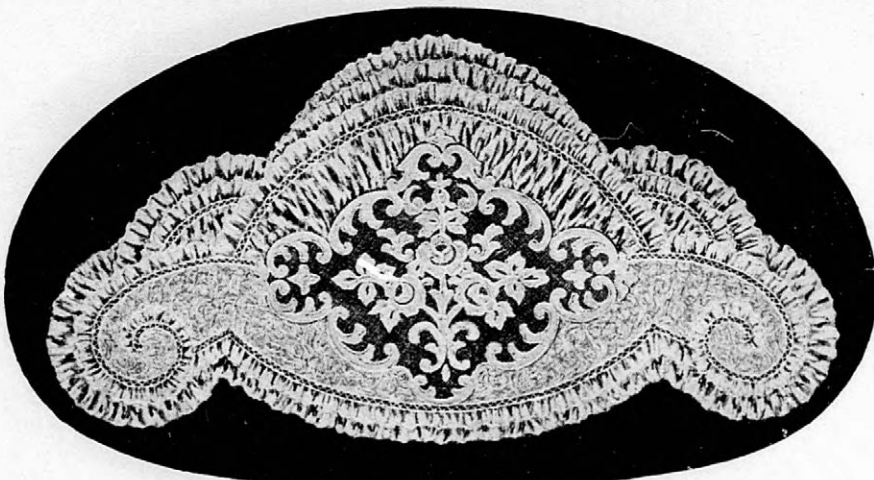
— Haha... szerelmesek belém, mert más vagyok mint a többiek, mert komor vagyok, titokzatos, szomorú, az asszonyok szeretik a szomorú férfiakat... egy fölirtre, kalandra jó volnék, de férjnek? Meg azután nekem több kell... ezek a kis libák nem is érdekelnék... egy nő van ebben a városban, aki-

be bele tudnék szeretni...

Nem mondta meg, hogy ki, nem is kérdeztem tőle... tudtam.

Éjszaka sokáig nem tudtam elaludni, a mellettem levő szobában Félix sem aludt, egy ideig járkált fel-alá a szobájában, aztán egyszerre megálltak a léptek és nagy nehéz térfizokogás hangja hallatszott át a falon...

* * *

Tüll ágypárna (ERMA kézimunkaház terve)

Másnap egész nap fülembé csengett a fájdalmas fértizokogás, nem tudtam szabadulni tőle.

Délután elmentem Gertához. Kinn találtam a lugásban, kézimunkázott. Amikor meglátott, elpirult s mintha a szeme is felcsillant volna. Mindkét kezét felém nyújtotta:

— Walter... szép magától, hogy eljött, utóbbi időben mintha került volna engem...

— Nem akartam zavarni magukat, olyan szépen énekeltek...

— Igen... azt hiszem, jó hatással van az ének a bátyjára. Tudja, amióta a néni megkért, hogy muzsikáljak neki, szinte kötelességemnek érzem, hogy felvidítsam és azt hiszem, néha sikerül is... A muzsikának csodálatos hatása van...

— Nem a muzsikának, Gerta, hanem a szerelemnek... Félix szerelmes magába...

— Nem, nem lehet... ne mondjon ilyet... én... én nem akartam... hiszen... hiszen...

— Szereti magát és meg fogja kérni feleségül... maga hozzá fog menni és boldoggá fogja tenni... ez magának, a maga átszellemült lényének való, Gerta... egy embert visszaadni az életnek...

— De... de...

— Szeretni fogja Félixet... mert az asszonyok szeretik a férfit, akiért áldozatot hoznak, akit boldoggá tesznek...

— És... és maga, Walter? Egyszer... egyszer akart maga nekem valamit mondani... igen, akkor, amikor Félix hazajött...

— Én, Gerta? Hja igen... igen, azt akartam mondani, hogy nagyon szép és... és igen szívhezszóloán zongorázik... És most már mennem is kell... csak még azt akarom mondani, hogy holnap Berlinbe utazom... nem akarok itt eltemetkezni... egy kisvárosi takarékpénztár cégvezetői állása nem tölti be az ambícióimat... ez csak az első állomás volt... nekem nagyobb terveim vannak...

Kezet fogtam a leánnyal, nem néztem rá, nem mertem ránézni... siettem végig a kerti úton, mintha kergetnének... éreztem, hogy Gerta meredt szemmel néz utánam...

Otthagytam a kisvárost, a cégvezetői állást. Berlinbe mentem, hogy ott előlről kezdjem. Dolgoztam, tanultam éjjel-nappal... nem néztem hátra, nem szomorkodtam, nem kínoztam emlékekkel magamat...

Néhány hónap múlva kaptam hazulról a hírt, hogy Félix eljegyezte Gertát... aznap tudatták velem, hogy a vezérigazgató titkára lettem...

Fordította: K. Lányi Pirosku

SÁNDOR KÁLMÁN: D I N A M I T

A dinamitot elhelyezte már a lyukba. Jobbról és balról, az egyes és hármás számú robbantótól megjött a sípjelzés is. Ő is belefújta sípjába. Lehajolt a kanóchoz és meggyújtotta. Megfordult, hogy elsiessen.

Akkor történt.

Egy elhibázott mozdulatot tehetett. Jobblábra megcsúszott, lába alól egy kisebb szikla elindult görögve lefelé a hegyoldalon. Az ember, a kettes számú robbantó pedig egy félpülanatig kómikusan egyensúlyozva kapkodott a levegőbe, aztán elzuhant a földön és éles nyilallást érzett jobb csipője körül.

A fájdalom egy pillanatra elkábította. Feküdt a földön. — Ejnye, — mondta csodálkozva, — nagyon rossz ez a fájás a csipőmnél. Akkor megpróbált feltápászkodni. Éles, hasogató fájdalom nyilallt a combján végig, pillanatra összefolyt előtte minden. Összeszorította mégis fogait és egy gyors ugrással lábára állt. Ordított egyet és újra elzuhant.

— Kificamítottam a csipőmet, — gondolta fáradtan. Ez a zsiabbadt, tehetetlen fájdalom arcába kergette a vérét, nyöszörgött a földön és két kezével próbált odébbcsúszni a sziklák között. Homlokán izzadság gyöngyözik, a fogat erősen össze kell szorítani, a fájdalom vörös kódébe burkolódzik a világ, még aránylag legjobb, ha nyugodtan marad, de ez az eszeveszett nyilallás minden mozdulatánál. Nyugodtan kell maradni. Persze. Akkor nem fáj. De... de hiszen a kanóc parazsa kigyózza fut a földön.

Forró nap süt. Barna bazalt gúnyosan vigyorog. A kanóc parazsa nyolc perc múlva éri el a dinamitot.

Valahol igen messze, a mezőkön, cséplőgépet etetődobja bűg. Fehérre meszelt toronyban delet harangoznak. A cséplőgép árnyékában emberek ülnek és ebédelnek, a bicskák pengéje beleszalad a ropogós kenyérbe, a szállongó pelyva elült már. Itt fenn a sziklák között kifícamodott csipővel, tehetetlenül fekszik a kettes számú robbantómunkás.

Fiatal ember még. Arcát nap égette, eső mosta, ingujja feltűrve, izmai kidudorodnak barna karján. Szemében rémült, értetlen pillantás. A nagy duda bűgva, sivitva szól a kőbánya gépházépületének udvarán, messze vidéken mindenki tudja, dél van és a kőbányában ilyenkor robbantanak. Zsiabbadt, tehetetlen fájdalommal fekszik a földön. Ha mozdul, ordítania kell a kintől. Nyugodtan maradna, de közben...

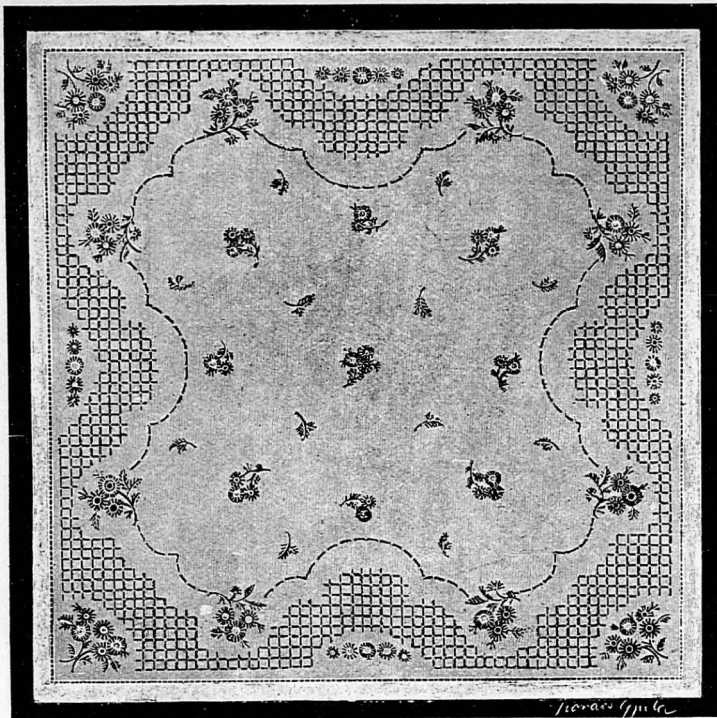
Forró nap süt. Barna bazalt vigyorog. Hét perc múlva a dinamitnál a parázs.

... Minden nagyon messze van. Igen. Alapjában véve most megpróbálhatná a kezein csúszni tovább. Minden méter életet jelenthet. U... u... u... — ez most nagyon rossz volt, pihegve fájdalmas ernyedéssel fekszik.

... A feleségének fehér arca van. Játékos, gömbölyű karjai. A haja kékesfekete. Jó végigsimítani rajta. A dinamitot egy svéd ember fedezte fel. A felesége gyereket vár. A dinamit igen erős robbanóanyag. Fűű lesz, vagy lány? Az egyes és a hármás robbantó már biztosan leértek a gépházépülethez. Az órát nézik most. — Ejnye, hol marad ez a Jani? — gondolják biztosan. Nem mondják ki. Az aggodalom fölösleges. Minek

Diszpárna (Wieg Testvérek kézimunkaháza terve)

Kerti asztalterítő (Wieg Testvérek kézimunkaháza terve)

kimondani az aggodalom szavait, ha segíteni úgysem lehet? Ha fiú lesz, Jani lesz a neve és nem adja robbantónak. Nini, a kezét véresre horzsolta a sziklákon. Érdekes, ez bizonyára fájhat és ő mégsem érzi. Csak ez az átkozott zsidbadó fájás a csipőjénél.

Nap süt. Bazalt vigyorog. Hat perc múlva eléri a dinamitot a parázs.

Nobelnek hívták. Olvasta egyszer. Azt mondják, az ekrazit nehezen kezelhető. Hat kis ingecskét varrt a felesége. Olyan kis fehér ingeket. Sok baj van egy ilyen kisgyerekekkel. Nyűgös. Fürdetni kell. Kenegetni. Gyöngye bőre könnyen kipállik. Az ekrazit megbízhatatlan. A dinamit az pontosan dolgozik. Fel kell kelni. Kell! Meg kell próbálni. Janinak fogják hívni, mint az apját. Most sikerült pár centiméterrel arrébbesúszni. Hangyák szaladgálnak a testén, a jobb lába ártelenül lóg. Ordítani kell, de a gépház dudája üvöltve bűg, a dudu ezt dudálja: — Emberek, vigyázat, a kőbányában robbantanak! — És...

Nap süt. Bazalt vigyorog. Négy perc a parázs útja.

Nobel Alfréd. Ez volt a neve. Nagytudományú mérnök lehetett. Siklóczki Jánoska, az ő kisfiát így fogják hívni. Hiába ordít az ember. Uramisten, ha most váratlanul meg-eredne az eső. Az ég kék, bárányszélhők köszönősen hajóznak. Sok baj van egy ilyen gyerekekkel, mikor a foga jön. Sirdogál éjjeleken keresztül. Az anyja nem alszik miatta, babusgatja, csendesíti. Az ő fia ne legyen robbantó. Mégis megpróbálja megegyszer a feltápáskodást. A bőr nagy darabon lejött a tenyeréről, a szikla kemény és éles, az ember keze gyenge. Nagyon messze van minden. Öt centimétert jutott előre. A százméteres futás világrekordja 10·2 másodperc, de egy olyan versenyzőnek nincs kifíradva a csipője.

Ernyedten, nagy, boruló fájással visszahanyallik a sziklákra. A szeme káprázik már, tűző napban, lüktető fájdalommal összehúzott pillákkal néz az ember. Ordítani kéne: hej, emberek, emberek!.. Mi volt ez? Ez az ő saját hangja? Ez a furcsa, idegen bugyborékolás? Honnan jön ez a hang? Jó most ez a nagy, nagy nyugalom. Ha nem mozdul, nem fáj semmi.

Nap süt. Bazalt vigyorog. Három perc a parázs útja.

... Nobel Alfréd. Svéd mérnök. Vagyonát valami tudományos célokra hagyta. Ott az a fehérség messze lent a templom tornya. A templom hajója boltíves, homályos és visszhangos. Ott jobbra kell fordulni a kis utcán. A házat innen nem látja az ember. A felesége az elsötétített szobában fekszik. Nobel Alfréd nagy ember volt. Hatéves korában iskolába kerül majd a fia. — Ur ír — ez az első mondat, a kisgyerekek kiöltik nyelvüket és kinnfelejtik írásközlőben. A palavessző csikorog a táblán. A tanító kezében nádpálca. A felesége haja hűvös. Hat kis ing.

Dehiszen ő itt meghal. Hiszen... hiszen a kanóc majdnem végigégett már. Ha most hírtelen felhőszakadás támadna és jó, hűvös, vizek zuhognának az égből, a dinamit pontos, nem furcsa, hogy meg kell halni? — Valami baja esett a Janinak — mondják a robbantók. Talán már imádkoznak is. Tenni nem lehet semmit. Fenn a sziklák közt a dinamit várja magához a parazsat szerelmes ölelésre.

A kisfiú felnő. Munkás lesz, vagy hivatalnok, vagy földműves. Nem furcsa, hogy egyszer... egyszer az ő fia is megnősül, neki is lesz felesége. — Az én apám — fogja majd mondani a fia — robbantó volt a kőbányában és egyszer...

Nap süt. Bazalt vigyorog. Nobel Alfréd svéd mérnök... Meg kell halni!

Öklét szájához szorította, beleharapott, hogy fel ne ordítson. Behunyta a szemét. Egyik kezét előre nyújtotta.

Akkor félálomban, félig ébren, szeliden belesimogatott a levegőbe. — Siklóczki Jánoska, — gügyögte gyermeki megbékéléssel.

— A fiam, — mondta aztán tiszta, esengő, nyugodt szóval és a szerterepülő szikladarabokkal együtt sok furcsa darabban felröppent ő is a levegőbe...

Nap süt. Bazalt vigyorog. A dinamit feltalálóját Nobel Alfrédnek hívták.

Különleges farkaskutya-példány

SZINI GYULA: LOLA MONTEZ

Aki a biedermeier-kor politikai karikatúráival ismerős, a rég elsárgult lapokon minduntalan egy névvel találkozik: Lola Montez. Ez a spanyol eredetű táncosnő a negyvenes-ötvenes évek rajzolóinak szatiráját azzal vonta magára, hogy beférközött egy király kegyébe, akinek révén valósággal nyakába ült egy városnak úgy, hogy miatta egy minisztériumnak kellett megbuknia, míg végre egy forradalom-szerű mozgalom 1848 újév napján el nem üldözte a bajor fővárosból, amelynek két éven át királynője volt. Lola Montezt a politikai szatirikusok és karikatúrák, mint jelképet használták föl: jelképezte a női szépség titkos befolyását országok kormányzásában, ami a 48-as forradalmi időszakban népszerű téma volt. Ennek a valamikor világhírű nőnek az életét akarjuk itt röviden elmondani.

Igazi neve Maria Dolores Rosina Guilbert volt és valószínűleg Sevillában született 1823-ban (más adat szerint 1820-ban Skótszágban, Montrose-ban). Apja skót zászlós volt, anyja spanyol nő. Csecsemő korában Indiába került, ahol gyermekéveit töltötte. Azután Angliába vitték, hol nevelőintézetbe adták. Tizennégy éves volt, mikor anyja arra akarta rákényszeríteni, hogy egy öreg emberhez menjen feleségül. A leány nem engedelmeskedett és dacból egy fiatal kapitány felesége lett, akit szeretett. Férjével csak négy évig élt házasságban. Házassága alatt megfordult Indiában, ahol Kalkuttában tartózkodott. 1845 óta férjével együtt Alsó-Ausztriában, Eggendorf mellett Harmansdorfban szépségével és táncával nagy feltűnést keltett. Később Írországba, Dublinba került. Végre is megszökött férjétől és Lola Montez néven színpadra lépett.

»Vándorművésznő« lett belőle,

ahogy maga nevezi magát egy levelében. Londonban és Párisban nagy sikerei voltak. Megfordult Európa minden nagy városában, mindenütt botrányai voltak, amik jó hírért alaposan aláásták. Párisban egy Poincaré gróf az ajtaja előtt lett öngyilkossá és egy féltékeny grófnő párbajra hívta ki. Varsóban egyik udvarlójának, Porwansky grófnak anyja rendezett botrányt ellene. Viharos multja ellenére is végre olyan művészlelkű embert sikerült meghódítania, mint amilyen I. Lajos bajor király volt.

Délelőtti ruha (kötött kabátka)

1846-ban ismerkedett meg a bajor királlyal és Münchenbe került, amelynek két éven át koronázatlan királynője volt. A király szenvedélyesen szerette, minden szeszélyét teljesítette és Lola Montez csakugyan szeszélyes is volt. Értett hozzá, hogyan lehet akaratlan bábót csinálni olyan jóindulatú és tehetséges emberből, mint I. Lajos bajor király.

A király palotát vásárolt a számára, amelynek termeiben München minden előkelősége megfordult. Lola Montez, a vándorkomédiásnő, aki nemrég még Párisban gyanus társaságban forgott, most mint Langsfeld grófnő — ezt a címet a bajor királytól kapta — vérbeli hercegnőket, főrangú hölgyeket, minisztereket fogadott és vendégei közé tartozott Liszt Ferenc és Kaulbach, a híres festő is. A táncosnő bátran írhatta:

— Szinte el sem tudom hinni, hogy én Lola Montez vagyok.

Lola Montez szeszélyei, amelyeket a király vakon teljesített, egyre jobban szemet szúrtak Münchenben. Az ud-

vari színházban megkapta az egyik udvari páholyt, amelyben azelőtt csak a királyi család tagjai foglaltak helyet és ha a királyné nem volt jelen, a király nyíltan átköszönt páholyából Langsfeld grófnőnek. Lola Montez intrikái következtében egy csomó embert áthelyeztek Münchenből és a király kegyébe fogadta mindazokat, akiket a táncosnő figyelmébe ajánlott. Lola Montez esztelen pazarlása, kihívó modora és életmódja, spanyol temperamentuma, amely minduntalan elragadta úgy, hogy saját kezével vert meg az utcán nőket és férfiakat, végre is ellene lázították a közvéleményt. Lola Montez az utolsó eszközhöz folyamodott, az egyetemi ifjúságot rávette, hogy tüntessenek mellette. A botrány kitudódott és az egyetemet be kellett zárni. Ez volt Lola Montez utolsó müncheni csínyje. A városban forradalmi mozgalom támadt ellene és Lola Monteznek, aki kormányt buktatott, külföldre kellett menekülnie a nép viharos kitörései elől 1848 január első napján. Ezért írta később:

— Ha visszaemlékszem azokra az érzésekre, amik 1848 újév napján elfogtak, úgy azt hiszem, hogy akkor ragyogó bálteremből hirtelen koporsó-raktárba zuhantam.

Lola Montezt ettől fogva elhagyta a szerencséje. Második házassága, amelyet Münchenből való távozása után kötött, szerencsétlenül végződött. Minden reményében megszalokozva elhatározta, hogy az újvilágban próbálkozik meg. Érdekes, hogy azon a hajón, amelyen Amerikába utazott, volt Kossuth Lajos is. Amerikában azonban nem virult föl többé az a dicsősége, amely Münchenben végképp leáldozott, Lola Montez ismeretlenül, szerényen, mindenkitől elhagyatva halt meg Newyork mellett, Astoriában, 1861 június 30-án.

Tavaszi kalap (Lanvin-modell)

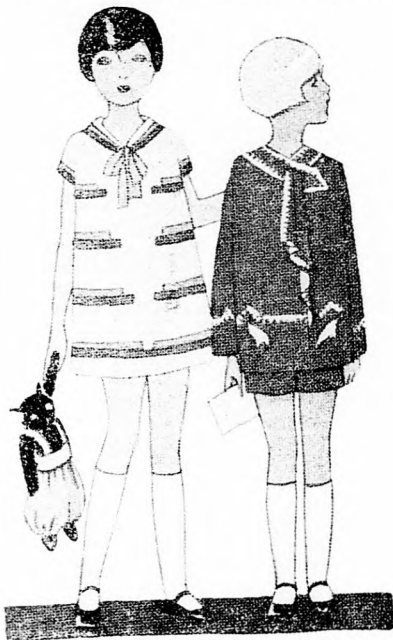
Tavaszi kalap (Reboux-modell)

NŐK A VILÁGTÖRTÉNELEMBEN

Irta: LÁZÁR ISTVÁN

HONÓRIA

VILÁGÉGÉSEK messzei fényrengése világítja meg ezt az érdekes női portrét az idők mélyében, azok a tüzek, amelyeket Attila és Aëtius gyújtott a világtörténelemben. A romlott és ragyogó Róma szépséges virága volt Honória, a kalandoséletű Galla Placidianának, Honorius császár húgának a lánya, gazdag és előkelő dáma, ereiben a cézárook forró és gőgös vére, de valójában egyszerű, szerény és önfeláldozó teremtés, aki császárlány létére is olyan magabavonult, zárkózott és erkölcsös életet élt a bűnös Rómában, akárcsak Krisztus

jegyesi, a szentéletű apácák a keresztény klastromokban. Csakhogy nem a maga jószántából határozta el magát a szentes életre, hanem anyja, Placidia császárné birta rá, hogy szakítson a világi élettel: eskü alatt fogadtatta meg vele, hogy sohasem megy férjhez. Attól félt Placidia, nehogy valami politikai kalandor igényt támaszthasson Honória révén a császári trónra; a szegény császári hercegnőt tehát megfosztotta az anyai önkény fiatalága minden örömetől s kegyes életre ítélve, szinte rabként tartotta a császári palota belső termeiben az ékestekintetű, szépséges Honóriát.

Akadtak volna ugyan magas kéri a csodaszép császárlánynak, köztük nem kisebb urak, mint Aëtius, a római világbirodalom fővezére és ennek gyermekkori barátja, Attila hún császár, a Világ ura, ám Placidia, okulva a maga életén, elzárta leányát a világ elől. A szerelem azonban az élet ellenállhatatlan törvé-

nye s még a kulcslyukon is besuhan a női szívbe; így történt, hogy a császári anya kínos fölfedezésre jutott egy napon: Eugenius kamarásmesterrel csökon érte Honóriát. A botrány kitört, a kamarásmestert elcsapták, Honóriát pedig Bizáncba vitték felejteni, de a bizánci udvar örömeit sem élvezhette szabadon. Fény és szemkápráztató pompa övezi, de úgy érzi magát, mint az aranykalitkába zárt madár. A bizánci udvar orgiákat ül, de ő nem vehet részt azokon, el nem hagyhatja a császári palota belső termeit, még a csodaszép császári kertekbe sem mehet le anélkül, hogy titkos örök s fizetett kémek ne ólalkodnának a nyomdokán. Helyzete egyre tűrhetlenebb. Hiába tiltakozik, — szava és rimánkodása siket fülekre talál. Megszökne fényes börtönéből, de nem lehet, mert választott testőrség vigyáz a vartán s ott lent, gyorsjáratú hajók őrzik Boszporusz vizeit. Rab! Csak a palota felső márványteraszáról tekinthet a messzeségbe s nézheti méla csüggedéssel a tovaszálló felleget. Jönnek a szakállas papok s rá akarják birni ékeszólásukkal, hogy vessen le magáról a földi hívságot és öltse fel az apácarend fátyolát, de Honória makacsul ellentáll. Élni akar! Ereiben kalandos anyjának a vére lázong s lelkében cézárook magasralátó tüze ég, — szabadság! — ez után sóvárog, a napfény kell neki, az élet és öröm, gerjedező fiatalsága mást diktál neki, más dolgokra predesztinálja őt ragyogó szépsége, nagyravágyása és híúsága, mit el kell titkolnia, de érzi, hogy minden verzejtjében csak benne él, izzik és viharzik a vágyakozása, mint valami lángzó tűzvirág.

Telnek a napok, a hónapok, az évek és nem tud szabadulni ragyogó börtönéből. Világeseemények rázzák Európa fundamentumát és neki a bizánci rabságában kell sínylődnie. Száz tervet forgat szép fejében, de még a legtitkosabb gondolatát is elfogják Marcianusnak, a szenátorból lett császárnak a kémei. Ez időben jön Bizáncba Attila küldöttsége, hogy a szokásos hadisarcot átvegye, de Marcianus császár elutasítja gőgösen: »Ellenségeim számára nincs aranyam, csak vasam!« Honóriának mentő gondolata támad: levelet ír a hún császárnak, melyben a kezét fölajánlja s mátkagyűrűt is küld neki, hiszen ismeri már, látta és csodálta Róma előtt, a hún dandárok élén... A szerelmes levelet a követség titkon átveszi, a Világ urához juttatja és Attila gyors esze rögtön felfogja az üzenet óriási horderejét: követeket küld Rómába

kemény üzenettel, hogy Honóriát menyasszonyának tekinti s részt követel számára a nyugatrómai birodalom kormányzásában! A ravennai udvar fölháborodva tiltakozik, de megretten Attila komor fenyegetésétől és nem mer óvást emelni a parancsa ellen, hiszen a szörnyű hún erő és a vandálok félelmetes hajóhada már megmozdulóban van, hogy megrohanja Európának római és germán nyugatát...

A többi a világtörténelemből ismerjük: Aëtius és Attila találkozik a catalaunumi síkon és megvívja egymás ellen a világ egyik legszörnyűbb csatáját. Bizonyos, hogy nemcsak a világhatalmi törekvés irányította a két lángelméjű hadvezér élethalálharcát, hanem ott állt egy ragyogó fantóm is a világdöntő csata centrumában, — Honória, hiszen Aëtius is versengett a világhíres császárlány

kezéért. A catalaunumi csata vértünetére: Honória! A küzdelem eldöntetlen maradt, olyan erők és tömegek szálltak síkra a hún és a római lofogók alatt, de a két férfiszív tusájában Attila győzött, mert Honóriától született az ő legkisebb fia, Csaba vezér, ki a hún világbirodalom tragikus szétomlása után maroknyi népével a Keleti Kárpátok mögött húzta meg magát s négy száz esztendő múlva bevezette édes-egy testvérét, a magyar nemzetet Attila örökébe, az Aba-nemzetség fegyverén keresztül. A monda szerint Csaba úr édesanyja egy *aliruma*, egy szépséges tündér, ki a fiának halott-feltámasztó erőt és varázshatalmat adott, de igazában ez a tündér Honória volt, a csodaszép római császárlány, akinek nagy, álmódó szeme, mint valami árva, bujdoszó csillag, ragyog halvány-csendesen, a másfélezeresztendő emlékezés szent kódénát, ott fent, a Hadak útján, a magyar egeken...

ANYÁK!

(Egy mai lány
hódolata és kérelme)

Őszinte hódolat és csodálat az anyáknak, akik soha nem lázadnak, soha nem zsörtölődnek és zúgolódnak, annak dacára, hogy naponta tizenhat órát dolgoznak, de számukra még a vasárnap sem jelent pihenőt, valami le nem írt törvény és parancs értelmében.

Hódolat, mert az anyák felülmúlják nagy Napoleont, akiről írva van, hogy ugyanabban az időben egy levelet olvasott, egy másikat írt, egy harmadikat pedig diktált. Az anya egyidejűleg segít fiacskájának az iskolai dolgozat elkészítésében, a másik fiának mosakodását ellenőrzi, a legkisebbet kézenfogva vezeti, amikor először próbálja meg a járást a szobában, de ugyanakkor felügyel az egész háztartásra is.

Hódolat, mert valóságos pénzügyi zsenik. Nem fáradnak ki a fillérékért folytatott idegölő harcban és a háztartási pénzből semmit sem fordítanak a maguk számára, hanem az egész kis család jólétére. És mert soha nem lesznek mérgek, ha néhány fillért kérnek valami feltétlenül szükséges dologra és azt a választ kapják: — Nem értem, hová tetted az egész pénzt?!

*

De alázatosan kérem az anyákat, hogy lányukat, ha fáradtan hazajön a hivatalból, ne kényszerítsék házi munka végzésére azon az alapon, hogy a hivatalban »egész nap úgyis csak ül és lustálkodik.« Ha az a szegény lány nincsen kifáradva, úgyis segít magától. De higgyék el az anyák, hogy a szellemi munka épp úgy kifáraszt, mint a testi. Ne felejtsek el, hogy pénzt keresni még nehezebb, mint a pénzt kiadni.

Minden hódolat és minden csodálat megilleti az anyákat, akik igazán azok. De még nagyobb hódolatot és csodálatot érdemelnek, akik belátják, hogy a lányuk is ember, hogy az is dolgozik és barátnőjüknek tekintik, nem pedig csupán gyermeküknek, akinek parancsolhatnak.

Ruha teszi az embert!

(Kedélyes túsúrások)

A KALAP

sok embernél csak azt a célt szolgálja, hogy megjelölje a — fejet.

*

A KABÁT

megcsillogtatja a nagyon sokszor érdemtelenül kapott — kitüntetések.

*

A NADRÁG

sok férjnek egyetlen bizonyítéka azokkal szemben, akik nem akarják elhinni, hogy ő az — úr a háznál.

*

A KESZTYŰ

szalonképessé teszi a tolvaj bűnös és a rablógyilkos vérfoltos kezét.

*

A CIPŐ

jó táncossá varázsol minden medvét, amíg ezt nem akarja — be is bizonyítani.

A ZSEBKENDŐ

kitűnő szolgálatot teljesít, amikor el akarjuk takarni az ásitást, amit a — társaság élvezetes beszélgetése idéz elő.

*

A GALLÉR

büszkén felpeckeli a fejünket, amit esetleg nagyon lógatni kellene, sajátmagunk értéktelensége fölötti elkese-redésünkben.

*

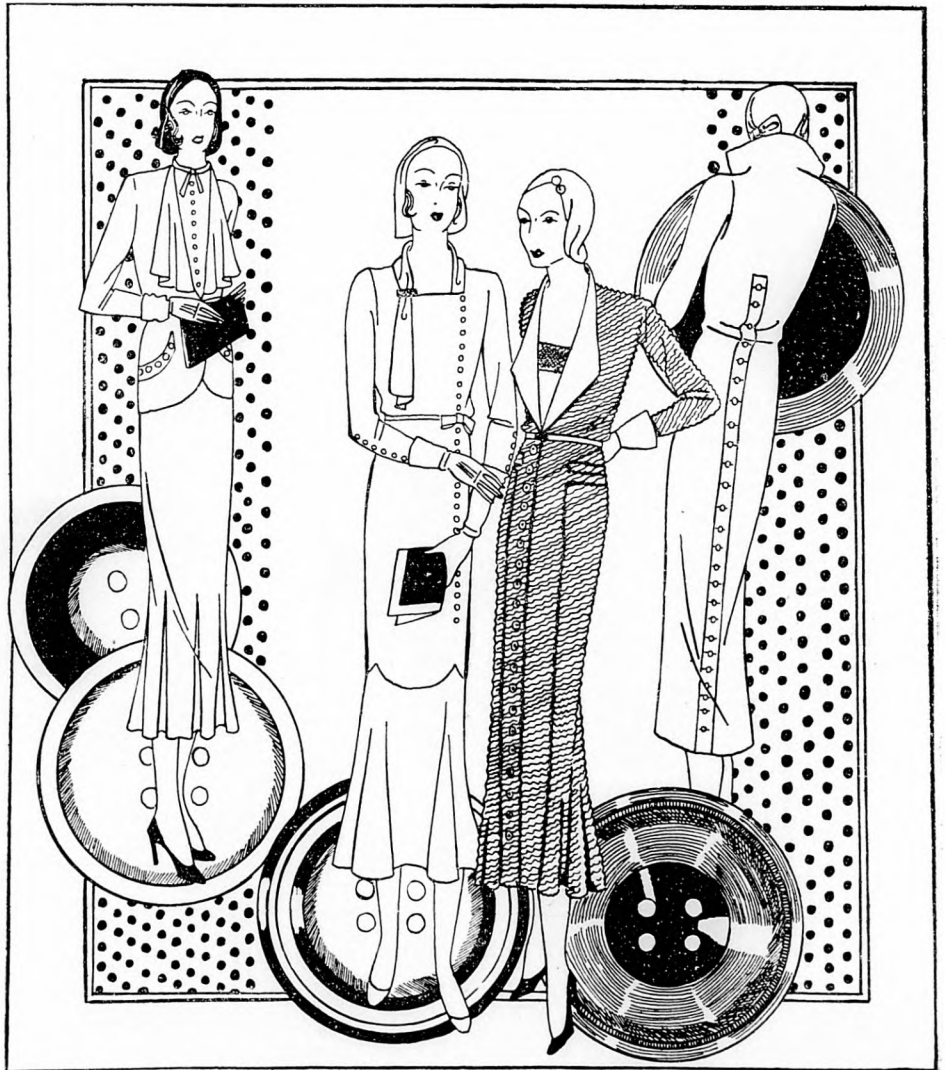
A PAPUCS

a legtöbb esetben a boldog családi élet szimbóluma. De ne felejtsek el, hogy le is lehet kapni a lábról és mások fejéhez hajítani!

*

A NYAKKENDŐ

pedig az elegancia fokmérője. Sokszor azonban csak arra szolgál, hogy eltakarja a — viseltes inget.

Szülők és gyermekek

(Különböző pedagógia)

VÉLETLENŰL a mult héten láttam ezt a kétféle metódust. Az egyik módszer a kedélyes, lágyszívű anya és apa pedagógiája. A gyermek egy hétéves, zablát, féket nem ismerő, de azért elég kedves kis ördög, játékosorával be-rohan az ebédlőbe, hol a vendégek békésen teáztak. Kis ostarát pattogatva fel-alá rohangált a szobában, mint egy elszabadult kentaur. Ez a dolog pedig reánk vendégekre nem volt mulatságos, sem kellemes. A mai agyongyötört, agyonhajszolt ember ritkán juthat el még a legjobb barátai közé is. S ha igen, nem azért teszi, hogy ostopattogást és kentaurdobogást hallgasson, hanem hogy békésen megteázva eldiskuráljon egyről-másról. A kis ördög azonban egy pillanattal sem volt nyugton, egyre közeledett az asztalhoz és a vendégek hátát, nyakát kezdte ütögetni. Előbb csak tréfásan, majd egyre erősebben.

Az apa tréfásan felemelte mutatóujját, mert a gyerek éppen a mellette ülő vendég nyaka közé cserditett.

— Na na, Peti, vigyázz magadra!

És közben a mama moll-hangja:

— Petikém, ez igazán nem illik!

Petike ettől a szülői dorgálástól fel-élénkülve, még vidámabban, tüzesebben folytatta a játékot.

Most én következtem sorra.

Gyermekekkel szemben hihetetlen béketűrő vagyok. Most azonban fejembe szállt a vér és szembefordultam az ostarát pattogató kis kentaurral.

— Te! Engem meg ne merj ütni, mert darabokra törlek!

A gyerek megállt egy pillanatra, farkaszemet nézett velem, aztán fehér lett, meg piros lett, az ostar kiesett kezéből, megfordult és kiment a szobából.

Egy pillanatra az a bizonyos kínos csend. A vendégek arcán örömteli mosoly. A szülők zavartan, idegesen néznek egymásra. Magam is érzem, hogy túlon-túl elvettem a súlykot, de valahogy nem bánom. Az apa zavartan mentegetődzött, hogy Petike ma egy kicsit vad volt, de hát az egyetlen gyermek mind el van kaptva, stb.

— Egész bizonyos, hogy halálosan gyűlöl. Ide se jövek egyhamar teázni.

És most jön a dolog csattanója. Az előszobában, mikor rámségitik a kabátot, egyszerre csak Petike jön elém, szó nélkül megcsókolja a kezemet. Én pedig hirtelen lelkapom és össze-vissza csókolom. A kislíú szemében csupa derű, jószág és bizalom. Szinte jól esik neki, hogy megkapta a magáét. Az igazság-érzete talán várta is már, hogy valaki szembeforduljon vele és véget vessen a garázdálkodásnak.

Notabene, ebben a csattanóban a szülőknek semmiféle részük nem volt. A Petivel történt összeütközésem után nem mozdultak el az asztaltól s így sem közvetve, sem közvetlenül nem befolyásolhatták a kislíút.

A második eset pedig pont az ellenkezője.

Megint együtt vagyunk egy úri családnál, papa, mama és egy 11 éves kisléány. Finom, székearcú bájos gyerek, kissé félszeg, mint a többi ilyenkorú léányka. Nem tudom, más is úgy van-e vele, de nekem ez a zavart félszég sokkal jobban tetszik, mintha egy 11 éves tascó olyan öntudattal lép fel, mintha Mme Recamier szépségét és Mme de Stael elmességét egyesítené magában.

A vacsora pompás volt, ám megkeserítette, hogy a szülők állandóan a gyereken tartották a szemüket.

— Lidike, angyalom, hogy ülsz? No de drágám, simítsd el a homlokodból a hajad. Hogy áll a villa a kezvedben, mintha gereblye lenne. Nagy léány vagy, egyetlenem, ne ülj úgy, mint a sült hal. Látod, mondtam, hogy a gyöngyosorodra új csattot tegyél, most kinyílt. Most ved le szépen a nyakadról, mert még elveszted. Vigyázz a sőtartóra, mindjárt felborítod.

És ez így ment tovább s mindenki fellélegzett, mikor a vacsora végén Lidike aludni ment. A meggyötört Lidike arcán a rabság alól felszabadult, kínzástól megmenekült ember mosolya ült. Én pedig arra gondoltam, hogy Torquemeda a nagy inkvizítor, játszi, enyelgő, derűt lelkű egyén lehetett ehhez a pontos, szelíd anyához képest.

Vacsora után a gondos anya mentegette is magát.

— Nagyon sok gond és baj van a gyerekekkel. Különösen, ha az ember teljes figyelemmel és szívénél minden szeretetével foglalkozik velük.

— Nem kell nekik annyi figyelmet és szeretetet adni, — mondtam, — mert a gyermek ezt nem bírja el. Leroskad és összetörik alatta.

Az asszony bámulva rámnézett, azt hitte, hogy rossz vicceket, vagy bamba aperceket gyártok. És nem tudta megérteni, hogy életemnek tán egyetlen percében sem voltam olyan komolyan jóakarátú, mint mikor a szegény Lidikét próbáltam mamája gondos szeretete ellen megvédelmezni.

A harmadik eset talán a legmulatságosabb:

Kiránduláson voltunk. A fiatal lány elől ment gavallérjával, én a mamával utánuk. A leánykán valami csinos pullover volt és azonfelül karján egy barna kabát.

A mama rászólt:

— Pirikém, vedd fel a kabátodat.

A leányka visszafordult és azt mondta:

— Nem fázom, mama.

Egy kicsit hűvös szél fujdogált, én ránéztem a Pirike karján fekvő kabátokra s láttam, hogy kissé kopott s divatjából kiment jószág. Ránéztem a pulloverjére, a szoknyájára s láttam, hogy minden teljesen új. Egy pillanat alatt tisztában voltam a dologgal. A kislány nem akarja az ócska kabátot a fiatalember előtt felvenni. Ellenben szívesen feszít előtte az új ruhában.

Újabb szünet.

— Pirikém, angyalom, meg fogsz fájni!

— Szó sincs róla, mama!

És ez így ment kétpercenként többféle variációban. A végén a mama reszketett az idegességtől, a fiatal lány zöld volt a bosszúságtól, a fiatalember az ajkát harapdálta, mert végre is ő nem azért rándult ki a Jánoshegyre, hogy a kabátért folytatott nibelungeni harc minden két percben félbeszakítsa Pirike szíve ellen folytatott ostromát.

Az ostrom tovább folyt, a kabát természetesen a Piri karján maradt, ellenben a kirándulás alaposan el volt rontva.

— Nem bírunk már a gyerekekkel, — mondta panaszos hangon a mama.

— Márhogy aki nem bír, — feleltem. — Engedje meg, ha egy más taktikát ajánlok önnek.

— Például?

— Például, én a következőt tettem volna: miután látom, hogy Pirike az ócska

divatból kiment kabátot nem akarja a fiatal legény előtt felvenni, elgondolkozom: vagy az az eshetőség, hogy az időjárás nem is olyan veszélyes s Pirike legfeljebb egy kis náthát hoz haza a kirándulásról, — annyi baj legyen! mint Pesten mondják, — már le is számoltam ezzel a kis náthával és gondolatban kiválasztottam azt a rongyos törülközőt, mellyel torkát majd este be fogom kötözni. Ez esetben békét hagyok neki. Minek rontsam a kedvét, meg lesz hűlve, pontkum. Vagy azt látom, hogy komoly veszedelmet rejt magában az időjárás, akkor azt mondom: Piri, vedd fel a kabátot, — de csak egyszer mondom és olyan hangon mondom, hogy nincs ellentmondás. És a kabát a következő pillanatban Pirikén lesz. De minden két percben újra kezdeni az ostromot a siker minden reménye nélkül és ezzel a sikertelen ostrommal megrontani a kislány kedvét, a fiatal legényét, meg a saját magamét, erre, — bocsásson meg, — csak Ellen Key mondása jut eszembe: ki azt tanította: »uralkodj a gyermekeken, ha tudsz, de ha nincs elég energiád hozzá, akkor hadd békében. Mert minden, de minden jobb, mint az idegesítő leigázási próbálkozás, melynek újra meg újra csak csatavesztés a vége!«

Dánielné Lengyel Laura

Könyvekről, írásokról

Ha egy jó könyvet nem akarunk újra elolvasni, mert már egyszer olvastuk, éppen olyan, mintha egy kedves barátunkat nem akarjuk meglátogatni, mert már jól ismerjük.

*

Jó könyvvel és jó barátal soha nem lehet betelni.

*

Egy okos könyv épp oly feneketlen mélységű, mint egy jóságos emberszív.

*

Minden serény emberben költő rejtőzik, aki sokféleképpen kerülhet napvilágra. Írásban éppúgy, mint olvasásban, beszédben éppúgy, mint hallgatásban,

*

A jó könyvben több szépség és igazság van, mint amennyit beleírt az alkotója.

*

A kalandos regény olyan, mint az az étel, ami után éhen maradunk.

*

Minden könyv így szól:

— Nevezd a legcsúnyább névvel, jöjj velem kopár vidékekre, veszíts el, tépj szét, égess el, de semmi szín alatt ne adj kölcsön másnak!

DIONIZOSZ:

Az elefánt és a csipke

nek ismerték őket, nem úgy, mint a krakéler Párducot, vagy a botrányhős Hiénát. Mi lehetett ennek a lármának az oka?

Persze... Elefánt Ilona kisasszony a család szemefénye, egyetlen leánykája, rosszkodik. A mamája, az a kissé terebélyes, de igen derék asszony-ság, munkát adott a kisasszonynak, ami nem valami nagyon ízlett neki.

— Igazán, anyám, — szipogta Ilona, — én nem birom ezt az életet. Örökké szálfákat hengergetni, sziklákat húzni, fenyőket dönten, banánültetvényt ásni... ez férfinak való. Én úgy irigylem azokat a lányokat, akik könnyed, nőies munkát végeznek: a Gazellákat, akik a sziklákon táncolnak, a Har-kályvokat, akik a fákat farigcsálják, a Pókokat, akik hamvas hálót szőnek...

— Nem neked való az, kislányom, — mondta a mama és homlokára tolta pápaszemét. — Mindenki maradjon meg olyan foglalkozás mellett, ami neki való. A Hangya ne görgessen

szálfát, te ne szőjj pókhálót. Ki mire születik, abban dolgozzék.

— Nohát majd megmutatom én nektek, hogy mégis nekem van igazam! — mondta durcásan Elefánt Ilona.

Ettől fogva Ica-nak hívatta magát, szalagot kötött az agyarára, farkincáját kiondoláltatta és fényesre csiszolta patája körmeit. S egész nap nem volt otthon, nem segített semmit jó anyjának a háztartás körül, csak nagy titokban működött valamin.

Egyszer aztán megsokallta anyja a távolmaradásokat és utánanézett, hogy vajjon mit is csinál a lánya? Hát látja ám, hogy ott ül a füben, tűk, párnák, fonalak veszik körül s orra elé tartva nagyban dolgozik valami csipke-mintán. Négyes csoportokba köti a hajszálvékony fehér fonalakat, türe akasztja s cifrázza szorgalmasan. Nehéz, vastag kezében ügyetlenül alakul a finom minta. Forgatja, dobja, sodorja, tüzi a kötéseket, csurog a verítéke s észre se veszi, hogy egy Tücsök az agyarára szállt és úgy neveti a buzgalmát, hogy a szárnya reng bele!

Jó Elefánt mama megcsóválta búsán a fejét, aztán hazaballagott. Nem veszekedett többet a lányával, azzal az önfejű Ica-Ilonával. Majd okul a maga kárán...

Nem sokkal ezután, egy szép napon, megjelennek az erdőben a Szajkók s kihirdetik, hogy nagy csipkekiállítás lesz a jövő héten a Főtisztáson és a legszebb csipkék gyönyörű jutalomban részesülnek. Mindenki ott legyen.

No, ettől kezdve éppenséggel nem lehetett Icával birni. Éjjel-nappal tüzte-fütte a vékony szálfákat. Éccaka

Divatos hajviselet

a holdvilágot kérte meg egy kis vilá-gosságért, nappal a napot, hogy ne vakítsa túlerősen.

S a kiállítás ideje elérkezett. A Főtisztás tele volt az erdő népével. A versengők kis fatörzsekre teregették ki műveiket, a szebbnél-szebb, drágábbnál-drágább csipkéket. Volt ott vert, varrott, horgolt, kötött, fehér és színes, csinos és kedves, négyszögletű, gömbölyű, kislábú és nagyfejű, száz csipkén ezer figura, egyik finom, másik fura.

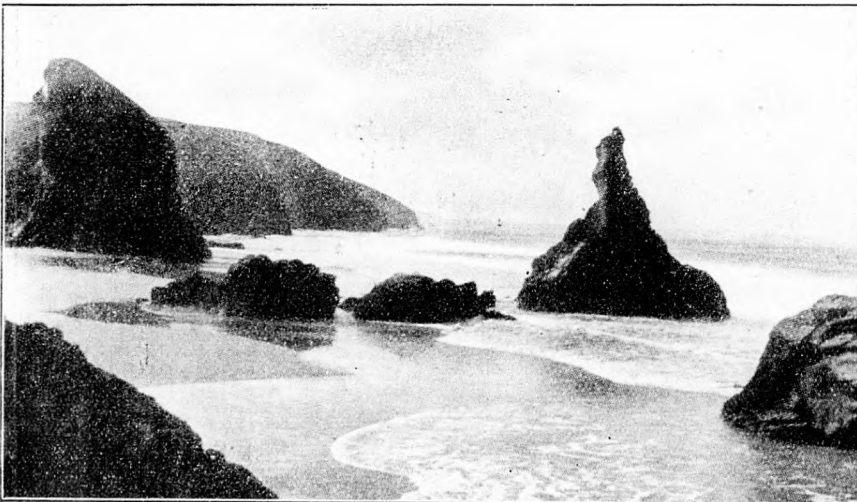
A bíráló bizottság: az Oroszlán, a Zsirár és a Medve sorbajárták a kiállításokat. Az első díjat a Szitakötő nyerte csillámló, hártavékony, tündérszép csipkéivel. Második a Pók lett hajszálfinom horgolásaival. Harmadik a Lepke. Kiosztották a díjakat, a népség és katonaság éljenzett, nagy vigasság volt szerte a tisztáson.

Akkor egy sarokból nagy nevetés hallatszott. Mindenki odatódult. Ott ült Elefánt Ica a maga csipkéivel. De milyenek voltak azok a csipkék! A száruk: kötélvastag. A figurák: otrombák. A lyukakon egy Viziló át-sétálhatott volna. Muszáj volt rajta nevetni. Rengettek a fák a kacagástól.

Elefánt Ica irult-pirult, aztán kapta magát, otthagytott csapat-csipkét és elcsörtetett. Egyenest a jó any-jához. Ormányát törölgetve állított be.

— Igazad van, én jó anyám. Nem csipkeverés való nekem. Buta vagyok én ahhoz. Inkább sziklát hengergetek ezután is, abban legalább én vagyok a legkülömb. A csipkét meg hagyom — a pókoknak.

Úgy is lett. Elefánt Ica-ból megint Ilona lett és nem vágyott többé más mesterségére, hanem boldogan élte a maga életét.

Sziklák a tengerben

Akkor történt...

amikor Mark Twain, a világhírű amerikai humorista meglátogatta Washingtonban régi jóbarátját: Grover Cleveland-et, az Egyesült Államok elnökét. A közvetlen modoráról közismert humorista felült az íróasztal egyik sarkára, az elnök pedig állva beszélgetett vele.

Az elnök szobája 16 ajtós hatalmas terem volt. Egyszerre csak felpattantak az ajtók, egyik a másik után. Mindenik ajtóból egy-egy fiatalember lépett ki, félkörben felálltak és tisztelettel várták uruk parancsát.

Pillanatnyi néma csönd következett, aztán mosolyogva így szólt Cleveland elnök:

— Visszamehetnek, uraim!... Nincs szükségem önökre!... Nem történt semmi más, csak Mark Twain barátom rá talált ülni az asztali csengő gombjára!

★

... amikor egy porosz földbirtokos és szeszfőzőtulajdonos a helység papjával együtt sétált a faluban.

Véletlenül szembejött velük egy ittasan dülöngélő paraszt.

A földbirtokos és szeszfőzőtulajdonos gúnyosan megjegyezte:

— Látja, tisztelendő atyám, ime egy bárány az ön nyájából!

— Aki azonban, sajnos, szomját csilapítani önhöz jár, — vágott vissza a pap a szeszfőzőtulajdonos földbirtokosnak.

Floréal 25-én...

Írta: Anatole France

Egész délután cél nélkül rózta az utcákat. Estére kelve kiért a Szajnához. Az alkonyat már kezdte bontogatni szürke fátylait. Csak néhány elkésett, rőt napsugár akadt fönn a házak ablakain, a Szajna gyöngén fodrozódó hullámain. André leült a partra és a vizet nézte, a benne tükröződő fákat, házakat... egy házat, amely kedves volt neki, hiszen még nem is oly régen menyasszonya lakott benne...

Sokáig ült ott. Lassan lecsillapodott a lelke. Amikor fölkel, már egészen nyugodt volt. Egy gondolat vert gyökeret benne s ez a gondolat erőt adott... Hazament. Megfürdött. Megborotválkozott. Odaállt a tükör elé. Megelégedetten szemlélte az arcát. Azután józúzen megette a tegnapról maradt húst és újra útnak indult. A rue de Mazarine egy alacsony háza előtt állt meg. Sokan ismerték ezt a házat. A rettegett Lardillon lakott benne, a forradalmi köztársaság helyettese. André régtől fogva ismerte. Hajdanában kapucinus barát volt az Angers-i kolostorban. De jött a forradalom. Kivetkőztette tisztességhájából és lett belőle sans-culotte Párisban.

Becsöngetett. Pár perc múlva Lardillon jöltáplált alakja jelent meg az ajtóban. Csodálkozva nézett Andréra, de nem szólt. Tőle telhető udvariassággal bevezette a szobájába. Tágas, pazarul berendezett szoba volt a forradalmi köztársaság szobája. A közepén ke-rek asztal állott. Két teríték volt rajta. Ezüst tálakon sonka, halak, pástétomok. A földön csillogó fémvedrekben jégbehűtött italok. A szomszéd szoba ajtaja félig nyitva volt. A résen át egy felvetett ág csipkés párnái látszottak.

— Polgártárs! — szólalt meg André — kérésem volna hozzád!

— Szívesen polgártárs, csak ne ütközzön kérésed a köztársaság érdekeibe.

— Sőt, ellenkezőleg, — mosolygott André, — amit mondani fogok, csak hasznára válhatnak a köztársaságnak és esetleg neked is, polgártárs...

Lardillon közelebb húzott egy széket, André leült.

— Polgártárs! Vedd tudomásul, hogy én összeesküvést szerveztem ellenetek! Állandó összeköttetésben álltam az ellenforradalmárokkal. Minden erőmmel és képességgemmel azon voltam, hogy megsemmisítssem hatalmatokat... A »Borzadály oltárai« című könyv

szerzője én vagyok... Ezt szinte egy lélekzetre mondta el, mint valami betanult leckét, azután megállt és várakozásteljesen nézett Lardillonra. A köztársaság helyettese egy szót sem szólt, arcára volt írva, hogy látogatóját bolondnak tartja.

André folytatta:

— Polgártárs! Te igaz és hűséges szolgálja vagy a köztársaságnak és kötelességedhez híven engem azonnal letartóztatasz... Ne félj, nem kérek kegyelmet! Elvégre nem azért jöttem hozzád... azért jöttem, — itt elcsuklott a hangja, — azért jöttem, hogy megmondjam, neved ki polgártárs, ha kedved tartja... én, én szerelmes vagyok. Szerelmes vagyok egy édes, bájos leányba. Menyasszonyom. Börtönben van már hónapok óta...

— Ha ártatlan, előbb-utóbb kiszabadul, — szólalt meg Lardillon.

André szomorúan rázta a fejét.

— Nem szabadul ki. Elitelték. Floréal 25-én kivézik...

Lardillon rosszkedvűen rántott egyet a vállán:

— Sajnálom, nem segíthetek rajta, rossz helyre fordultál, polgártárs!

André mintha nem is hallotta volna a megjegyzést. Fölugrott. Odarohant Lardillonhoz. Megragadta a kezét:

— Polgártárs, kérlek, könyörgök neked, légy irgalmas hozzám. Zárass ugyanabba a börtönbe, ahol ő van. Vé-

— Te jó Isten!... Hisz én elvesztettem a jeggyűrűket...!

gezzess ki engem is Floréal 25-én... Boldoggá tenne a tudat, hogy egyszerre halhatok meg vele...

Lardillon húsos szája köré gúnyos mosoly rajzolódott s csúfondáros volt a hangja, amikor megszólalt:

— Ejnye, ejnye polgártárs, te igen nagy dolgot kérsz tőlem, többet, mint az életet, magát a boldogságot... Nem is tudom, teljesítem-e kérésedet! — mondta és átszólt a szomszéd szobába: — Epicharis!

Magas, tagbaszakadt nő jelent meg az ajtóban. Karja, válla szabad. Testét csak ing meg egy dúsráncú fekete se-lyemszoknya fedte. Haja nyitva volt. Halántéka fölött sárga tearózsza.

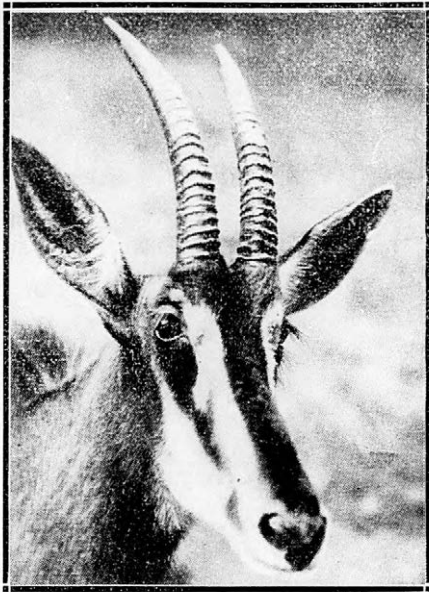
— Gyere, szerelmem, — mondta Lardillon és ölebe vonta a leányt. — Gyere, nézd meg ennek a férfiúnak az arcát, szerelmes... éppen úgy szeret egy leányt, mint én téged, a válást ő sem tudja elviselni... Arra kér, hogy kedvesével egyszerre küldjem guillotine alá. Mit gondolsz, drágám, megtagadjam a kérését?

— Teljesítsd, amit kér, — szóló szent-vedélyes hévvel a leány és arcát kedveskedve dörzsölte a férfi fejéhez.

— Legyen, — szóló patétikusan a közvádoló. — Polgártárs, vegye tudomásul, hogy ma este érte jönnek a köztársaság éber őrei és az éjszakát már Bourbe börtönében fogja tölteni... Kivégzése kívánsága szerint Floréal 25-én lesz! Megértette, polgártárs?

— Megértettem, — motyogta utána megindultan André.

Pár összefüggéstelen szó hagyta el még az ajkát, az volt az értelme: »Köszönöm, hogy irgalmas vagy hozzám,

Afrika állatvilágából: antilop

köszönöm, hogy teljesítetted a kérésemet... sajnálom, hogy nem lesz alkalmam meghálálni soha...»

Lardillon újra gúnyosan nevetett:

— Nyugodj meg, polgártárs, a könnyörületesség sohasem vár halált! Gyere, Epicharis; Szeress! Élvezzük az életet! Ki tudja, ránk mikor kerül a sor... Igyunk, polgártárs, te is velünk tartasz, — mondta és már nyújtott is feléje egy pohár rubintosan csillogó italt.

— Igen, nálunk marad, — toldotta meg kedveskedve Epicharis, — mindjárt hozok tányért, poharat és marasztalón fogta meg a férfi karját. Az szeliden visszahúzódott. Udvariasan meghajolt:

— Köszönöm szépen, nem maradhatok, sietős dolgom van... — mondta és eltávozott.

Lardillon, meg a leány, egy pillanatig ámulva néztek utána, mert a férfi arca sugárzó és boldog volt, mint vőlegényé, kit esküvője vár.

— A kivégzésre majd elmegyünk, — szóló Lardillon és felhajtott egy pohár gyönyöröző italt.

— Mikor is lesz? — kérdezte Epicharis.

— Floréal 25-én...

*

Floréal 25-én pedig, — amely a francia »forradalmi naptár« nyolcadik hónapjának volt a 25. napja, — kivégezték Lardillon polgártársat, a »Borzadály oltárai« című könyv szerzőjét és a menyasszonyát.

A kivégzésen azonban nem vehetett részt sem André, sans-culotte polgártárs, sem pedig a szépséges Epicharis.

Mert akkor már, a forradalmak örök törvényei szerint, ők ketten is a vádlottak börtönében ültek.

Azt beszélik...

Rudyard Kipling, az angolok világhírű írója, minden egyes szóért hat shilling tiszteletdíjat kapott.

Egy asszony, aki autogrammot szeretett volna kapni az írótól, csekken beküldött hat shillinget és egy levelet, ezzel a kéréssel:

— Egy szót!... Egyetlen szót!

Néhány nap múlva az asszony megkapta a válaszlevelet, amely valóban ebből az egyetlen szóból állott:

— Köszönöm!

*

Maurice Rostand, a világhírű francia drámaíró szintén nagyon tehetséges fia, állandóan gúny tárgya sok-sok sikere miatt.

Egy társaságban az egyik színész, aki szintén ki akarta gúnyolni a fiatal költőt, bozontos művészfajának egyik hajfürtjét meghúzta és csak hosszas, eredménytelen erőlködés után engedte el.

— Bocsásson meg, Rostand úr, azt hittem, hogy ez a hajfürt hamis, — mondta nevetve.

A vendégek is kacagtak.

Rostand pedig megfogta a művésznő egyik hajfürtjét, erősen meghúzta és — a hajfürt a kezében maradt.

Most aztán a fiatal költő nevetett:

— Bocsásson meg, művésznő, azt hittem, hogy ez a hajfürt valódi!

*

Bernard Shaw, a nagy angol drámaíró, még kisfiú volt és az iskolából jött haza, amikor édesapja nekitámadt:

— A tanító úr azt mondta, hogy te vagy a leglustább az osztályban!

— Tévedés, papa, — válaszolta a fiatal Shaw. — A tanító úr a leglustább!

— Mit fecsegsz?!

— Igen, papa, a tanító úr! Mert amikor mi dolgozatot írunk, ő ül és nem csinál semmit!

*

Jerome Jerome, a híres angol író, telefonon felhívta az egyik tűzbiztosító társaságot:

— Biztosítani akarom a házamat! Lehetséges ez telefon útján?

— Igen, — hangzott a válasz, — azonnal odaküldöm a helyettesemet!

— Gyorsan kérem, — felelte naivul Jerome, — mert a házam már ég...

Színházi bemutatók

VIGSZÍNHÁZ:

»A kenyérkereső«

Hála Istennek, nem tartunk olyan mélyen családi erkölcsök dolgában, mint az angol úri társadalomnak az a rétege, amely Somerset Maugham (olvassd: Szamerszet Móm) új szatirikus vígjátékának: »A kenyérkereső«-nek érdekes, de visszataszító keretűl szolgál. A mi gyermekeink — és talán hozzátehetjük: az egész kontinens fiatal nemzedéke — mégsem látnak az apában »igavonó állatot«, akinek csak kötelességei vannak a családdal szemben, de aki sem megértést, sem melegséget nem talál, egyetlen jó szót nem kap s mikor bajba, válságba jut, áldozatos segítség és szorongó részvét helyett dühkifakadásokat, hitvány szemrehányásokat kell eltűrnie felesége és felnőtt gyermekei részéről. Nálunk is meglazult a családi élet szolid kötőanyaga, amelyet a »szeretet« szó oly tökéletesen fejez ki. Európa más területén is kisebb-nagyobb tragédiákat idézett elő a gazdasági rendet összeropantó háborúutáni állapot, de tipusá nem lett az a feleség, aki csak üres látzatnak, beteges hiúságnak, ostoba fényűzésnek és léha semmittevésnek él, amint hogy nem lett típus az apát kizsákmányoló, a szülők iránt érzéketlen, nyegle és komisz modorú úrfi és kisasszonyka sem. Ha vannak ilyen asszonyok és ilyen gyermekek, akik a családi otthon pusztán fizikai együttélésnek tekintik, akik a lelkük egyetlen morzsáját sem viszik bele az otthonukba, ez elszigetelt jelenség csupán, amely futó szálamonál nem érdemel több figyelmet.

A finom stílusú és mindig elmés, fordulatos Somerset Maugham nyilván ostorozó, tehát javító szándékkal tárta az angol társadalom elé azt a torz családi képet, amely egy tönkrement, előkelő londoni nagytözsés kietlen otthonában látható. Szentelen, a szó teljes értelmében, ne-

veletlen gyerekek felháborítóan mosdatlan szájjal vitakoznak a szüleikkel, főleg az édesapjukkal, akitől — noha csaknegyvenkét éves — azt kívánják, hogy álljon félre és adja nekik minden vagyonát, mert ők fiatalok és élvezni akarják

az életet. Egy tizennyolc éves tacsó és hozzá méltó húga, meg ezeknek hasonlókorú barátai a tiszteletlenség és parlagiasság egész szótárát kimerítik, miközben nagy képpel felbőszítő butaságokat mondanak az életről, az öregekről és a fiatalokról. Maugham természetesen az erkölcsrajz teljessége kedvéért beszélteti őket így, talán túloz is, de célját eléri: a ríktó tendenciájú, de éles körvonalú színpadi szatira felkorbácsolja a vérünket és némely elkorcsosult, elfajzott fiatalok ellen valósággal harcra szólítja az idősebbek erkölcsi erőtartalmát. Angliában bizonyára széleskörű visszhangja volt ennek a színjátéknak, ott talán cselekedetszámba is megy, de minálunk — ismételjük — más viszonyok, más erkölcsök, más emberek vannak s így csak mint kuriózumot néztük az angol író művét.

BELVÁROSI SZÍNHÁZ:

»A törvény nevében«

Egy német író és egy német bíró szellemi társasviszonyából született ez a színmű, helyesebben bűnügyi dráma, amely felett nem lehet elsiklani azzal a megjegyzéssel, hogy »elég az a sok bűnügy, amit az élet produkál, adjanak nekünk a színpadon valami mást, de legálább is illuziót.« Max Alsberg, az író, és Ernst Hesse, a bíró (igen magas állást töltött be Németországban) igazságszolgáltatási problémává szélesítették ki azt a jelentéktelen gyilkossági esetet, amelynek izgalmas menetű feldolgozására a siker esélyével vállalkoztak. A szerzők azt a nem mai keletű bölcsességet kívánják illusztrálni, hogy a bírónak nem szabad látszatok után indulni, tehát azt a szerencsétlent, akire a föltevésék, sejtések és hamis következtetések egész láncolata nehezedik, nem kell mindjárt bűnösnek tekinteni, hanem gondos lelkiismeretességgel felkutatni minden mellékkörülményt és arra is gondolni, hogy a konokul tagadó gyanúsított talán ártatlan áldozata egy hibásan vezetett nyomozásnak. »A törvény nevében« című dráma igazi hőse nem az a boldogtalan diák, akit téves nyomok alapján gyilkosnak tartanak, hanem a vizsgálóbíró, egy német fegyelmezett-ségű és dacos akaratóú férfi, akiben a bírói hivatás az apai mivoltával kerül tragikus összeütközésbe. A »gyilkos« ugyanis azért nem vall, nehogy ártatlanul gyanuba keverje a vizsgálóbíró fiát és ennek hűgát, aki titkos menyasszonya. Az igazság persze kiderül és a bíró boldogan írja alá az ártatlan diák szabadlábrahelyezéséről szóló végzést.

Nagyon hatásos a Belvárosi Színház magasszínvonalú előadása.

VÁROSI SZÍNHÁZ:

»Bohéme« — »Koldusgróf«

A főváros művészeti életének vérkeringésébe lendületes erővel kapcsolódott bele a Városi Színház, amióta Ferenczy Károly vette kezébe e sokat hányatott kultúrinfézet vezetését. Kapkodás és kísérletezés, botrány és válság kínosan tarka sorozata után végre valódi műélvezetben van része annak a nagy közönségrétegnek, amely a Városi Színház iránt mindig lelkes érdeklődést tanúsított. Legutóbb a »Bohémelet« mintaszerű előadásában gyönyörködhettünk. Ninon Vallin elragadó Mimije és Szedő Miklós magas művészi színvonalon álló Rudolpheja sokáig emlékeztetése tette a szép operaestét. Ascher Leó régi operettjének, »A koldusgróf«-nak felújítása magának a kitűnő igazgatónak, Ferenczy Károlynak adott alkalmat, hogy nagyértékű művészetét a színpadon is csillogtassa. Remekbefaragott alakítása mellett főleg Lábass Juci és Szedő Miklós pompás énektudása s finom játéka aratott tetszést.

FŐVÁROSI OPERETTSZÍNHÁZ:

»A harapós férj«

A magyar színpadok egyik legéletképesebb szerzői társasége: Emőd Tamás és Török Rezső három felvonáson keresztül tudnak kabaré józszáni úgy, hogy nem fárad bele az állandóan nevetésre ingerelt hallgatóságnak. Az új zenés vígjáték külön érdeme és érdekessége a magyar levegő, az alakok élet-hűsége és ezzel az egész vidám játék valószínűsége. Komjátí Károly, több régi operettsiker osztályosa, olyan friss és leleményes muzsikát írt a darabhoz, hogy nem csodálunk, ha Ábrahám Pál után őt ostromolnák már holnap a külföldi nagy filmgyárak a hangosfilmek zeneszámaíért. Az előadásból Dayka Margit, Gombaszögi Ella, Kabos Gyula, Kőrmendy János és Delly Ferenc tüntek ki.

»Szabolcs«

Magányos nő

* *

A mai élet legfájdalmasabb tünete (azt is mondhatnók: eredménye) a magányos lányok és asszonyok hatalmas serege. A pártában maradt nő azelőtt a család kebelében élt — mint fiatal lány, a későbbi férjhezmenetel reményében, mint idősebb és mint vén lány azzal a bánatos érzéssel, hogy ő már soha ebben az életben a saját otthonában nem fog lakni. Szó sincs róla, ez sem volt a legideálisabb állapot egy érett ember számára, hogy egész életében függésben legyen korábbi családjával, amely a közeli rokonság dacára sem tudott együttérezni vele. Annak idején is kelemetlen volt a vénlány szerepe, részben szomorú, részben nevelésigénye miatt. Ennek dacára az öregedő vénlánnyal szemben mégis annyira együttéreztek, hogy feláldozhatta magát szüleiért, esetleg valamelyik férjhezment nőtestvérének segíthetett, de nem volt köteles gazdaságilag vagy erkölcsileg önálló életet élni. Ne felejtjük el soha, hogy egy igazán nőies nő életének egyetlen célja az lehet, hogy azokért, vagy azért az emberért, akit szeret: éljen, szenvedjen és egész egyéniségével ebben a hatalmas érzésben olvadjon fel. Éppen ezért volt természetes annak idején, hogy az öregedő vénlány a szüleit ápolta, segítségére volt férjhezment nővérének és minden szeretetével kis unokaöccseit és unokahúgait ölelte körül. Ez pedig szeretetre vágyó és szeretni akaró érzésének teljes, ha nem is tökéletes kielégítésére szolgálhatott.

Ma azonban ez is megváltozott. Minden asszony és lány, aki azelőtt önkéntelenül, vagy kényszerűségből elnyomta az egyéniségét, hogy felolvadjon a család életében: ma a családi kötelet megglazította, vagy egészen széjjeltépte, mert a hivatása másfelé szólítja, vagy mert a szemében kívánatosabbnak látszik az élet teljes függetlensége. Ezekhez az egyedülálló lányokhoz sorakozik az elvált asszonyok és özvegyek hatalmas tömege. Valljuk be, csak nagyon kis százalékuknál következik be az a boldogító érzés, hogy hivatásuk teljesen betölti érzésvilágukat és nem érzik a családi élet melegének hiányát. Csak a fiatal években sikerül ez, amikor a reménység és a várakozás megszépíti az életet. Amikor a kedves szórakozások: sport, könyvek, tánc, iársas élet bearanyozzák a szabad órákat. Érettebb korban azonban mindez már — kevés. Mert ilyenkor már, ha hazamegy magányos lakásába (esetleg csak szobácskájába), fájdalmasan érzi az egyedüllét kínzó keserűségét. Nem használ az olvasás, a varrás, a harisnyastoppolás és egyéb ehhez hasonló házimunka. Mert a nő szívének szüksége van valakire, akin egész szeretetével csüngjön, egy férfira, akiért érdemes az életet folytatni.

Ezekre az órákra gondoljatok, fiatal lányok, amikor fiatalos daccal ki akarjátok tépni magatokat a családi élet kötelékéből.

Mert csak ott találhatjátok meg az összetartozás, a részvét és a szerető szív érzését, amit idegenben hiába kerestek. Soha ne cselekedjete meggondolás nélkül és úgy,

hogy a visszatérés útját elvágjátok. Mert könnyű elszakítani a legerősebb szeretet kötelékét is, amit aztán hasztalan szeretnétek újból összefonni.

KOMÉDIA

A CIGÁNY ÉS A CSÓKA

József császár egyéb reformtervei mellett, mint tudjuk, a kóbor cigányok megfékezésére is gondolt. Azt akarta, hogy hasznavehető, dolgos nép váljék belőlük. De bizony ez sehogy sem ment.

Ebben az időben történt, hogy egy vén cigány a földesúr szerűjére vetődött. Őszi idő volt már, az asztagok felett csókák röpködtek.

— Jaj, be sép galambjai vannak a te.

Swope, díjnyertes angol úrlóvasnő

kintetezs úrnak, — szólal meg a cigány.

— Hol? — kérdezi a földesúr.

— Ejnye, hát nem tetcsik látni? Ott fenn azs astagon.

— Te bolond! Hisz ezek feketék, csókák.

— Nem tes semmit. Idővel majd megfehérednek és galambok lesnek.

— De ez már csakugyan lehetetlen.

— No hát lássa, tekintetezs uram, — fordított a beszélgetésen a cigány, — amint a csókából soha se les galamb, úgy a cigányból sem lesz soha magyar paraszt, dolgos ember.

A CIGÁNY ÉS A NAP

Szénát gyűjtött a cigány. Hosszú volt a délután és a nap sehogysem akart leáldozni.

Estefelől integetni kezdett a more a napnak, hogy szálljon le már valahára.

Észrevették ezt a kaszálók és hogy a cigányt megtréfálják, fölfelé intettek a napnak.

— Bibások, — förmedt rájuk a cigány, — né intégesséték fölfelé, mért há sokát intégettek, még megbolondul és a helyén marad reggelig.

MIRE KELL AZ ALMA?

A cigány almát lopott és útközben elkezdett vele szaladni. Meglátta a csősz és odaszólt:

— Mit csinálsz, te cigány?

— Sáládok, csősz úr!

— Hát az almát hova viszed?

— A félésigem halálán van és almát kívánt látni utoljára, — találta fel magát a cigány.

A VARJÚ

Úri udvarban járt a cigány; távozása alkalmával felkap egy csirkét s köpenyeg alá rejtve, tovább akar vele állani. A szakácsné azonban észreveszi a dolgot, eléje kerül, köpenyét félrebillenti s a csirkére mutatva, kérdi tőle:

— Mi ez?

— Kérem alássan, várnyút fogtam, — válaszol a tolvaj.

— Nem varjú az, hanem csirke.

— De bizony csak várnyú.

— Már hogy volna varjú, mikor csirke.

— Igazán csirke?

— Igazán hát.

— Hát ha nem várnyú, — mond a cigány, — akkor nekem nem is kell! — s megvető tekintettel visszaadta a lopott szárnyast.

AKKOR NEM SZORUL RÁ

Cigány (levett kalappal a kereskedőhöz): Kírem sípen nemzetes kereskedő úr, adjon egy prima húrt hitelbe, fárságon megfizetem.

Kereskedő: Cigánynak nem adok hitelbe, hozz pénzt.

Cigány (felesapja a kalapot): Pinzsér kapok in *becsiletles kereskedőtől* izs.

A RABVALLATÓ

Egy falusi lakodalom alkalmával szörnyű rossz bort kaptak a muzsikus cigányok. Igazi rabvallató volt, amelyet még a cigánygége sem tudott lecsusztatni.

A primás háromszor is nekifogott, hogy majd leszorit egy pohárral, de mindannyiszor megeredtek a könnyei. Végre is kitört belőle a keserűség s a házigazdát, aki épp arra ment, e szavakkal támadta meg:

— Tétesse el, nemzetes uram, ezst a drága italt a halotti torjára, hadd sirjanak a vén asszonyok a temetésin. Kár volna, ha már most mi kezdenénk el a nemzetes uramat siratni.

ÖTEZER TANTEREM...

Ötezerrel szaporodott Klebersberg Kunó gróf minisztersége alatt a tanteremek száma.

Minden reggel megcsókolják, kendőkbe, bugyolálják az édesanyák a kis nebulókat és küldik őket az iskolába. Amit az édesanya szeretetben, féltésben ráharmatoz az apró emberpalántára, azt a tanítónők és tanítók folytatják az iskolában. Ők az emberpalánták kertészei.

Húnyjuk le a szemünket és képzeljük el az ötezer tantermet. Ötezer virágokert az, teli édesen mosolygó, pirosarcú bimbózó emberkékkel. És a tanítók és tanítónők nehéz gondja nagygyá, értékessé sarjasztani ezt a sok ígéretet.

Magyar tanítók és magyar tanítónők!

Régi, kedves novellákban tornácos, fehérre meszelt fehér házat, piros muskátlis ablakot festett elénk az író fantáziája, mikor a tanítókról írt. Talán így is volt a régi, boldog Magyarországon. De azóta, hej, nagyon megnehezült az idők járása, a fehér házacskáknak nagyon megroggyant a fala, elhervadtak a muskátlik és az ablakon gondanyó kopogtat be. Szomorú, halk hangú, úri szeméremmel írt panaszos leveleket hoz a posta. Tanítókisasszonyok küldik, preparandiát végzett, melegszívű, hősiiesen küzdő lányok. Elszorul az ember szíve, hogy mennyi nélkülözéssel küzd a magyar tanítói kar!...

Segíteni kell ezen sürgősen! Vissza kell adni a fehér házakat, muskátlis ablakokat, füstölgő kéményeket! Mert nemcsak a tanítókról van itt szó, hanem a magyar anyák gyermekeiről is. Azokról a drága kis jószágokról, akiknek mosolyra, türelemre és derűs lelkű vezetőkre van szükségük. De honnan vegyen mosolyt az a tanító, aki lyukas cipőjét sem tudja megfoltoztatni és az a tanítónő, aki hideg szobában viraszt a hosszú estéken. A mi tanítókarunk mindig hivatása magaslatán állt és ma is hősiiesen állnak helyükön. De hiába minden emberfeletti akarásuk és erőlködésük, csodát nem művelhetnek. Az agyonsanyargatott idegek felmondják a szolgálatot és akinek a napi kenyerre sincsen biztosítva, akit otthon éhes és rongyos ruhájú kis család vár, az nem mesélhet tündérmeséket kis tanítványainak és bizony nem lehet tőle rossz néven venni, ha a tanítás tantervszerű lebonyolításán felül nem foglalkozik egyénileg is a gyermekekkel.

Pedig éppen erre kell fokozott gondot fordítani. Ostwald, Németország legnagyobb természettudósa is rámutatott a tehetségről írt könyvében arra a különös jelenségre, hogy az emberiség lángelméi tanulókörükben majdnem mindig közepes eredményt mutatnak fel, sőt bizonyos tantárgyakból egyenesen rosszak.

A tanítók nagy és nehéz hivatása lenne, hogy a látszólag rossz tanulók lelki életét tanulmányozzák és kikutassák, hogy a hanyagság, szórakozottság mögött nem lappang-e a későbbi lángész úgynevezett egyoldalú érdeklődése, lázadása minden olyan tantárgy ellen, amely nem vág érdeklődése körébe. Például a leendő kémikusok, természettudósok majdnem mindig igen gyengék a nyelvtanban. Viszont az írói tehetséggel megáldottak a matematikával állnak hadilábon. De hogyan végezze el ezt a kutató munkát az a tanítónő vagy tanító, akinek osztályába ötven gyereket zsu-

Látogató ruha és köpeny

folnak? Lehetetlen dolog, hogy valamennyit megismerje és mindegyikkel külön baráti kapcsolatot létesítsen. Holott a gyermek becsvágyát, tanulási kedvét semmimésem fokozza fel jobban, mint a katedráról elhangzó dicséret és biztatás. Semmi nincsen életére döntőbb befolyással, mint a tanító okos és tekintélyénél fogva szuggesztív erejű útmutatása. Ellenben a mai rendszer, amely lehetetlenné teszi, hogy a tanító ilyen egyéni munkát végezhesen, végeredményben igen sok tehetség kibontakozását gátolja meg és még több gyermek idegbetegségének az oka.

Ezért nem tudunk örülni az ötezer

új tanteremnek. Úgy érezzük, hogy ez csak félmunka, egésszé akkor lesz, ha e tanteremekben megelégedett, jól fizetett tanítónők és tanítók fognak tanítani. Mi a reformokat nem is a tanteremben, hanem a tanítói kar fizetés-emelésén kezdjük volna. Mert a tanterem csak keret. A lényeg: a tanítói kar. Őket akarjuk elégedettnek, vidámnak látni. Nemcsak az igazság és méltányosság okából, hanem önzésből is. Mert így kívánja ezt gyermekeink érdeke.

És még egyet...

Az iskola a gyermek második otthona, ahol a tanuláson kívül közvetlenül meg kell ismerkednie a higiéniával is. Hiszen a népiskolákba rengeteg olyan gyermek jár, akik otthoni szűkös viszonyaik folytán még nem ismerhették meg a fürdőszobákat. Kérdezzük: vajon hány fürdőszobát építettek a tanteremek mellé? Bécsben egész sereg olyan óvoda és elemi van, melyekben a gyermekek reggeltől estig egész napjukat töltik. Ezekben az iskolákban gyönyörű fürdőszobák, hatalmas, világos játszótermek, derűs éttermek vannak, melyekben fillérékért — kb. 15—20 fillérért — záletes kosztot kapnak. Az iskolákkal hatalmas fás udvar is kapcsolatos. Nyáron itt folyik a játék. Télen pedig öleletes, vidám játékokkal szórakoznak a játéktantermekben, melyekben toronymagasságra halmozódnak a legkülönbözőbb játékszerek. Minden gyermeknek az iskolában van a fogkeféje és fésűje. Minden étkezés után kimossák a fogaikat. Ha valakinek a ruhája rongyos, szépen megvarrják, megfoltozzák. Bizony, mélységes szomorúság fogja el szívünket arra a gondolatra, hogy nálunk ez idő szerint álmodni sem lehet ilyen iskolai berendezésről. Pedig a magyar gyermek annyi értékes tehetséget, fejlődő képességet hoz magával a világra, mint kevés más nemzet fia. Milyen öröm lenne, ha ők is derűs, minden modern higiénikus testi-lelki szükségletet kielégítő iskolákba járhatnának. Hiszen a falusi iskolák legtöbbször még csak szellőztető készülékeik sincsenek. Ott zsúfolódnak egymás mellett a szegény kis emberkéek a rossz levegőben. Zimankós, esős időben a fogasokra akasztott kabátok áporodott szaga tölti be a szobát, a csizmákról, cipőkről vas-tag sárretek hullanak a padozatra. Ezzel szemben a modern iskolákban külön ruhatárak vannak, a gyermekek a nevükkel jelzett fogasokra akasztják kabátjaikat és ugyanakkor felveszik kis kötényüket, iskolazubbonyukat. A folyosón linoleum fut végig, melyet mindennap gondosan felmosnak.

Ezekre kell gondolnunk, amikor az ötezer tanteremről hallunk. És nagyon kérjük az illetékes urakat: ne új tantermet építsenek, hanem a régieket modernizálják!

MAGYAR GYERMEKEK LAPJA

#

Csip-Csup hercegnő

Irta: ÁCS KLÁRA

Ment, mendegélt egyszer egy vándorlegény és amint az azur-színű, selymes égboltozatra pillantott, melyen aranyfelhősékek játszadoztak, így fohászzkodott fel:

— Oh, bárcsak találkoznék egy olyan gyönyörűséges szép leánnyal, akinek égszínké a szeme és úgy ragyog a haja, mint a mennyboltozat aranybáránycái.

Alighogy ezt kimondta, máris megpillantotta azt, aki után sóhajtozott. Egy tündérszép leány állott előtte, aranyhajjal, azurkék szemekkel.

— Oh, mondd, szépséges leány, hogy hívnak téged, Ibolyának, vagy Rózsának? Hiszen még azoknál is százsorta szebb vagy.

— Nem, nem, — kacagott a gyönyörű szép leány, — Ibolya vagy Rózsza, az nem olyan szép név, mint az enyém. Tudod, hogy hívnak engem? Csip-Csup hercegnőnek. Azért, mert én még egy rózsaszálnál, még egy ibolyaszálnál is könnyebb vagyok. Tudod, milyen könnyű vagyok én? Mint egy szappanbuborék, melyet szalmaszálon keresztül fújsz a levegőbe.

— És hol alszol? — kérdezte tovább a vándorlegény.

— Bebújok egy virág kelyhébe, — volt a válasz.

Keserveset sóhajtott erre a vándorlegény.

— Akkor hát nem remélhetem, hogy velem jössz. Pedig úgy szerettelek volna magammal vinni.

— Jövök én bizony, — mondta Csip-Csup hercegnő. — Jövök veled, ha három kívánságomat teljesíted.

— És mi volna az? — kérdezte kíváncsian a vándorlegény.

— Majd meglátod, majd meg fogod tudni, hogy mit kell tenned.

Nagyon boldog volt a vándorlegény, hogy vele mehetett. Csip-Csup hercegnő pedig sok mindent mutatott neki. Rózsaszínű kavicsokat, melyek olyan simák voltak, akár a bársony. Kristályos patakocskákat. Rubintos szárnyú pilléket, aranyos tollú madárkákát, ezüsterdőt és gyémántosan sziporkázó kékbársony eget.

— Ez mind az enyém, — mondta Csip-Csup hercegnő. — Most pedig ide hallgass: Látod ott azt a gyönyörűséges szép nagy mezőt? Nézd csak jól meg. Tudod, mit csinálók mostan? Bujósdít fogok játszani a pipacsokkal. És te majd megkeresel. Hipp-hopp, hipp-hopp, ezzel máris eltűnt.

— Hol vagyok? — kiáltott vissza a vándorlegénynek.

— Eh, dehogy is van nekem türelmem ehhez! — kiáltott az bosszúsán. — Hogy kereshetnélek meg ilyen sok pipacs között? Ilyen játékhoz nincsen kedvem. Csak gyere elő, mert nem kereslek.

Búsán jött elő Csip-Csup hercegnő és szomorúan így szólt a vándorlegényhez:

— Első kívánságomat nem teljesítetted. Még kettő van hátra. Ha azokat is megtagadod, nem követhetlek tovább.

— Minden kívánságodat teljesítem ezentúl, — fogadkozott a legény. — Csak gyere velem.

És továbbmentek.

Egyszerre csak nagy vihar támadt körülöttük. Jeges eső esett. Mennydörgött, villámlott és fújt a szél, mintha magával akarna söpörni mindent.

— Jaj, jaj! — siránkozott a vándorlegény. — Mi lesz velünk!

— Ne félj, csak gyere velem, — mondta Csip-Csup hercegnő.

— Elvezetlek a Szivárvány-hídra. Ott nem ér az eső és ott nem ér a szél. Ott nem történhet semmi bajod.

— De hogyan menjek, mikor csuromvíz vagyok és csak úgy borzongok a széltől? A mennydörgéstől és villámlástól is nagyon félek, — panaszkolta a vándorlegény.

— Oh, te gyáva! Miféle legény vagy, ha így ijedezel? — biggyesztette száját Csip-Csup hercegnő. — Egy-kettő, hadd ugorjak a válladra. Látod, én semmitől sem félek. Ha jól kinyújtózom, félkarral elérem az eget és felkapaszodom a Szivárvány-hídra. Te pedig utánam jöhetsz.

Alighogy ezt kimondta, nagyot dörgött az ég és a vándorlegény ahelyett, hogy vállát tartotta volna neki, hogy felkapaszkodhasson azon, ijedtében úgy elszaladt, ahogy csak bírta a két lába.

Mikor már kiderült az ég és megint süttött az aranyos napocska, egyszerre csak eszébe jutott, hogy Csip-Csup hercegnő nincsen vele.

Nosza kezdte hivatgatni. Kereste, futkosott mindenfelé. Aztán nagyot sóhajtott.

— Oh, hacsak még egyszer láthatnám!

Hát erre csilingelő, édes kacagást hall és valaki befogja mindkét szemét.

— Itt vagyok, itt vagyok, találd ki, hogy ki vagyok?

— Csip-Csup hercegnő vagy — mondta a vándorlegény. És nagy örömeiben alig tudott hová lenni.

— Visszajöttem hozzád, pedig a második kívánságomat sem teljesítetted. No még csak egy van hátra. De figyelmeztetek, ha harmadszor is cserben hagysz, nem látsz többé.

Megint fogadkozott a legény, hogy mindent megtesz. Soha többé nem fog ellentmondani, ha bármit is kívánna tőle.

Mentek, mendegéltek hát tovább.

Egyszerre csak bársonyos zöld mezőre értek, ahol egy magányos báránycsa bégetett.

Amint meglátta Csip-Csup hercegnőt, így szólt hozzá:

— Oh, jaj, segíts rajtam! Három kis testvérkém elveszett és nem találom őket. Szegény anyám, apám sir utánuk és engem küldtek, hogy visszahozzam őket. De eltévesztettem az utat és azt hiszem, sohasem sikerül többé rájuk találnom.

— Megyek veled, — mondta Csip-Csup hercegnő. Aztán a vándorlegényhez fordult. — Tőled csupán azt kívánom, hogy ezen a helyen várj rám.

— Maradok, — mondta a vándorlegény. — Dehogy is megyek tovább.

Csip-Csup hercegnő ránevetett, aztán elszaladt a báránycsával.

— Merre is futott a három kis testvéred? — kérdezte tőle.

— Arra... már nagyon messze lehetnek, — bégetett szomorúan a báránycsa.

Csip-Csup hercegnő könnyű kézzel megsimogatta a báránycsa selymes gypját...

A vándorlegény pedig csak várt, várt, sokáig várt, hanem aztán csak elunta magát és ezt mondta:

— Elmegyek kissé körülnézni a világban. Később majd visszajövök. Azt hiszem, éppen jókor fogok érkezni.

Ezzel máris elindult.

Éppen mikor ő elment, jött vissza Csip-Csup hercegnő. Látta, hogy nem várt rá a vándorlegény, hát szomorú könnyeket hullajtott a földre. Csakhogy nem tudott sokáig sírni. Alighogy pirkadni látta az eget, máris visszatért a jókedve és mosolygott, dalolt.

Mire a vándorlegény visszatért, hült helyét találta Csip-Csup hercegnőnek. Csupán valami nedveset látott csillogni a zöld selyem pázsiton és a kis virágok kelyhében.

— Oh! — kiáltott fel. — Csip-Csup hercegnő könnyei ezek. Nem jön vissza többé, mert nem teljesítettem a harmadik kívánságát sem. Csak ezeket hagyta itt nekem.

Aztán lehajolt és megcsókolta a könnyecskéket.

Összeszedte aztán valamennyit és hajnalonként szétzórta a mezőkön és a kertekben, hogy mindennap visszaemlékeztesse őt valami Csip-Csup hercegnőre.

És ezekből a könnyekből lettek aztán a harmatcseppek.

A társaságból

Halló! Csókolom a kezét, Nagyságos Asszonyom!... Ezt el kell mondanom. ha nem tetszik rossz néven venni! Éppen most váltam el egy régi ismerősszömtől, egyik népszerű énekes-színészünktől. Amint együtt ballagtunk az utcán, szembe jött velünk a színház másik elsőrangú tagja: a kitünő kórikus. Szentül hittem, hogy ezek ketten a legjobb barátságban vannak egymással. Ennek dacára köszönés nélkül mentek el egymás mellett. sőt mind a ketten feltűnően félrefordították a fejüket.

— Mi az, te nem köszönsz a kollégádnak? — kérdeztem elcsodálkozva.

— Haragban vagyok vele! — hangzott a komor felelet.

— Miért?

— Mert sériő módon nyilatkozott a menyasszonyomról!

— Ne beszélj! És mit mondott?

— Azt mondta: nem érti, hogy mehet egy olyan csinos nő egy ilyen hülyéhez, mint én vagyok!

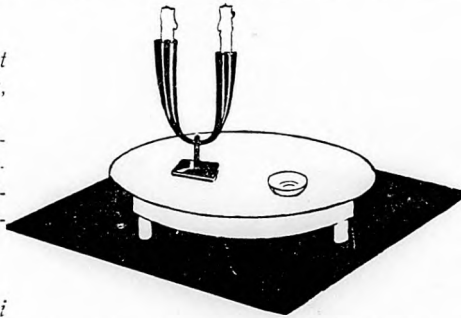
Ezekután beláttam, hogy színészbarátom haragja — alapos. A kórikus tényleg sértő módon nyilatkozott, de — őszintén szólva — nem is annyira a menyasszonyról, mint a barátomról!...

Társasági híreim a következők:

A Kormányzó úr Őfőméltósága szotyori Nagy Imrének, Barcs Bélának és Stamberger Ferencnek a kormányfőtanácsosi címet, Tahy László ankarai követünknek pedig az I. oszt. magyar érdemkeresztet adományozta. — Festetics Tasziló herceg a Riviéráról visszatért Keszthelyre. — Förster Aurélt az Országos Kaszinóban vacsora keretében ünnepelték. — Esterházy Károly és felesége Monte-Carloban tartózkodnak. — Alfonz, spanyol király, Londonból Madridba utaztában, hosszabb ideig Párizsban maradt. — Majláth István gróf és felesége, Csekolics Erzsébet grófnő, Széchenyi Karolin grófnő és Hoyos Miksa gróf Bécsben töltötték a húsvéti ünnepeket.

Engedje meg, Nagyságos Asszonyom, hogy hímen-híreim között elsőnek azt említsem meg, amely a Magyar Uriasszonyok Lapja házi híreinek és ünnepeinek nevezhető. Kertész Béla főszerkesztő és neje, Szokolyán Erzsébet le-

ánykáját: Iluskát, húsvét vasárnapján jegyezte el Csorba László, az O. K. H. tisztviselője, Csorba Károly, a Pátria-nyomda rt. cégvezetője és neje, Bayer Lujza fia. Jankovich-Bésán Endre gróf és felesége, Szentkereszty Johanna bárónő fia: Elemér, jegvet váltott Sünckingen Hoenning-O'Caroll János báró és felesége, Seinsheim Gabriella grófnő leányával: Christianával. — Ilenczfalvi Sárkány Balázs, kir. törvényszéki tanácselnök leányát: Arankát eljegyezte Antal Dezső okl. mérnök, műegyetemi tanársegéd. — Jármí és szolnoki Jármí Béla, Szabolcs vármegye ny. főispánja és neje, kölcsei Kölcsey Magda most ünnepelték házasságuk 25-ik évfordulóját. Ugyanakkor tartotta a kiskvárdai r. k. templomban esküvőjét Sára leányuk kézdüvásárhelyi, sepsiorbói és

szentléleki Szentlélek-Mészáros László, budapesti m. kir. államrendőrségi felügyelővel, Éva leányuk pedig iváncskai Szobotich Miklós m. kir. honvédszáz főhadnaggal. Gratulálunk.

Ha már eljegyzéseknél és házasságoknál tartunk, hadd mondok el Nagyságos Asszonyomnak egy falusi kislány esetét. Ezt a kislányt Teruskának hívták és kénytelen vagyok bevallani, hogy egyáltalán nem tudott főzni. A falubeli legények között ezért aztán nem is akart pártja. Már-már vénlányosra került, mikor a szomszéd faluból egy csinos legény jött háztűznézőbe. Teruska el akarta hitetni a vőlegényjelölttel, hogy nagyszerű gazdasszony. Kipirult arccal sürgött-jörgött, amit a legény meglegedett pillantásokkal kísért. Egyszer csak kijön Teruska a konyhából és így szól:

— Édesanyám, hol van a sürolókefe?

— Minek köll az neked, lányom?

— Hát meg akarom mosni vele a salátát...

József kir. herceg és Augusztia kir. hercegasszony fényes ebédet adott, amelyen résztvett Magdolna kir. hercegnő, az osztrák követ, az angol követ és a felesége, a román követ és a felesége, a brazilai követ és a felesége, Belitska Sándor és a felesége, Khuen-Héderváry Sándor gróf és felesége, stb. — Bethlen István

gróf legutóbbi estélyén, Bethlen István grófné betegsége miatt a háziasszonyi tisztet Mikes Armin grófné látta el. — Behidzs bej, török követ és felesége a Kormányzó úr és felesége tiszteletére fényes estebédet rendezett, amelyen a budapesti diplomáciai élet előkelőségei vettek részt.

Kitünően sikerült estélyeket és teákat adtak: Petrovich Vidor és felesége Bársony Éva, Mailáth László és felesége, Illés József országgyűlési képviselő, egyet. tanár és neje, Imrédy Kálmán és felesége, Zilahy-Sebess Andorék, lütéz Béke Béla tábornok és felesége, Fabinyi Rudolffék, Lednitzky Jenő és felesége, Gaál Endre v. államtitkár, képviselő és Györy Tiborné.

Fájdalmas szívvel és az őszinte részvét hangján közlöm, hogy Korniss Istvánné, szilashalási régi kedves előfizetőnk, az Urban csendesen elhunyt. A csaiád gyászában őszintén együtt érez a Magyar Uriasszonyok Lapja szerkesztőségével.

Felhívom Nagyságos Asszonyom figyelmét Nyilas Márton: »En is élek!« című verseskönyvére, amelybe a fiatal költő harminc versét fűzte össze. Egyetlen költemény sem terjedelmes. De amit ezekben a szinte komprimált verssorokban, szinben, ritmusban, érzésben, lüktetésben és őszinte szenvedélyben kicsillogtat: az nem csupán figyelemreméltó, nemcsak ígér, hanem már határozott érték. Kíváncsian várjuk új kötetét, amely — reméljük — nem lesz már ilyen szűk terjedelmű.

Bejegyezésül elmondok Nagyságos Asszonyomnak egy vidéki történetet, amely a bíróság előtt játszódott le. Mert úgy esett, hogy bíróság elé került a falusi gazda. Súlyos testi sértés volt ellene a vád. Meg is kérdezte tőle a bíró:

— Mi joggal ütötte meg a panaszost?

— Nem joggal ütöttem én, kérem, — felelte a vádlott, — hanem karóval!

— Mégis, — faggatta tovább a bíró, — honnan vette azt a jogot, hogy megüsse a panaszost?

— Hát kérem, — hangzott a nyugodt felelet, — egyszerűen kitértem a kerítésből!...

Kezeit csókolom.

Aranypárbaj

Forró Pál új eredeti regénye

II.

Croft elhatározta, hogy visszavonul az üzlettől. Ekkora vérvesztéséget nem lehet kiheverni. Ha maradt is némi vagyona, ez nem lehetett elegendő ahhoz, hogy felvegye a dúsgazdag konkurrens bankházakkal a versenyt. Apró kis üzletekkel foglalkozni pedig nem lett volna méltó hozzá. Aki már tábornok volt, nem szolgálhat őrmesteri rangban

Szobájába hívatta Jamest.

— Tisztáznunk kell a helyzetet, James. Mikor megkérte a lányom kezét, még millióim voltak. Ma sem szegény lány, de mindenesetre jóval kevesebbje van. Az egyik palota és körülbelül kétszáz ezer dollár a hozománya.

— Akkor sem kérdeztem, ma sem érdekel, hogy mekkora a hozománya. Ezt teljesen apára bízom...

Croft elégedetten bólintott.

— Ez tehát rendben volna. És milyen foglalkozást választasz? *

— Arra gondoltam, hogy társulok Johnival. Nagyon jó barátok vagyunk. Ő átveszi a nagybátyja szörmeüzletét...

— Igen, esetleg húsz év múlva... Addig akarsz várni?

— Istenem, ha az embernek van egy kis tőkéje, nem nehéz foglalkozást találni. Hamarosan akad majd egy szolid vállalat, amelyik beválaszt az igazgatóságba.

— Helyes, igyekezz hát mielőbb megtalálni ezt a vállalatot.

Mikor James kiment Croft szobájából, Kitty már a másik szobában várta. A lányoknak csalhatatlan ösztönük van, mindig megérik, hogy mikor van róluk szó és a kellő pillanatban a helyszínen teremnek.

— Nincs baj? — kérdezte aggódva.

— Nem, hála az Égnek, az összeomlás egyáltalában nem vonatkozik ránk. Csak bizonyos elvekhez ragaszkodik a papa. Azt akarja, hogy helyezkedjem el esküvőnk előtt egy megfelelő vállalatban.

— És van már ötleted?

— Ah, ez a legkönnyebb. Szólok bármelyik ügynökségnek, naponta két tucat ajánlatot is kapok. Majd kiválasztjuk a legmegfelelőbbet. Egy héten belül meglesz az állás. De már igazán ideje volna vidámabb dolgokkal is foglalkozni. Hiszen napok óta úgy járunk-kelünk, mint valami gyászházban. Nem volna kedved kissé mulatni? Menjünk az Alhambrába. Pompás műsora van. Tudod, szükséges is, hogy a nyilvánosság előtt mutatkozzunk.

Bihary Dezső, Andor és Sándor, Mohács

Nem szabad azt a látszatot kelteni, mintha túlságosan letörtünk volna...

Kitty helyeselt.

— Csak azért is az új estélyi ruhámat veszem fel. Gyönyörű leszek. Táncolni fogunk, ah, már egészen berozásodtam. Igazán ideje már, hogy úgy éljünk, amint fiatal, gazdag jegyesekhez illik. Hiszen mióta megjöttünk Miami-ból és a vőlegényem lettél, még egyszer sem mulattunk amúgy istenigazában. Tudod, talán egy kicsit örülök is, hogy tönkrementünk. Apus most már nem fog mindig az üzletekkel törődni. Hála Istennek, eléggé szegények lettünk ahhoz, hogy magunkkal is foglalkozhatunk.

Hát ez a szegénység igazán nem látszott meg Kittyn. Mert olyan káprázatos sárga selyemlamé ruhában jelent meg, amilyent csak New-York dollárjai és Párizs izlése együttesen tudtak kitermelni. James elragadtatva gyönyörködött szépséges menyasszonyában. Egyébként ő is pompásan festett vadonatúj szmokingjában. Határozottan szép férfi volt. Az Alhambra-mulatóban minden szem és minden látcső feléjük fordult, amikor beléptek. Különösen a tangó-táncuk aratott nagy feltűnést. Nyugodtan felléphettek volna bármelyik színpadon. És hogy őszinték legyünk, ez a gondolat át is villant Kitty agyán. Hogy nem volna-e az a legjobb foglalkozás, ha mondané táncospárnak szegődnének valamelyik előkelő mulatóba. Kétségtelen, hogy rövidesen világhíresek lennének. Minden nő lelke mélyén ott szunnyad a hiúság és hírnév utáni vágy és Kitty e pillanatban fiatalságának minden mohóságával felitta a sikert, a feléje sugárzó irigységet és ettől valósággal mámoros lett. Büszke volt a vőlegényére, erre a délceg, szép férfira, akinek minden mozdulata csupa finom ritmus és harmónia volt.

A mulató hangulata egyre kedélyesebb lett, a néger jazzénekesek szédületes táncokat mutattak be, a dobos pedig zsonglőri ügyességgel dobálta dobverőit és úgy verte ki a legbonyolultabb taktusokat, hogy a feldobott verő mindig a kellő időben zuhant vissza az üstdobra. Erőszakosan, dühödten fújták a szakszofont, húzták a harmonikát, pengették a benzót, énekeltek, hegedültek, hogy ez a sokféle érzelmes, vadlúktetésű hang felkorbácsolta az emberek idegeit, beléjük vitte a tropikus ligetek forró lehelletét.

Ilyenkor a nagy mulatók közönsége egyetlen társasággá szövődik, konfettik, papiroskigyók, apró bombák röpködnek egyik asztaltól a másikig és Kitty alig győzte visszaröpíteni a színes papíruhatagot, melyet mindenfelől asztalukra árasztottak. Ugy látszott, hogy ez az asztal a központja minden érdeklődésnek.

Egyszerre egy idősebb, elegáns úr hajolt meg asztaluk előtt és Kittyt táncra kérte. Kitty már előbb észrevette, hogy ez az idősebb úr, aki egy nagyobb társaságban ült, már régebben mereven figyel. És azt is észrevette, hogy ebben a fürkésző pillantásban nem a nőnek járó szerelmi hódolás tükröződik, hanem valami egészen más, érthetetlen és megmagyarázhatatlan nyugtalanság. Mintha meglepetés látszott volna a férfi arcán, megdöbbenés és nyugtalanság. És Kitty önkéntelenül szintén figyelni kezdte az ismeretlen, aki annyira szórakozott volt, hogy nem is hallotta, ha a társaságában lévők beszéltek hozzá.

Kitty figyelmeztetni akarta erre a férfira Jamest, de nem tette. Valami ösztönszerűen súgta neki, hogy ne árulja el ezt a furcsa kis kalandot. Később már egészen megfeledezett a férfiról, vagy talán megszokta, csak néha pillantott feléje és ilyenkor megállapította, hogy az illető rendületlenül fikszirozza.

Amikor az ismeretlen megállt asztaluk előtt és mély meghajlással táncra kérte, megrezsent. Olyan érzése volt, mint mikor valaki a fakir bűvös tekintetét érzi magán.

Valami titok forrósodik a levegőben, amelynek nyomban ki kell robbannia.

James kellelten, bosszús mozdulatot tett, de Kitty, mielőtt James még tiltakozhatott volna, már felállt és követte az ismeretlen, aki a tánckörbe vezette.

— Ön nem táncolni, hanem beszélni akar velem! — mondotta Kitty, mikor már eléggé távol voltak asztaluktól. És közben olyan mosolygó arcot vágott, hogy James meg volt győződve, hogy egy banális bókra válaszol.

Az ismeretlen megdöbbsent.

— Igen... de bosszón meg...

— Kérem, mosolyogjon és vágjon ön is közömbös arcot. A vőlegényem nagyon féltékeny. Kínos lenne, ha észrevenné, hogy komoly dologról van szó.

— Ön, ugyebár, Croft Kitty kisasszony?

— Igen, az vagyok. Mindjárt tudtam, hogy tisztában van azzal, kit kér fel táncra.

— És az az úr James Rice?

— Ugy van. A vőlegényem.

— Akkor most én kérem, hogy igyekezzen tovább is mosolyogni. Figyeljen rám, kisasszony. Ez az ember áruló. Ő tette önre édesatyját...

Bármennyire tudott Kitty az idegein uralkodni, ebben a pillanatban mégis csak megingott. Érezte, hogy elsápad és egy pillanatra megállt. Szerencsére, sokan táncoltak körülöttük, a dolog úgy festett, mintha hely hiányában hagyta volna abba egy pillanatra a táncot.

— Az Isten szerelmére... mit beszél?

— Nincs időm magyarázgatásra. De lelkiismereti kötelességemnek tartottam önt arra figyelmeztetni, hogy James Rice fizetett ügynöke Habbertonnak. Ő szolgáltatta be az adatokat neki.

— Borzasztó!

— Még sokkal borzasztóbb lenne, ha ön ennek a gazembernek a felesége lenne!

— De hát... bizonyos ön abban, amit mond? És kicsoda ön? Honnan tudja, amit mond?

— Nincs időm magyarázkozni és mellékes az is, hogy ki vagyok. Figyelmeztettem önt. Most már az ön dolga, hogy mennyire veszi hasznát annak, amit mondtam. És ne felejtse el: mosolyogni kérem! Rice úrnak nem szabad sejtjenie, hogy miről beszélünk!

A zene véget ért, a táncolók tapsoltak és visszamentek a helyükre. Kitty úgy érezte, hogy ez életének legsúlyosabb pillanata. Nem szabad sem rosszkedvet, sem fáradtságot mutatnia.

— Ki ez az ember? — kérdezte James. — Mondhatom, rémesen táncol.

— Valami Smithet, vagy micsodát mormogott. Nem is értettem. Azt mondta, hogy atyus régi tisztelője és végtelenül boldog, hogy engem ilyen vidámnak lát, mert ebből azt következteti, hogy apát mégsem érte olyan nagy veszteség.

James ingerült mozdulatot tett.

— Ugyan kérek! Meg vagyok győződve, hogy ez is Habberton egyik embere. Tapogatózni próbált, hogy mi újság?

Kitty rémülettel, borzadva nézett Jamesre. Lehetséges volna az, amit az ismeretlen mondott? Hogy ez a férfi, akit szeret, akihez egész életét hozzá akarta kapcsolni, hidegvérű, elszánt kalandor? Agyrém, képtelenség! De az izgalom, amely minden tagjában remegett, szinte elviselhetetlen volt.

— Kissé sápadt vagy... nem érzed jól magad? — kérdezte James.

— Azt hiszem, a meleg kábított el. Talán jó lenne már hazamenni!

— Jó, de előbb még egy búcsútáncot kérek!

Kitty nem mert ellenkezni. Végighaladtak az aszta-

Izom és izületi fájdalmakat

és a fejfájást csillapítják és megszüntetik a Togonal-tabletták. Kérdezze meg orvosát! Minden gyógyszertárban kapható. Ara P 1.80

lok között és beálltak a tánckörbe. James gyengéd szeretettel ölelte magához bájos menyasszonyát, azzal a finom mozdulattal, amely szavak nélkül közli forró üzenetünket: imádlak!

Kitty lelke mélyéig fel volt zaklatva, meg volt zavarodva. Érezte a férfi néma szerelmi vallomását és hinni akart benne, bízni, makacs, szinte kétségbeesett akarással tapadt Jameshez, mint aki nem akarja, hogy elvigyék tőle. De a szeme ugyanakkor önkénytelenül az ismeretlen férfit kereste. Nem akarta és mégis kutatta. Az az érzése volt, hogy az a férfi most mereven nézi valahonnan, parancsoló, hipnotizáló tekintettel, melynek engedelmeskednie kell. Kitty reszkedett a félelemtől. Homályosan rémlett benne, hogy véle most valami titokzatos dolog történik, félelmetes és ismeretlen erők fogtak ellene össze, veszedelmek leselkednek.

És egyszerre megpillantotta az ismeretlent. Egy oszlop mellett állt, cigarettát tartott a kezében, melyet azonban egyszer sem emelt a szájához. A pillantásuk találkozott. Olyan volt ez az arc, mint egy ércbálványé. Merev és titokzatos. Kitty majdnem felsikoltott félelmében, ujjai megvonaglottak és szinte menekülésszerűen kapaszkodott James karjába.

— Mi történt? — riadt fel James.

— Egy kissé megszedültem.

— Azt hiszem, túlságosan felizgattak az utóbbi napok eseményei, Kittykém. Jó lenne elutaznunk New-Yorkból. Valami magányos tengerpartot kellene keresnünk.

— Igen... az nagyon jó lenne... a magány, a csend. És nem akarok embereket látni. Borzasztóak az emberek!

James fürkészve nézett végig menyasszonyán.

— Nem értek, Kitty. Eddig még sohasem láttalak ennyire idegesnek. Mondhatom, nagyon szeretném, ha megtartottuk volna már esküvőnket. Akkor megnyugszol, hosszú időre elutazunk... Most féltlek!

Kitty megrezzent.

— Féltesz? — kiáltotta különös heveséssel.

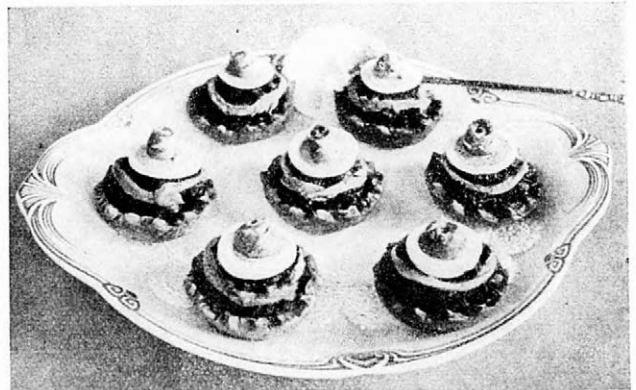
— Igen. Benned most olyan sok és különböző érzés harcol, ki tudja, nem lesz-e valamelyik erősebb, mint a szerelmed? Elvisz, elragad tőlem!

— Hát igazán szeretsz?

— Végtelenül!

— Köszönöm, James. És ne aggódj. Talán csakugyan idegesebb vagyok a kelleténél, de ez el fog múlni...

Egy félórával később Kitty hálószobájába vonult. Alig várta, hogy magára kapja narancssárga, prémes

Vajastészta parajjal töltve, tojásszelettel és szardiniagyűrűkkel díszítve

pizsamáját és végigvesse magát az ágyán. Gondolkozni akart. Mindent nyugodtan megfontolni. Ki lehet az az ismeretlen férfi, aki kémkedéssel vádolta Jamest? James azt mondta, hogy valószínűleg Habberton egyik embere. Érdekes: James mindjárt Habbertonra gondolt. Ő is fél ettől az embertől. Néki is titokban ez a név jár az eszébe. Csakugyan volna hozzá valami köze? De valami egészen érthetetlen. Ha James őt valóban feleségül akarta venni, ami kétségtelen, akkor miért segédkezett az édesatyját vagyoniilag tönkre tenni? Hiszen az lett volna az érdeke, hogy ők minél gazdagabbak maradjanak?

És Kitty diadalmasan mosolygott. Igen, ez az ellentmondás döntő bizonyíték James ártatlansága mellett. De hát akkor mit jelent Habberton emberének a figyelmeztetése? A dolog világos. Habberton nem elégedett meg azzal, hogy atyját tönkretette, hanem az ő boldogságát is fel akarja dúlni. Ugy látszik, hogy atya mégis csak félreismerte Habbertont. Nem lovagias ellenfél, hanem lelketlen gazember, akit kutyakorbáccsal kellene rendre tanítani.

És Kittyben vad, haragos terv kezdett szárnyat bontani. Olyan féktelen izgalom fogta el, hogy majdnem esz-

méletét veszítette. Felugrott és öltözőszobájába rohant. Ott hevert az egyik széken különböző sportfelszerelési tárgyai között egy kutyakorbács. Azt most felemelte és harciasan megsuhogtatta. Bevitte a hálószobájába. Méregette, próbálta, tanulmányozta, hogy mekkora helyen lehet elrejtetni? Megpróbálta, hogy összehajtogatva befér-e a táskájába? De nem tudta begyűrni. Visszament az öltözőszobájába, felvette délelőtti kosztümjét és kísérletezett: hogyan lehetne észrevétlenül ruhájába rejtetni a korbácsot? A dolog azonban sehogysésem sikerült, mindenképpen körülményesnek látszott. Félő volt, hogy idő előtt leleplezik. Már pedig ennek a leszámolásnak meg kell történnie. De hogyan?

Visszament a hálószobába, fel és alá járkált, cigarettázott. Azután az éjjeliszekrényéhez lépett és egy aranyfoggantyús apró revolvert vett elő. Amikor az apró jószágot tenyerére fektette, a szíve olyan hevesen dobogott, hogy majdnem kiugrott a melléből. Maga is elrémült a szörnyű gondolattól. Gyilkoljon? Embert öljön? De mást tett-e Habberton? Nem tör-e ő is életükre és vagyonukra? A fenevaddal szemben védekezni kell. Nincs az a bíróság, amelyik fel ne mentené, ha elmondja, milyen alattomos eszközökkel, milyen szívós gonosszággal próbálta Habberton elpusztítani a családját.

És Kitty nem tudott sem elaludni, sem megnyugodni. Az éjszaka elviselhetetlenül hosszú volt. Végre szürkülni kezdett. Hajnali négy óra, fél öt... öt! Még öt óra és ott fog állni Habberton előtt. Meg fogja ismerni ezt a félelmetes banditát.

(Folytatjuk)

CALDERONI és TÁRSA
LÁTSSZERESZEK
Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. sz.
TELEFON: AUT. 811-48
Látcsövek, szemüvegek, orrcsipek, Fényképezési
készülékek és cikkek Barométerek, hőmérők.

Kézimunka-rajzaink ismertetése

Antik karosszék stílszerű gobelinhuzattal (2 ik oldalon) *ERMA* kézimunkaház terve (Budapest, VIII., József-körút 11.) Uriszobába, vagy ebédlőbe mint egyedülálló darabot is használhatjuk. Eredetijét, mint a régi gobelinművészet örökbecsű példányát, a Louvre falai őrzik. Mintája úgynevezett »klüny«. Kapható két-féle minőségű lenalpra előfestve. Minőség szerint 38 és 45 P árban. Előhúzza összes anyaggal 95 P, előhúzza összes anyaggal, arccok, kezek francia argyapjával szítára hímelve, az alakok és ruhák készen hímelve 160 P. Ezen fotólyhoz 70—80 deka Orient szükséges, dekája 30 fillér.

Kelím-szárnyfüggöny drapériával, tüll stórt valódi csipkével, kelím ablakvédő (3-ik oldalon) *ERMA* kézimunkaház terve (Budapest, VIII., József-körút 11.). A különleges stilizált mintája, selyemfényű kelima fonállal készített függöny nagyon dekoratív. Kapható Aida kanavára előfestve, komplett ablak (2 szárny, 1 drapéria 180×320 méretben) 49 P, gyapjúfonal kg-ja 11.50 P, selyemfényű kelima kg-ja 18 P, sodrott selyem kg-ja 24 P. Előhúzza, konturozva, minta egy darabon teljesen készen hímelve, összes anyaggal, gyapjúfonállal 125 P, ugyanez kelimával 150 P, ugyanez Colmena sodrott selyemmel 190 P. Kelima ablakvédő hasonló kivitelben mint a függöny. Ára előfestve 170×90 méretben 14 P, előhúzza, illetve konturozva és 1/8 rész készen, összes anyaggal, gyapjúval 30 P, kelima selyemfényű anyaggal 38 P, sodrott selyemmel 46 P. Stórt tüllből hímelve és klüny csipkével, a hímzés grenadin rátéttel készül, három cerü-

színű perlével. Klüny-csipke helyett »Erma-Hungária« csipke alkalmazható mely házilag horgolható. A minta előrajzolta 150×200 cm méretű finom vastagszálú breton-tüllre grenadinál együtt 8.50 P. A fodrokhoz szükséges vékonyabb tüll 80 cm 4.16 P, 5 m aszur klüpli à 15 fillér = 75 fillér. Az Erma-Hungária csipke rajza angrinra elkezdve 4 P, 2 gombolyag len-cérna 4 P, 20 m szalag a 30 fillér = 6 P. Hímzéshez 3 motring gyöngypamut à 95 fillér = 2.85 P, a teljes függöny házi előállítási költsége 30.26 pengő.

Stórt ebédlőbe (3-ik oldalon) *Wieg Testvérek* kézimunkaháza (Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23.). Alapanyaga síma tüll, felsőrészt keskeny aszurbetétekkel és magas hímzéssel díszítjük. Az alsó dús fodor szélessége 50 cm, a fölötté levő 20 cm. A filébetét 5 mm-es nagyságú lyukakkal áll. Ugyanezt készíthetjük horgolással is. Filéhez az alapanyag készen is kapható. A függöny mérete 160×

280. Ára teljesen készen 130. P. Anyagszükséglet 4 m símatüll, 300 cm szélességben m 6 P, összekötő betét 20 m à 16 fill. A filé alapanyag kitöltéséhez 20 deka gyöngyfonal 11 P, a filérajz leolvasható mintája 2.50 P, a magas hímzés szúrt sablonja 1.50 P. Ezen minta duplaablakra is kapható. Vidéki rendelésnél külön 50 fillér portóköltés küldendő.

Ghiordes-szőnyeg (a 4-ik oldalon) *ERMA* kézimunkaház terve (Budapest, VIII., József-körút 11.). A bemutatott szőnyeg egy eredeti »Ghiordes« után készült. Művészettörténeti feljegyzések szerint ily kisebb formájú szőnyegetek, mint értékes nászajándékot kaptak a XVII. század menyasszonyai. Házilag való elkészítéséhez pontos minták az alábbi formákhoz kaphatók: Szövéshez 30-as felvetéssel 65×120 cm méretben, minta ára 3.60 P, anyagszükséglet 30 P, szövéshez 30-as felvetéssel 120×200 cm méretben minta ára 4.50 P, anyagszükséglet 73 P, szövéshez 25-ös felvetéssel 80×145 cm méretben minta ára 3.60 P, anyagszükséglet 60 P, szövéshez 25-ös felvetéssel 140×240 cm méretben minta ára 4.50 P, anyagszükséglet 110 P. Varráshoz 100×180 cm méretben minta ára 3.60 P, anyagszükséglet 54 P Selyemfényű, színtartó, mosható perzsa gyapjúfonalak kg-ja 11.50 pengő.

Milió (5-ik oldalon) *Wieg Testvérek* kézimunkaháza terve (Budapest, IV., Deák Ferenc-u. 23.). Rislió és angol madeira és magas hímzéssel készül. 80/80 cm méretben, finom vászonra előrajzolta 2.50 P, lenvászonra előrajzolta 5.50 P, hozott anyagra előrajzolás díj 1.50 P, szúrt sablonja 1.60 P. Ezen minta bármely méretben is kapható. Vidéki rendelésnél külön 50 fillér portóköltés küldendő.

POSTÁS FAJBAROMFI NAGYTELEP VÁC

Rhode Island Red (vörös islandi) amerikai fehér Leghorn, fehér Wyandotte törzsek tisztavérbeni törzskönyvező tenyésztése.

Magas tojás hozamra, színre, alakra gondosan kitenyésztett, elsőrendű, tisztavérű törzseitől származó tenyésztojások, naposcsibék, növendékalatok, tenyészállatok megrendelhetők. Kérjen árjegyzéket!

Telepvezetőség címe: BUDAPEST 10. SZ. POSTAHIVATAL

Tüllágypárna ollózott himzéssel (6-ik oldalon) *ERMA* kézimunkaház terve (Budapest, VIII., József-körút 11.) 110×55 cm méretű ágypárna házilag is szépen előállítható. Szükséges anyag: 150 cm tüll a 5.20 P, 25 cm mintás csipkeszövet, 120 cm klótt a 3.50 P, 2 kg növény-pehely a 2.50 P, 4 m azsurbetét a 15 fillér. Az ollózott motív előrajzolva anyaggal, a párna szabásrajzával együtt 5 P. Szűrt sablon ára 1.50 P. Vidéki rendelésnél 50 fillér portó küldendő.

Díványpárna úriszobába vagy előtöltőbe (7-ik oldalon) *Wieg Testvérek* kézimunkaháza (Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23.). Készíthető lapos-himzéssel, gobelin, vagy keresztöltéssel. Az alapszín világos terrakotta, a minta három sötételb terrakottával, három barnával, két sötét türkizkékkel himezendő. Ezen színeket azonban saját ízlés szerint változtathatjuk. Ha lapos himzéssel készítjük, úgy az alap ripsz műselymeszövet, különféle színekben 50×60 cm méreben kapható. Hátlappal együtt 7.50 P, hátlap nélkül 4.50 P. Hátlapnak bársonyt is használhatunk. A kidolgozáshoz Orient gyapjúfonal a legmegfelelőbb, dekája 30 fillér. Előrajzolva hársónyra, hátlappal, anyaggal együtt 12 P. Kereszt- vagy gobelinöltéssel készíthető párnalap előfestve 50×60 méreben 5 P, megfelelő Orient fonal 6 P, összesen 11 P. Vidéki rendelésnél külön 50 fillér portó küldendő.

Terítő színes száróltéssel (8-ik oldalon) *Wieg Testvérek* kézimunkaháza (Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23.). Kerti terítőnek, nyaralóba uzsonnaterítéshez nagyon szép és izléses. A virágok lila, sárga és zöld mosható anyaggal himezendők. A kockázás egyik sora sötét lilával, a másik sötét sárga színnel történik. A terítő fehér vászonra előrajzolva 75×75 méreben 2.50 P, 130×130 méreben 7.50 P, 150×150 méreben 10 P. Hozzávaló muliné motringja 12 fillér. Hozott anyagra előrajzolás díj és szűrt sablon 75×75 nagyságban 1.20 P, 130×130 nagyságban 2.50 P, 150×150 nagyságban 3.50 P. S íves vászonra is előrajzolható. Vidéki rendelésnél külön 50 fillér portó küldendő.

Házi kozmetika

A bőr kisebb daganatairól

Írta: *Dr. Foldes Miklós*, kozmetikus orvos

Gyakori szépséghibák az arcon, különösen a szemhéjak és a halánték tájékán, az apró gombostüfejnői, szürkés-sárga, fénylő kis kásaszemcsék, melyeket közönségesen grítnék neveznek. E kásaszemcsék tulajdonképpen faggyúszervi anyagot tartalmaznak. Végleges megszüntetésük úgy történik, hogy keskeny lándzsaszzerű késecskével egyenként felhárjuk őket, tartalmukat egyben kiemeljük és hogy ki ne újulhassanak, helyüket platinégoval megérintjük. A gyógyulás nyomtalan. Ilyen természetű nagyobb kásadaganatok is előfordulnak a bőrfelület különböző helyein.

Végleges megszüntetésük kisebb műtét segítségével, vagy villamos úton való el-sorvasztással történik. Gyakran az arcon kisebb tárgult erecskék képeznek kozmetikai hibát. Ez erecskéket színtén a villamos platinégoval gyógyítjuk. Néha kisebb-nagyobb terjedelmű érdaganatok éktelenítik el az arcot. Ezek egyrészt vöröses anyajegy és a szűre és óta fennáll. A műtét eljárásán és a villamos étetésen kívül, különösen ha nagyobb felületre terjed ki a daganat, szénsavhó-fagyasztás, esetleg rádiumos besugárzásos kezelés kerülnek alkalmazásba. A szemhéjakon fellépő kiemelkedő kisebb-nagyobb sárgás foltok főleg villamos étetéssel szüntethetők meg. Ha nagyobbak a sárga foltok, késsel metszik ki őket. Gyakori jelenség a bőrön az úgynevezett ros-daganatok, vagy fibromák, melyek néha kis nyelen csüngnek és kivételes esetekben egyidejűleg ugyanazon egyén bőrének különböző részein nagy számmal vannak jelen. Ezek eltávolítása szintén igen könnyű. A zsirdaganatok, vagy lipomák, melyek fölött a bőr normális tapintatú, néha igen tekintélyes nagyságot érhetnek el és eltávolításuk csak műtét úton történhetik.

Leggyakoribb szépséghiba és minden korban felléphetnek a test legkülönbözőbb helyein a szemölcsök. Gyakoriságuk oka az, hogy a legújabb orvosi kutatás szerint fertőző természetűek, vagyis egy egyszerű kézfogással is átvihetők egyik emberről a másikra. Ezt bizonyítja, hogy néha egy társaság tagjain egyidőben lépnek fel tömegesen. Az arcon kívül néha a kézen, illetőleg az ujjakon is igen nagy számmal fordulnak elő. Néha egészen eltorzítják nagy számukkal az arcot. Főleg az idősebb kori szemölcsök képezhetik alapját rosszindulatú daganatoknak. Rengeteg a száma a szereknek, melyekkel szokásos a szemölcsöket eltávolítani. Köztük a legjobb a füstölő salétromsavval való kezelés, mellyel többször edzve elsovdadnak és lehullanak. A házi kezelésnek hátránya, hogy erősebb edzósavak a szomszédos bőrfelületet is roncsolják és ilyen sebesedés után nem tökéletes a kozmetikai eredmény. Legszébb eredményt a villamos platinatüvel való étetés és az elektrolízis adja. Ha nagy felületen vannak, igen nagy számmal, Röntgenbesugárzás is el-sorvasztja őket. Érdekes megfigyelés, hogy számos esetben, midőn egy egyéne a csoportosan fellépő szemölcsök közül egyet mesterségesen tökéletesen eltávolítunk, a többi magától lehullik bizonyos idő múlva.

★

Kozmetikus orvosunk üzenetei:

»Zalai asszony«. Arcbőre túlságosan száraz, ez az oka a hámlásnak is. Masszirozza arcát rendszeresen és használjon egy megbízható Cold-krémet, rendszeres ápolásra.

Üd es ég

elsőbbség?

Az ifjuság üde bája, az arc egészséges, hamvas bársonya az élet apró harcaiban, az előbbrejutásért és az érvényesülésért folyó versenyben föltétlenül elsőbbséget ad a nőnek vetélytársaival szemben. Sok célját elért asszony tapasztalásából leszűrt igazság tehát: az érvényesülést és a sikert biztosítja a Khasana Superb, mert az ifjuság üde szépségét leheli az arcra és az ajakra.

A *Khasana Superb* ajakpirosító minden színtónusu bőrhöz pompásan alkalmazkodik. Tartósan, izlésesen és feltűnés nélkül topja az ajakra az ifjuság hódító üdességét. Aki látja, nem is sejt, hogy festett az ajka. Ehhez már csak a *Khasana Superb Creme-t* kell eldörzsölnie az orcáján, hogy az egészség friss pirjától legyen százszor szebbé, mint volt. A *Khasana Superb* hatásán nem fog sem szél, sem eső, sőt a csók sem. Nem fest: az arcról és az ajakról csak szappannal és vízzel mosható le.

KHASANA SUPERB

Mindenütt kapható!

Még ma tényleg próbát ery kis cseréng Khasana Superb ajkpirosító, ára: P. 1.20 és arcpír o. i. o. val. ára: P. 1.50

Magyarországi központ: Mihály Ottó, 80 K 6, győgyáranyagkereskedés Budapest VI., Podmaniczky-u. 43

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a. M., Paris, London

»Lehetetlen bőr.« Száraz arcbőrét zsiros kenőccsel ápolja, ha az tényleg száraz. Pattanásai szigorú gyomor-, bél-diétát tesznek szükségessé. Haja zsirosága ellen irasson fel orvosával egy 50/00-es cholesterines hajszeszt.

»Vidéki tanítónő.« Száraz arcra rendszeres zsiros krémmel való ápoláson kívül igen jó hatással volnának időnkénti paraffin-pakkolások.

MIT FŐZZEK?

Április 11. Szombat: Zöldborsólevés, töltött kalarabé, tejfeles pogácsa. — **Vacsora:** Báránypörkölt tarhonyával, sajt, gyümölcs.

Április 12. Vasárnap: Spárgaleves, töltött gomba, borjúvesés sült burgonyával, öntött salátával, mandulástorta. — **Vacsora:** Hideg sült uborkával, sonka, körített liptói retekkel, sajt, gyümölcs.

Április 13. Hétfő: Húslevés csigatésztával, főtt hús sóskamártással, rakott burgonyával, csehpimasz ízzel. — **Vacsora:** Virslitormával, sajt, gyümölcs.

Április 14. Kedd: Paradicsomlevés, csirkebecsínált zöldborsóval, rizsfelfújt borsadóval. — **Vacsora:** Lágytojás, vajaskenyér, retek, sajt, gyümölcs.

Április 15. Szerda: Zöldséglevés, Esterházy rostélyos burgonyakrököt körítéssel, ecetes uborkával, kakaószelet. — **Vacsora:** Kirántott borjúvelő majonéz salátával, sajt, gyümölcs.

Április 16. Csütörtök: Francia burgonyaleves, rakottkáposzta, töltött palacsinta. — **Vacsora:** Borjúpörkölt galuskával, sajt, gyümölcs.

Április 17. Péntek: Halikraleves, rakott spárga, túrós-csusza. — **Vacsora:** Hial tejjelbe sütve francia salátával, sajt, gyümölcs.

Április 18. Szombat: Köménymaglevés tojással, vagdalt peccsenye, keljözélek, daromorcsa ízzel. — **Vacsora:** Beafsteak tükörtojással, céklával, gyümölcs.

Április 19. Vasárnap: Gombaleves, spárga vajjal, kirántott bárány, hozzá fejjessaláta tojással, petrezselymes új burgonyával, töltött fánk. — **Vacsora:** Hideg hús uborkával, sajt, gyümölcs.

Április 20. Hétfő: Tyukleves májgaluskával, főtt hús pároltrizzsel, céklamártással, hájas kifli. **Vacsora:** Debreceni tormával, sajt, gyümölcs.

Egyszerű étlap

Április 11. Szombat: Köménymaglevés, báránypörkölt tarhonyával. — **Vacsora:** Tojásrántotta snidlinggel, gyümölcs.

Április 12. Vasárnap: Zöldborsólevés, kirántott borjúszület burgonyasalátával, kakaószelet. — **Vacsora:** Hideg hús vegyes kompóttal, sajt.

Április 13. Hétfő: Húslevés aprókásával, főtt hús párolt burgonyával, sóskamártással. — **Vacsora:** Virslitormával, gyümölcs.

Április 14. Kedd: Paradicsomlevés, borjúbecsínált rizskörítéssel. — **Vacsora:** Lágytojás, vajaskenyér.

Április 15. Szerda: Zöldséglevés, töltött palacsinta. — **Vacsora:** Párizsi, körített liptói.

Április 16. Csütörtök: Burgonyaleves, rakott káposzta. — **Vacsora:** Gomba tojással, gyümölcs.

Április 17. Péntek: Halikraleves, túrós-csusza. — **Vacsora:** Teiberizs csokoládéval, gyümölcs.

Április 18. Szombat: Paradicsomlevés, vagdalt peccsenye keljözélekkel. — **Vacsora:** Piritott borjúmáj.

Április 19. Vasárnap: Gombaleves, töltött bárány rakott burgonyával, fejjessalátával, mandulásrétes. — **Vacsora:** Hideg hús uborkával, körített liptói retekkel.

Április 20. Hétfő: Húslevés csigatésztával, főtt hús piritott darakörítéssel és céklamártással. — **Vacsora:** Debreceni tormával, gyümölcs.

HÁZTARTÁS

Fehér áttört leves. Apróra megvágunk 30 deka sült borjúhúst, adunk hozzá egy tejben áztatott és kicsavart zsemlyét. Két deka friss írósvajjat kevés vízzel tűzre teszünk, adunk bele 5 drb. megmosott champignonombát és megpároljuk, azután beadjuk a húst, a zsemlyét és ezzel is pároljuk, húslével felöntjük, félóráig főzzük és szítán áttörve piritott zsemlyekockákra tálaljuk.

Csigatészta (levesbe való). Három egész tojással felferle lisztet elgyúrunk szép simára, kettőbe vágjuk, kissé pihentetjük, vékonyra kinyújtjuk, hosszukás kockákra felvágjuk és esigaformán esigává sodorjuk.

Zöldborsó csirkével. Fél liter zöldborsót megmosunk. Egy edénybe teszünk egy kanál zsírt, 2 kockacukrot és a borsót benne puhára pároljuk. Egy csirke telerészét darabokra vágjuk, sósvízben puhára főzzük és akkor a párolt

borsóra öntjük. Egy kanál zsírból félkanál liszttel rántást készítünk s azzal a borsót felengedjük, kissé főzzük. A csirke másik felét kirántjuk és a borsóval adjuk fel.

Velő aszpikban (előétel). A triss borjúvelőt megmossuk, hártóját levesszük és sósvízben megfőzzük. Ha megfőtt, szűrőkanállal kiszedjük és tányérra téve, villával addig dolgozzuk, míg síma lesz. Eldolgozás után kissé megsózzuk, citromlével ízesítjük és egy kanál finom olajat adunk bele. Ismét jól eldolgozzuk és végül reszelünk bele egy fél fej vöröshagymát. Egy lapos formába öntünk egy ujjnyi aszpikot, megfagyasztjuk, a velőt rá tesszük, felül is aszpikot öntünk és jégre tesszük. Kiborítjuk és apróra vagdalt színes aszpikkal és galambsalátával díszítjük.

Borjúcomb tejjel. Egy kg. gömbölyű borjúcombot veszünk, megmossuk, megsózzuk és füstölt nyelvel megtűzdeljük, összegöngyöltjük és összekötöz-

zük. Lábosba teszünk zsírt, karikára vágott vöröshagymát és a húst reáhelyezzük. Öntünk alá egy deci fehér bort, kevés vizet és fedő alatt puhára pároljuk. Szép pirosra megpürítjük, öntünk alá két deci tejjelt, pár szem kaprit is teszünk bele, jól felforraljuk. Tálaláskor a kötést levesszük, vékony szeletekre felvágjuk és levét aláöntve adjuk fel.

Ráchal. Pontyot veszünk, megtisztítjuk, belét kivesszük, jól megmossuk, bevagdossuk, azután megsózzuk, törött borssal kissé meghintjük. Négy fej vöröshagymát nagyon apró kockára vágunk és félmarék apró vágott petrezselyemmel vegyítve, a halra addig dörzsöljük, míg a keveréket beveszi. A halat két kis féska segítségével felállítjuk, fagyasztódarabokat rakunk reá és szép pirosra megsütjük.

Szárdellamártás hidegen. Három keményre főtt tojásnak a sárgáját egy kanál ecettel simára keverjük. Négy jól kimosott, a szálkától megszabadított apróra vágott szárdellát adunk hazzá s annyi vizet s ha még kell ecetet, hogy kellő mártás sűrűsége legyen. A tojásfehérjét apróra vágva közévegýtjük és mártásos talban asztalra adjuk.

Majonéz szendvics. Két tojás sárgáját kevés sóval bögrébe tesszük és a bögrét forró vízzel telt edénybe állítjuk és folytonos keverés mellett addig főzzük, míg forni kezd, akkor adunk hozzá 5 deka felolvasztott vaját. A tűzről vegyük le s keverjük addig, míg teljesen kihül s akkor másfél deka felolvasztott aszpikot és kevés citromlevet adunk bele, a zsírzsemlyéket kettőbe vágjuk, az elkészített majonézt ráfecsen.

A Magyar Uriasszonyok
Lapja olvasóinak garancia
mellett ajánlja

Stauffer

világ márká
és pedig

Dobozos Emmenthali Block

„
valamint a többi ismert márkák csak a legfinomabb minőségben.

Mindenkinek a gyermekét jól akarja táplálni: Stauffer MEDVE dobozos emmentalit vesz neki.

Mindenütt kapható!

dezzük. szárdiniával és kaviárral díszítjük.

Csokoládékrém. Öt tojást 14 deka cukorral habosra keverünk. Teszünk bele 14 deka puhított csokoládét, negyedliter tejet és folytonos keverés között felforraltjuk. Ha kihült, 16 deka habosra kevert vajjal összekeverjük, üvegtálra tesszük, jégre állítjuk és tejszínhabbal díszítve adjuk fel. Külön poharakba töltve, tejszínhabbal díszítve is szervizozhatjuk.

Narancslikör. Öt narancsot vékony szeletekre vágunk, üvegekbe rakjuk és egy liter tiszta szeszt ráöntve, öt hétig állni hagyjuk, azonban naponként többször felrázzuk. Öt hét múlva egy liter vízből, egy kg. cukorból szirupot főzünk, a narancsról leszűrt szeszt hozzáöntjük és leszűrve, üvegekbe tesszük.

RECEPTEK

Művésztorta. Három tojás fehérjéből kemény habot verünk. 21 deka cukornak a felét belekavarjuk habverővel, s mikor egész kemény, a cukor másik felét is hozzáadjuk, kevés törött vaniliát óvatosan belekeverünk. Ezen tömeget tiszta papírra ujjnyi vastagon rákenjük és középfokú hőnél világos-barnára kisütjük, azután a félig meleg sütőben hagyjuk 4 órán át, hogy jól kiszáradjon. Ez a tortalap első lemeze. 7 deka mandulát mozsárban 3 tojás fehérjével finomra eldörzsölünk, azután áttesszük egy edénybe és keverünk hozzá 14 deka porcukrot, kevés törött vaniliát, egy tojás fehérjét és jól elkavarjuk. Ezen idő alatt 2 tojás fehérjéből kemény habot verünk, hozzákeverjük a mandulátömeghez és lassan belekeverünk 3½ deka finom lisztet. Ebből is olyan tortalemezt alakítunk, mint az előbbi masszából és középfokú tűznél kisütjük. A harmadik tortalemezt ugyanolyan anyagból készítjük, mint a csokoládétortát, de annak csak a felemennyiségét vesszük és szintén kisütjük. A tortalapokat következőképpen illesztjük össze: alul a csokoládélemezt tesszük, azt megkenjük málnalekvárral, ráhelyezzük az első hablemezt, ezt baracklekvárral kenjük meg és erre helyezzük a mandulalemezt. Az összeállított tortát rózsaszínű mázzal bevonjuk és különféle befőtt gyümölcsel díszítjük. A díszítésre használt gyümölcs természetesen nem lehet nedves. E tortát leghelyesebb előtte való napon készíteni.

Hindy Istvánné

Teapogácsa. 25 deka daráltogyorót, 25 deka cukrot, 25 deka vajat, 25 deka lisztet, 4 keményre főtt tojássárgáját szítán áttörve nyújtótáblán összegyúrunk, félcenti vastagra kinyújtjuk, apró pogácsákat szaggatunk belőle, tepsibe rakjuk és forró sütőben gyorsan meg-

sütjük, ribizlilízzel, vagy csokoládéval összeragasztjuk, csokoládémázzal bevonjuk és megszáritva teához adjuk.

Zentai Károlyné

Diós csókok. 28 deka vágott diót, 28 deka cukrot és 6 tojás fehérjéből vert habot összekeverünk és lángon világos barnára pörkölünk folytonos keverés mellett, azután ostayalpokra, vagy kikent tepsire csókokat rakunk és sütőben megszáritjuk.

Krackerné

Hajas tészta. Fél kg. sertésahát hideg vízben jól kiáztatunk. Szítán áttörjük és hidegre tesszük. Fél kg. lisztet deszkára tesszük és kezeink között eldörzsöljük egy tojás nagyságú hájjal. Ekkor gödröt csinálunk a közepébe, öntünk bele 3 tojást, sót, citromlevet és annyi fehérhört, amennyit a tészta kíván. Meggyúrjuk, jól elverjük és pihenni felretesszük. Félóra múlva ismét kinyújtjuk, a hájat rákenjük, négyrét hajtjuk, mint az íróstészta. Ezt megismételjük négyszer negyedóránként és akkor tetszés szerint megtöltjük. Ebből a tésztából kitűnő kifliket és pogácsákat készíthetünk.

Szánthó Rózsika

Ördögpirulák. 25 deka héjazott, darált mandulát 25 deka porcukorral s két tojás fehérjével és egy-két kanál rummal jól elkeverünk. Golyócskákat formálunk belőle s két tábla felolvasztott csokoládéba mártjuk, majd reszelt csokoládéba hempergetjük és szellős helyen megszáritjuk. Ugy is készíthetjük, hogy minden golyó közepébe egy cukrozott meggyet, vagy cseresznyét teszünk.

Török Imréné

**ARANY,
EZUST,
ÉKSZER**
valamint dísz tárgy szükségleteit

TILLEMANN SEBESTYÉN
CÉGNEÉL

Budapest, V. Vilmos császár-út 12
szerezze be

E lap előfizetői 10% engedményben
reszesülnek

Holdaeskák. 16 deka cukrot narancson ledörzsölünk és finomra törünk. Hozzáadunk 4 tojássárgáját, evvel habosra keverjük. 4 tojás habját tesszünk azután hozzá és 16 deka finom lisztet, 12 deka olvasztott vajat. Zsírral kikent, lisztel behintett kis tepsibe meglehetősen vastagra tesszük, megsütjük s ha kihült, holdaeskákra kiszúrjuk és citrom-, vagy narancsmázzal bevonjuk.

Dr. Huszár Sándorné

Csokoládé- és kávésozó. Három szelet csokoládét félliter tejben a tűzhelyen feloldunk s azután éppen olyan keverékhez, mint a tejsodónál: 4 tojássárgája, 10 deka cukor, kevés liszt és vaniliához öntjük és folytonos kavarással mellett felfőzzük és még azután is verjük. A kávésozó éppen úgy készül, mint az előbbi: csak a tejből vesszünk három decit és 2 deci erős kávéval keverve öntjük a tojáshoz s tovább éppen úgy járunk el, mint az előbbinél.

Miklós Imréné

Tanácsot kérnek

Kedves olvasótársnőim szíves értesítését kérem, van-e tudomásuk arról, hogy fosztott selymet hol lehet megszövetni? A háború előtt ugyanis fosztott selyemből igen szép takarókat kötöttek Bécsben. 2½ kg anyag volt szükséges egy terítőhöz. Esetleg mire lehet fosztott selymet felhasználni? Szíves tanácsukat előre is halásan köszöni: »Kecskeméti asszony«

Fekete fényezett zongorám a használat folytán megkopott és sok helyen a fa eredeti vörös színe kilátszik. Szeretném házilag az eredeti színre átfesteni, de úgy, hogy fénye továbbra is megmaradjon. Lehet-e házilag és milyen festékkel? Ha előfizetőkötönyöm közül valaki erre vonatkozólag tanácsot szolgáltatna, nagyon hálás volnék érte. »Falusi asszony«

Nagyon kérem kedves olvasótársnőim, kegyeskedjenek tanácsot adni, hogy zongorám megsárgult esontbillentyűit hogyan tisztíthatnám fehérre. Szívességüket köszöni *Krécsyné*

Lapunk olvasói köréből az alábbi dalok szövegének megküldését kérik: »Gyöngyike« jellegre: »Nagymajtényi síkon eltört a zászló, «Hővirág» jellegre:

»Befújta az utat a hó, céltalanul fut a fakó«, »Szépe Rózsa« jeligré: »Ütött, kopott a hegedűm«, »Boldog idő, szép gyermekkor, jöjj vissza egy szóra«, »Vadvirágnak kunyhóban a helye«, »Ibolya két szemed még sohse csókoltam«, »Falu végén rongyos viskó, ráborul az öreg fűzfa lombja«.

Üzenetek

»Postafiók 89«. Bizony el tudom ám képzelni, hogy vannak még olyan fiatal emberek is ezen a túlzott reálítással vádolt világon, akik a vagyontalan, de intelligens leányért földiekkel, égiekkel perbelnek. A szív szavának örökön nagy volt a súlya a legfelsőbb bírónál és az embereknel is. Talán nem is véletlen, hogy két teljesen idegen ember, kiket sokszor országok választottak el, egyszer csak valahol összetalálkoznak, a szemük összekapcsolódik és egygyében összedobban a szívük. Többet jelentenek egymásnak, mintha testvérek volnának. És mégis a túltengő szentimentalizmusával, idealizmusával és lirizmusával szembeállítom az ész hideg, metsző reálítását, hogy kissé szertelen rajongását lehiggassa. A nőnek s különösen a kenyérkereső pályán levőknek, akik a férfiak részéről majdnem elkerülhetetlenül ki vannak téve a kísértésnek, szükségük van az érzéseik feletti tökéletes uralomra. Mert ha a hízegő, de üres szép szavaknak nem tudnak ellentállni, úgy látjuk, mind nagyobb mérvű azoknak száma, kiket lelkiismeretlenül feláldoznak a szerelem nevében. A szerelem forró dalát túl kell harsogja az ész. Nehéz volna amellett bizonyítanom, hogy egy férfi évekig türelmesen vár egy leányra, de ép olyan lehetetlen volna ellentmondanom. Ritka eset, mikor az évekig tartó várásban az egyik, vagy másik partner szívében az érzés nem hal el. Kivételes emberek közé számíthatjuk ezeket, amilyent — különösen a férfiak között — csak keveset találunk. A nő érzése kevésbé van változás, átalakulás által veszélyeztetve. Kitértőbb, mondhatnám mélyebb. Önök mindketten az első tavaszban állanak, minimum hat-hét év leforgása után gondolhatnának csak házasságra és tekintve, hogy a szerelemre, mint abszolút biztosra nem számíthatunk, egyik sem kötheti le a másiknak magát. Utszéli banalitásokra és elcsépelet sablonokra nincs szükség, hogy a lekötöttségnek visszaható fázisait fejtegessem, mert egyiküket sem gondolom annyira naivnak — koruk dacára sem, — hogy ne fognák fel egy

esetleges olyan elhatározásuknak a horderejét, melyet hosszú évek multával válthatnak be. Emberekről és nem automatáfigurákról kell döntenie, akik a saját érzéseikkel nincsenek tisztában. Kérdik: honnan szerezhetek volna tapasztalatot, mikor még alig szökökent bimbóba lelkük virága és fájna ha nem hihetnék, hogy ez a legtökéletesebb megnyilatkozás érzésüknek. De vajjon tudnának-e felelni, ha azt kérdezném, hogy miből merítik azt a halálosan komoly hitüket, melyet hat év kell hogy igazoljon. Az ember érzéseinek időbeli tartamát ki volna olyan merész, hogy meghatározza? Tart-e a sűrű, vagy pár lépés után megtörik és mellékutakra tere-li a nagy ismeretlen, a megfoghatatlan, amit érzésnek, szívnek nevezünk. Helyeslem a fiatalember intencióját. Szórakozzon továbbra is, ismerjen meg más fiatal embereket és ha a várakozási idő eltelté után — fogadkozások és ígéretek nélkül is — úgy találják, hogy fokozódott egymáshoz való vonzódásuk, szeretetük: nem történt semmi, hangfogóra sem volt szükség, hogy mesterségesen szabályozzák érzéseiket. Lelkük nem pazarolta el szeretetük tobzódó színeit s amitől most még oly messzi vannak: féltett álmuk, boldogságuk beteljesül. E próba dönti el sorsukat.

Szív. üdv. Szerk.

»INTÉZŐ NEJE«. Örömben repes a lelkünk, Nagyságos Asszonyunk, mikor olvasóinktól kedves, melegtónusú elismerőlevelet kapunk. Minden ilyen levél után úgy érezzük, mintha szeretetünk kertjében ezernyi új virág nyílna, amelyeket csokorba szedhetünk. Nagyságos Asszony, ki oly messzi van városától, falutól, szemmel beérhetetlen puszták közepén, hova a posta is csak egy nappal később jut el, — azt írja, — különösen azért hálás nekünk és nélkülözhetetlenné vált lapunk a részére, mert nemcsak az irodalom legjavát kapja, de a lapunkon keresztül benne él a társadalom központjában, tájékozást nyer azokról a nőket felette érdeklő újításokról, amikkel a modern technika napról-napra új meglepetésekkel szolgál. Írja továbbá: megismerte lapunkból a nagyvárosokban dolgozó és a férfival egyenlő küzdelmet vívó nő harcát (melyet bár nem írj meg, de a legnagyobb érdeklődéssel figyel) és bámulja az elért eredményeket. Hálás

nekünk azért is, hogy gondoltunk a vidéken élő hölgyek kultúrigényein kívül azzal a másik igényével, mely életéhez szervesen hozzátartozik: a szüntelenül változó, alakuló divattal. Mert — írja — volt idő, hogy a vidékiek évekkel hátra voltak divatban a városiaktól s ha néha-néha megengedték maguknak, hogy a fővárosba felruccsanjanak élő kultúrát élvezni, elkeseredetten szemlélték garderobjukat, mellyel parázdni szerettek volna, hogy milyen nevétesen ösdi, divatjamult. És vége lett a jó kedvnek s a legjobb szindarab sem tudta elfelejtetni öltözkökük hátrányát, mert nemcsak a nő, de a férfi is vele halad a divat fordulataival. Minden nő belenyugszik, hogy egyetlen ruhája legyen, de abba nem, hogy ez az egy ruha ne a legutolsó divat szerint legyen elkészítve. A M. U. L.-nak tehát az a célja, hogy falun, tanyán, a városoktól távolos helyeken lakó oivasóit a divatkézimunka, lakásberendezés stb. legújabb modelljeivel megismertesse, mert el kell fogadjuk, hogy divat öfélése a kultúrembernek igenis parancsol. Egyetlen egy eset volt, mikor szembe helyezkedtek vele és legyőzték: a nadrágszoknyával való próbálkozás idejében, de akkor is csak azért buktatták meg, mert a nőt a férfival a divat nem teheti egyenlővé. A nőnek divatban is nőnek kell maradni, mert nőiessége az a varázs, ami előtt minden férfi meghódol. Midőn a divatmelléklettel meglepünk olvasóinkat, tudatában voltunk annak, hogy olvasóink kivétel nélkül örömmel fogadják és semmi mással ilyen értékes meglepetést nem szerezhetünk volna. Nagyságos Asszonyunk leveléből erről ismételt boldogan győződünk meg s jövőben is minden gondolatunk abban fog összpontosulni, hogy olvasóinkat kimerítően tájékoztassuk a mai kor emberének életszükségletét jelentő minden téren megmutatkozó újításokról, feltalálásokról és nem állunk meg, nem hagyjuk magunk mellett elszáguldani a haladás ezer lóerővel haladó autóját. Mellette, vele száguldunk mi is és az ezredpillanatonként változó új történéseket felvesszük az agy titokzatos lemezére és a magunkramaradás elcsendesült óráiban visszafelé pergetjük s szavakba, képekbe fotografáljuk a látottakat. Rohan velünk az élet ismeretlen csodák, messzeségek felé s örökös fejlődésben szüntelen kutatásban munkálkodó elmék láthatatlan elemeket igáznak le és a magasabbrendű ember hiten, tudományon keresztül, az élet mi'lió változatában, a Teremtő rejtett titkához akar emelkedni, melyet csak az ő ajándékával: a zseni kiváltságával fejthetnek meg. Nagyságos Asszony, a mi munkánk

DARMOL
CSAK EREDETI CSOMAGBAN VALÓDI.

Cyomorégésem megszünt! Hálá Cigélka „ISTVÁN”
sósórcarbonátumos forrásvíznek. Kapható mindenütt. Vezérképviselet: Sás- u. 29. Tel.: 120-20

is egy részecskéje ennek a hatalmas világfejlődésen munkálók munkájának. És résztvesznek ebben a munkában öntudatlanul azok is, kikben az átadott gondolatunk csirába szökken, virágot hoz, gyümölcsöt érlel, új magot hint szét. Átformálódnak a lelkek, a szívekbe melegség költözik, otthont talál a szeretet és őszinték, igazak lesznek a gondolatok, melyeket olyan tisztán mondanak ki, amint az spontán kigyult az agyban és nem formáljuk át, míg szóvá válhatna. A szemeket örömlángocskák fényesítik, mert nem lesznek rejtett, hamis gondolatok, amik elfátyolozzák a tekintetet. A részvét nem hidegen, közömbösen hangzó szó lesz csak csupán, hanem a lélek fájdalmit megértő, megéző ember együttérző, résztkérő, gyógyító részvéte. Az ember legnehezebben önzésétől tud szabadulni, de ha egyszer lerázta magáról gyarló bilincseit, olyan magasra fog szárnyalni, hova ma még éppen miatta nem tud eljutni. A tökéletesedést, a lélek nemesítését akarni kell. Lehet, hogy többször elbukunk bele, meg is ütjük magunkat, de minden talpraállásnál erősebbek leszünk és fölérünk a Teremtő hasonmására teremtett emberhez. A boldogság, melyet annyian hajszolnak, kergetnek bűnös, álutakon, itt vár az emberre, de senki nem akarja meglátni, mindenki azt hiszi, hogy könnyebben, megalkuvásokkal is elérheti, pedig hozzájutni csak a lélek és a szív tisztaságával lehet. A hozzá vezető úton nem lehet alkudozni, nem lehet mellékösvényekre térni. Sokszor szenvedni, könnyet hullatni kell és az út vége oly messzi látszik, de megyünk, mert tudjuk, hogy biztosan a boldogság vár reánk. A boldogság, amire mindenki teremtett, de csak nagyon kevesen tudnak úgy élni, hogy részük legyen benne. Ez a mi utunk is és mindennél értékesebb nekünk, hogy sokunknak egy a gondolatunk. Bátorítjuk, támogatjuk és szeretjük egymást, mint ahogy embernek embert szeretni kell és hiszünk, hogy helyes cél felé tartunk. Nagyságos Asszony, ha feljön, mint kilátásba helyezte, még sokat-sokat fogunk beszélgetni terveinkről munkánkról és büszkén fogjuk bemutatni nagyon kedvelt munkahelyünket. Vizontlátásra!

Sziv. üdv. Szerk.

»Kenguru«. Grafológiai elemzésre beküldött leveléhez nem mellékelte díjat. Szíveskedjék elolvasni a »Grafológia« rovatunk első bekezdését, amelyből értesül, hogy minden egyes levél analíziséért 2 P bélyegben beküldendő.

Sziv. üdv. Szerk.

Tisztelettel közöljük lapunk igen tisztelt előfizetőivel, hogy Smarz Károly paplanosmester úr, lapunk régi előfizetője, Or-u. 3. szám alatt lévő műhelyén kívül IX., Mária Terézia-tér 16. szám alatt nyílt paplanüzletet nyitott. A cég elsőrendű gyártmányait ismerjük s ezért

kérjük kedves előfizetőinket, hogy a cég iránt teljes bizalommal legyenek és tiszteljék meg bevásárlásaikkal. Egyben közölhetjük, hogy előfizetőink minden vásárlás alkalmával 10% árkedvezményben részesülnek.

»Főjegyző neje«. Krizanthemum-töveket bármely kertészetben beszerezheti. Hogy szép, nagy virágot hozzon, az az ápolástól, a mellékajtások levágásától, a jól trágyázott talajtól és a naponkénti háromszori bőséges öntözéstől függ. Ilyen ápolással szép, nagyvirágú krizanthemum lesz az eredmény.

Sziv. üdv. Szerk.

»Tarantella«. Tarantói eredetű tüzes olasz tánc, amelyet olasz nemzeti ruhában táncolniak gyorsütemű olasz dallamra. A menüet régi francia tánc lassú ütemben, előkelő keces mozdulatokkal, dallamos zenére, rokokó ruhában járók. — A rejtvény megfejtése helyes volt, a sorsolásban azonban nem került kihúzásra. Sziv. üdv. Szerk.

A legszebb

RÓKÁK

KUTNEWSKY-nél

Budapest, Kristóf-tér 6

»Rozka«. A gobelinképen segíteni már nem lehet. Az a hibája, hogy nem gyanús festékekkel lett festve s ezért fog. Ha befíxirozna, az egész festék összefolyna, ezért ezt nem is ajánlhatjuk. Egyetlen mód van az elkészítésére, hogy rámára felvarrja és a keze alá fehér papírt vagy ruhát helyez, hogy ne érjen hozzá és a festék ne oldódjon fel varrás közben. Kézben ne is próbálja varrni, mert az anyag is befestékeződik.

Sziv. üdv. Szerk.

»Egy régi előfizető«. A kérdőzett Otthonról addig felvilágosítást nem adhatunk, míg Nagyságos Asszony névtelen levélben kér felvilágosítást. Szerk.

»Zajzoni«. Halásan köszönjük jókívánságait. Boldogok vagyunk, hogy lapunkat jóbarátjának, testvéreinek tekintik, amit az igazi testvér szeretetével viszonzunk. Diványpárna-ajándékunkhoz még szükséges mulinét kiadóhivatalunk motringonként 10 fillér árban megküldi. Portóköltésére külön 32 fillér esatolandó. — Zágony Viola regényünk közlése mult év elején kezdődött, a folytatások összes számait sajnálatunkra már nem küldhetjük mind meg, mert vannak egyes számok, melyek teljesen kifogytak. Lapunk régi számainak az ára ugyanannyi, mint a legújabb számé, vagyis 80 fillér. — Grafológiai elemzésre sajátkezűleg írt bármely szó-

veg küldhető, mert a betűk alakja, a vonalak szolgálhatnak az analízis alapjául. Minden egyes írás grafológiai elemzéséért 2 pengő összeg küldendő.

Sziv. üdv. Szerk.

»B. Baby«. Amerikai előfizetőink címét sajnálatunkra senkinek nem adhatjuk ki, mert molesztálásnak ismeretlenek részéről senkit sem tehetünk ki, csak azért, mert lapunknak előfizetője.

Sziv. üdv. Szerk.

Kedves emlékeink között büszke örömmel és meleg szeretettel őrizzük meg az alábbi sorokat: »Mielőtt a magam dolgaira rátérnék, nem mulaszthatom el köszönetet mondani a diványpárna ajándékukért. Mindig kedves emlékem lesz ez a M. U. L. szerkesztőségétől. Ez a kedves ajándék meglepetést, örömet hoz minden előfizetőnek, mint ahogy öröm hoz mindig pontos időközökben megjelenő nívós lap, melynek tartalma a régi magyar nagyasszonyok lelkületét hívja életre és modern keretek között segít megküzdni a jelen minden nehézségével. A legkényesebb szellemi igények kielégítéséért őszinte elismeréssel adóznak még azok a férfiak is, kik közül sokan megrögzött elfoglaltsággal viseltettek iránta. Lassanként belátják, hogy a hála az ő részükről kell a legnagyobb legyen, mikor a mai könnyű fajsúlyú és laza erkölcsű irodalmi jelfogás mellett Főszerkesztő úrnak és lelkes munkatársainak volt bátorságuk ideális eszmével szembeállni a kor romboló, szélesítő, rothasztó szellemével. A sikeres harc győzelmét jelenti az állandóan naggyobbodó intelligens olvasótábor, kik a laptól elszakadni nem tudnak, mert a tíznaponként nyújtott szellemi és praktikus olvasmányok és tanácsok nélkülözhetetlen táplálékká vált. Legyen ez a néhány sornyi elismerés köszönet is egyben azért a sok szellemi gyönyörűségért, mit a lap szerkesztősége fáradságot nem ismerő előzettséggel és gondos körültekintéssel nyújt az olvasóknak.«

»Ezredes neje«

»E. Istvánné — Turches«. »Van-e gyógyulás« jeligére L. I.-né a kaliforniai szilva reggeli előtti fogyasztását bélrenyheség ellen ajánlotta.

Sziv. üdv. Szerk.

»Monori őrnagyné«. Kívánságára alábbiakban közöljük a narancsdzsem receptjét: 5 szép narancsot hosszában cikkekre vágunk és azután keresztben vékony szeletekre vágjuk. Két liter vízbe tesszük és egy éjen át állni hagyjuk benne. Másnap a vizet leszűrjük róla és jól elfőzzük. Ha kihült, 2 kg cukrot adunk hozzá és egy éjjel megint állni hagyjuk. Következő nap felfőzzük, lehabozzuk s mikor kocsonyásodni kezd, készen van. — Ismerőse: G. B.-né részére izenjük, hogy ajándékunkat a harmadik félvéri előfizetési díj beküldése alkalmával kapja meg, mert akkori ajándékozási akciónk feltételei szerint, aki részletekben fizette be az évi elő-

fizetési díjat, csak a harmadik félévi díj befizetése után részesülhet ajándékunkban. Ha az e hóban küldött 4 pengőt még 8 pengővel kiegészíti, ajándékunkat az összeg vétele után azonnal megküldjük. Szív. üdv. Szerk.

»Cilike«. A Stúdió a VII. ker. Főherceg Sándor-utcában van. A levelében felsorolt dalok kottáját Nádor Jóska zenealkereskedésében, IV., Károly király út 8 alatt megkaphatja. Egyenként kb. 2—3 pengő az ára. A kérdezett lakcímet sajnálatunkra nem ismerjük s így nem adhatjuk meg. Szív. üdv. Szerk.

»A. A.« Nem mondunk kritikát, hanem arra kérjük, olvassa el Tompa Mihály hasonló zsánerű költeményeit és akkor meg fogja tudni, hogy miért kértük erre. Szív. üdv. Szerk.

»Paula«. Van bennük ritmus, dallam, feltétlenül érezhető muzsikális képessége, azonban ilyen kis dalszövegeket megszámlálhatatlan mennyiségben írnak. Különösebb értékük nincs. Megzenésítés által válnak némileg hosszabb életűvé. Ha szórakozást nyújt a hasonló népdalszerű versikék megírása, nem vesszük el tőle kedvét. Amennyire nem használ, annyira nem árt. Csak mint szöveg, nyomdafestékre nem alkalmas. Szív. üdv. Szerk.

»Aurélia asszony«. Nagyságos Asszonyom, nem az Ön hibája, hogy szenved, hogy egyedül maradt, hogy azok hagyták el. Akikben legjobban bízott. Először a férje, s a sok csalódás után a másik férfi is. Pedig arra született, úgy érzi, hogy szeressék, hogy szeressen, de kit, mikor azok törték össze legszebb érzéseit, akiknek odaajándékozta a szívét. Most egyedül maradt s egyedülvalóságában olyan elhagyatott s el sem hiszi nekem, ha azt merem állítani, hogy Ibsennek igaza van: hogy az a világ legerősebb embere, aki egyedül áll, aki nem vár senkitől semmit, aki még érzésben sem függ senkitől. Ma így él Sigrid Undset, a Nobel-díjas norvég írónő, aki hasonlóan szerencsétlen volt házasságában s a világhírű dicsőség dacára elvonult a világtól egy távolos helyre, ahol gondolatainak és Istennek él. A legmagasabbrendű, legerősebb ember tehát valóság és nem nitzschei ideológia. Talán ő az egyetlen nő, aki az embert lenyűgöző nehézségeken át kikapcsolódott az úgynevezett társadalmi életből. Nem azért említetem fel e nagy írónő elhalkult, visszavonult magánéletét, mintha példaképpen akarnám őt állítani Nagyságos Asszony elé. Ki tudja, míg ő is arra az elhatározásra jutott, hogy lelkének békét, csendet, életének nyugalmat csak így találhat: mennyi titokban elsírt könnyébe került hajlíthatatlanná edzeni akarátát, melyet ma már milliméterre sem hajlíthat meg más ember akarata. Nő, anya volt ő is, tehát szeretett, szenved-

dett. Ugy látszik azonban, hogy magasan járó szelleme el tudta némtani a követelő érzéseket, leláncolta a fájdalom kitöréseit és megtalálta önmagában a tökéletes ember szenvedésektől, szenvedélyektől ment harmónikus, boldog életét. Nagyon közel jutott Istenhez. Nagyságos Asszony elpanaszolt szenvedése, egyedülvalósága, vigasztalásra váró szomorúsága őt, a szenvedéseken túlvetett hoztak elem, mert ugyanígy szenvedett. Az ő életében már nem fontos, hogy őt szeressék, hanem az emberekhez fűzött elhervadt vágyain túl felmagasztosult érzéssel mindenkit szeret ő s akik közelébe jutnak, csodálhatják és gyönyörködhetnek Isten alkotásában, az emberben. Egy pár jó szó helyett az élő emberről egy-két esetvonással meghúztam a pontosan kivehető sziluettjét. Hogy tetszik Önnek, Nagyságos Asszonyom? Ha csak magunkra gondolunk, ha csak arról veszünk tudomást, ami nekünk fáj, ha nem látjuk meg mások örömet, mások könnyét: az önzés vad hulláma mindent elborít, ami nemes az emberben és mint játékszer addig dobál ide-oda, míg összetör és roncsainkból nem ismer fel senki és magunk sem ismerünk magunkra. Aki csak egyetlen szögből mérlegeli az életet s ami azon kívül esik, nem érdekli, mert csak érzései és nem magasabbrendű szelleme irányítására reagál: annak lehetnek időnként örömei, de tartós, állandó, az embertől az egész életen át elmaradhatatlan örömmel csak a szellem magasabbrendűsége ajándékozhatja meg. A leglángolóbb szenvedélyek megakadályozhatatlanul kiégnek, elhamvadnak, de soha nem éghetnek el azok az érzések, amelyek a gondolat érlelt érzéssé. Egy új fejezet következik életében, Nagyságos Asszonyom. Az előbbiben saját akarátúnak vajmi kis része lehetett. Felejtse el mindent, ami könnyeire emlékezteti. Ne élje át újra és újra az elmúlt hetek eseményeit. A multat visszapergetheti, de nem változtathat rajta s csak ok nélkülül keseríti meg vele életét. Gondoljon a holnapra. Azt töltsse ki gondolataival, terveivel és örömszerzésekkel, amellyel másokat fog megajándékozni. Felejtse el kissé önmagát és figyeljen azok életére, akik környezetében élnek. Ajándékozta meg egy-egy jó szóval, egy meleg tekintettel, szeresse őket. Ne törődjön senkivel és főként ne mutassa, hogy a lelke tele van sebekkel és még most is vérzik. Az emberek szánakozása úgysem gyógyíthatja meg, magáért a panaszkodásért szükségtelen kitérni lelkét. Ezekben a nehéz napokban, mikor úgy érzi, hogy senkije sincs, forgassa, lapozza kedves könyveit, azokban talál barátot, tanácsadót. Nagyságos Asszony eddig csak az emberi rossz-száságról szerzett tapasztalatot, de ha

jobbán elmélyül azoknak az íróknak a munkáiban, akikről én levelén keresztül máris észleltem, hogy hatással voltak gondolkozására, megismeri belőle az emberi fejlődés horizontját, ahova mindig érdemes elvezettetni magunkat. Hogy a jövő mit hoz részére, azt később megtudjuk. Ne tegyen egy lépést sem érte és ne menjen elébe. Teremtse maga körül nyugodt, csendes otthont s ha nem idézgeti emlékeit, minden jóra fordul. Igaz szívből kívánom, hogy szomorúsága ezzel véget érjen és szép, derűs napok következzenek életében.

Szív. üdv. Szerk.

»Volt tanítónő, kormányfőtanácsos neje« sok igazságot is tartalmazó cikkére, mint »a minden protekciót megmozgató« kenyérkeresőnök reprezentánsa — én is szükségét érzem rá válaszolni. Rendkívül nagyra becsülöm ismertettél elveit és minden nőre kötelező, józlelű, erkölcsös felfogásért. Ez a kis prédikáció ráfér a mai nők nagyobb százaléka, de mégis legkevésbé érdemlik meg azok, akiknek szánva volt: akik férfimunkával keresik meg a maguk, igen sok esetben testvéreik s tán szüleik mindennapiját. Mindig fájdalommas érint ezért az a nagy elfogultság, amivel — lám még intelligens, okos asszonyok is — bírálják a szegény, semmi örömet nem ismerő, kenyérkeresőnök életét. Magam 11 éve vagyok állami szolgálatban, az emberélet legszebb éveit éltem le a bürrő testet-lelket ölévegőjében és sok igazságtalan kritikát olvastam már életünkéről, de még senki sem kérdezett meg, mielőtt vádolni, kritizálni szándékolta. Nem kérdezték: miért áldozom már majdnem egy fél-életen át, az íróasztal mellett görnyedve, a kegyetlen kötelességnek. Nem kérdezte senki: boldogít-e az a kenyér, amely oly sokak által panaszolt s amelyért ifjúságot, szépséget, boldogságot és az élet minden értékét odaadjuk! Pedig, ha tudnák, hallanák tőlünk, hogy mennyi sóhaj, mennyi lemondás és mennyi méltatlan megaláztatás tapad ahhoz a kenyérhez, amit — nekünk, nőknek — idegen miliőben élve kell megkeresni, tudom: senkinek sem jutna eszébe szóteleni a hivatalnoknők ellen. Ha a nők közül valakit ki kell említeni, az semmiesetre sem az, aki »boldog asszony«-nak mondhatja magát! Nem mondom, hogy nincsenek köztünk olyanok, akik csakugyan becsületesebben járnának el, ha átadnák helyüket az arra szorulóknak, de ilyen kivételek fertőzik a társadalom minden rétegét és meglehet ezeket találni az anyák és feleségek világában is. Magam is ismerek irodistákat, akiket »kenyeret a kenyérteleneknek« címen nyugodt lelkiismerettel kitennék állásukból és olyanokkal cserélném fel, akiknek nem rúzsra, cícomára, hanem kenyérré kell a fizetés. És ismerek még

több olyan asszonyt, akik nem érdemlik meg, hogy asszonnyá lettek és akik életmódjukkal megszenteltetik az anya és feleség magasztos gondolatát.

16 éves koromban álltam ki az élet küzdőterére és vállaltam olyan fáradtságos munkát: kilenc testvérem felnevelésének gondját, irányítását vettem át 16 éves koromban, amikor árván maradtunk és csupán özvegyen maradt anyánk háborút, folyton kisebbbő nyugdíja maradt meg családunk fenntartásához. Ehhez kommentárt fűznöm, azt hiszem, felesleges. Ennyit tartoztam elmondani azért, hogy kissé bepillantást engedjek az irízelt és lebecsült hivatalnoknői-kar belső életébe és megjelöljek csak egyetlen tudott okot, amiért állásban vagyunk; hogy nem báltermekből, teniszpályákról és egyéb szórakozóhelyekről ismerjük az életet — ami számunkra az ismeretlen világ maradt — és nemcsak »cifra rongyok« magunkra aggatása képezi életünk egyetlen gondját.

Pedig én is álmodtam boldogságról, szeretetről, jóságtól derűs otthonról, ami az enyém lett volna; de míg előbb a kötelesség és hitem parancsa helyemen kitaranni kényszerített, később és most — mikor legalább egyes gondok alól felszabadultam — korunk szelleme és felfogása változott meg. A Ma férfiak nem keresi a hosszúhaját, a kartonruhát,ilyent meg sem lát; de elkápráztatja a ragyogó toalettek változatossága, a divatos táncok érzékes varázsa és a mai morálnak teljesen behódolt, minden nőiességet, önérzetet nélkülöző kacér nők udvarlása. Mert ma ezek a nők udvarolnak a férfiaknak, akik szívesen veszik ezt, sőt el is várják. Még azok a férfiak is, akik jobbakk, akik meg tudják még látni azt, aki különb — még azok is inkább hajlanak az uralmon levő nőitípus felé, mert ahhoz nincs elég erkölcsi erejük, hogy elkülönüljenek és kivonják magukat a »tömeg« hatása alól. Egyik soderja, viszi magával a másikat és így alakul ki az a családi- és társadalmi-rendet bontó irányzat, ami a férfi nősülése elleni elvben nyilvánul meg leginkább. Mert nem áll az, hogy azért nem tudnak a férfiak nősülni, mert a nők foglalják el a helyüket és azért nem juthatnak olyan állásba, amiből család-alapításhoz foghatnának. Ismerem az elhelyezkedés kálváriaszzerűen kínos útjait. De miért nem azokról beszélek inkább, kedves Olvasótársom, akiknek meg van a biztos, jól jövedelmező állásuk és a nősülés helyett inkább a kártyában és a csapszékek füstös, borgőzös levegőjében keresik és vélik megtalálni életük célját. Nem egyet, nem is tizet, de sokkal többet ismerek kisvárosunkban olyant, akinek fizetése gondtalan házasság-élet alapja lehetne, de érthetetlen önteltségük visszatartja őket a házassodás-

tól, mert a helyzet urai akarnak maradni, amit számbeli fölényük látszólag biztosít nekik. Így fest a szánivaló férfi, aki nem tud nősülni.

Még csak annyit: hogy nemcsak a nők és nemcsak a férfiak az okai a mai férjhezmenési, nősülési és elhelyezkedési problémák súlyosbodásának. Hiba van mind a kettőben, de legtöbb mégis a világgazdasági helyzet megváltozásában és ennek egyelőre megoldhatatlanságában rejlik. Befejezésül és mindnyájunk vigasztalására még azt is hozzáteszem: hála a jó Istennek, vannak még nagyon tisztességes, derék, becsületes magyar asszonyok és lányok és vannak még jóérzésű, becsületes, magyar férfiak is. Csak a jobbakk tragédiájához tartozik az is, hogy ezek ritkán kerülnek egy bárkába az Élet nagy vizén evezve.

»Dunántúli«

»Etienne«. Figyelemreméltó gondolatok, a mi mértékünkkel mérve azonban közlés szempontjából könnyűknek találtattak. Mi nem alkudhatunk meg, nem tehetünk engedményeket, nem lehetünk elnézők, mert közönségünk szigorú, de igazságos kritikája igazolja a mi kritikánkat. Nálunk a nő-író is ugyanolyan szigorú elbírálásban részesül, mint a férfi, mert csak egyetlen protekciót ismerünk s ez nem más, mint az illető tehetsége. Szív. üdv. Szerk.

Grafológia

íránt érdeklődő kedves olvasóinkat tisztelettel értesítjük, hogy a nagy számban érkezett és elemzésre váró levelekre való tekintettel a rovat vezetője, akinek idejét teljes mértékben lefoglalja az elemzés és megválaszolás, a jövőben csak azoknak állhat rendelkezésükre, akik a levélhez 2 P értékű postabélyeget csatolnak.

»Hit, remény, szeretet«. Amennyiben a beküldött sorok az író nő természetes írásmódját tükrözik, véleményünk a következő: mesterkelt, szenvedő, kevésbé őszinte, érzelmeit eltitkoló, bizalmatlankodó és gyanakvó. Sokat ad a külsőségekre, a lényegyet nem mindig veszi észre, még ritkábban méltatja. Nem ismeri eléggé sem az embereket, sem az életjelenségeket. Jelleme és természete még jelentős átalakuláson megy keresztül. Arra kérjük, hogy egészen folyamatos, ösztönös (nem pedig ilyen kicirkalmazott) írással küldjön újabb analízisre való anyagot, mert alapos a feltevésünk, hogy valójában más a lelki alkata, mint amilyenek az a mostani írása mutatja.

»Égi fényben«. Önmagával, illetve eddig elért eredményeivel elégedetlen, ellentétes hangulatok sodrában vergődő lélek, amelynek nagy és nagyszerű lendületeit sokszor megokolatlan csügge-

Gondos háziasszony
szőrméit és téli dolgait
Kutnewsky-hez
adjanári gondozásra
Legbiztosabb, legolcsóbb
Kristóf-tér 6. Tel.: 811-79

dések valósággal elgáncsolják. Páthoszra hajlamos, társaságban beszédes, ellentmondásra élénken és elmésen reagáló, egy kis hiúságtól sem mentes intellektus. Finom elméleti disztinkcióra képes, de az emberlélekre, különösen a női lélekre nem lát azzal az átható élességgel, amely a szellemvilágban megbízható kalauza. Kicsinyes társadalmi elfogultságokon nemcsak túlteszti magát, de alacsonyrendűeknek tartja a látszat és a szenvedély rabjait, az utóbbi alatt persze nem a nemesebb indulatokat értve. Környezetét nem tartja méltónak magához, el is vágyik belőle. Irodalmi ambíciói vannak, már különféle kísérleteket is tett, de az az érzése, hogy nem tudja eltalálni »a kor stílusát«, pedig ott van a hiba, hogy adja az egyéniségét azzal a föltétlen őszinteséggel, amit a művészi önvalóság megkövetel. Lovagias gondolkodású, megértő, civakodást kerülő. Tisztában van vele, hogy az egyén tehetetlen a tömeg gyakori durvaságaival szemben s ez bizonyos mértékig pesszimistává teszi.

B. Z. (»Hivlak akkor is, ha nem jössz.«) Markáns egyéniség. Határozott, biztos fellépésű, céltudatos, erős akaratú. Ha bántalom éri, rögtön megtorolja. Olyan sérelmet, amelyért bizonyos okokból nem vehet elégtételt, képtelen elfelejteni és bosszút forral, a kellő alkalmat várva. Mindemellett tisztta, józanészű és emelkedett gondolkodású. Bizonyos férfias lelki tulajdonságok fejlődtek ki benne, talán azért, mert akár az édesapja, akár a környezetében lévő más férfi erősebb hatással volt lelki fejlődésére. Az átlagosnál érzelmesebb kedély, amely mélyebben reagál a benyomásokra. Nagy szenvedélyekre képes, amelyek talán még nem jelentkeztek, de ott lappanganak a vérében és az idegszálaiban. A komoly irodalmat és a népies tudományt épp úgy kedveli, mint a könnyű szórakozást.

»Gyöngyvirág« (Pestűhely.) Egyszerű, érzelmes, lány kedély. A hangulat rabja. Szerelmi emléket táplál és nagyon szomorú, mert nem áruhatja el az érzelmeit. Két-három barátnőjén kívül úgy szólván senkivel sem érintkezik. A középiskolát nem végezte el, pedig szeretett volna tovább tanulni. Habozó, ingadozó természet. Sok hajlam a vidámságra.

FIGYELMEZTETÉS!

Tudomásunkra jutott, hogy több, jól öltözött fiatalember, kik előttünk ismeretlenek, állítólag lapunk nevében előfizetőinknél megjelennek és előfizetőinket azzal vezetik félre, hogy lapunk „Magyar Uriasszonyok Lexikonja” címmel fényképekkel illusztrált könyvet ad ki és az illető hölgyektől fényképeket, személyi adatokat és a megjelenésért 60–80 pengőt kérnek.

Miután nekünk ezen vállalkozással semmiféle összeköttetésünk, érdekeltségünk nincs s miután ezen vállalkozás engedélyünk nélkül állítólag lapunk nevét használja fel, felkérjük kedves előfizetőinket, ha bárki is lapunk nevében a „Magyar Uriasszonyok Lexikonja” kiadása céljából megjelenne, részben lapunk jó hírve, részben előfizetőink anyagi érdeke megvédése céljából kérjük, hogy az illetőt mint csalót a legközelebbi rendőrnök átadni szíveskedjenek.

Teljes tisztelettel

a Magyar Uriasszonyok Lapja szerkesztősege és kiadóhivatala

A „JUNO” gyógykozmetikai intézet (Budapest, VI., Teréz körút 15, I. em.) lapunk előfizetői részére mai naptól kezdődően június hó 1 ig egy teljesen ingyenes arckezelést, vagy arcápolásra vonatkozó szaktanácsot nyújt az előfizetési nyugta, vagy postai szelvény felmutatása ellenében. Kérjük igen tisztelt előfizetőinket, ha kozmetikai szaktanácsra volna szükségük, méltóztassanak a JUNO gyógykozmetikai intézet által felajánlott ajándékot igénybe venni. Biztosítjuk, hogy a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

Teljes tisztelettel a szerkesztőség.

A KIADÓHIVATAL POSTÁJA

Tisztelettel kérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, szíveskedjenek ezen rovatunkat figyelemmel kíséreni, mert kiadóhivatali ügyekben hozzánk forduló előfizetőinknek itt válaszolunk. Ha valaki jelégére kívánja a feleletet, úgy annak szíves közlését kérjük.

Kérjük igen tisztelt előfizetőinket, szíveskedjenek a pénz beküldésekor a csekk- vagy utalványszelvényen az összeg rendeltetését feltüntetni, mert ezzel nagyban elősegítjük munkánkat, önmagukat pedig esetleges tévedésektől kímélik meg.

Nagyvárad előfizető. Nagybecsű előfizetése lejárt. Kérjük a megújításra szánt összeget bel-földi postautalványon a Brassói Népbank r.-t. Brassóval vezetett folyószámlánk javára átutalni méltóztassék, feltüntetve az összeg rendeltetését. Ajándékunk portóköltségére külön 50 lei átutalását kérjük.

Előfizető, Sopron. Párnalap ajándékunk a második felévi újításnál esedékes.

K. S. D., Moson. Mult évi bekötési táblánk két darabban áll, első és második felévélből. Darabonként 2,50 pengőért kiadóhivatalunkban kapható. Kérjük az összeget postacsekken vagy utalványon előre beküldeni.

Érdeklődő, Debrecen. Nem méltóztatott feltüntetni a csekkszelvényen, hogy kinek a részére történt az átutalás. Ezért történt a tévedés. A jövőben feltüntetni kérjük megjelenéni, így milyen célt szolgál az összeg.

Mária, Pécs. Szüriaszablon mellékletét I. év március havától kezdve minden hó 20-ai számunkhoz mellékelünk. Szíveskedjék figyelemmel kíséreni, mert nagyon értékes, szép dolgokat hozunk.

T. Károlyné, Brasov. A monogrammok elkészítéséért járó összeget előre kérjük külön postaköltséggel együtt lei értékben a Brassói Népbankhoz folyószámlánk javára küldeni.

S. P.-né Baja. Elmulasztotta megjelölni az összeg rendeltetését és a külföldi 2,49 pengőt B. előfizetőnének meghosszabbítására fordítottuk. P. levelelő tudtuk meg, hogy ez szabás minta ára volt. A jövőben feltételül kérjük a csekk- vagy utalványszelvényen megjelölni.

B. I.-né, Pilisszentivány. Negyedévenként újító előfizetőink a negyedik negyedévi újításnál kapták meg párnafeladlap és 15 motring selyemfűzőt múltévből álló ajándékunkat, Nagyasszonyunk, mint aki január 1-én lepet előfizetőink táborába és eddig még csak egy negyedévet fizetett, ha továbbra is negyedévenként újít, a negyedik negyedévről, azaz az októberi újítás alkalmával fog részesülni fenti ajándékunkban. Kérjük szíves türelmet.

Melanie, Pécs. Színes Kézimunkamellékletet minden kéthavonként a 20-ai számunkhoz mellékelünk. Legutóbbi ilyen melléklet a február 20-ai számunkban jelent meg. A legközelebbi tehát április 20-án jön.

Cs. Gizella, Tokaj. Ha vállalt kötelezettségének pontosan eleget tesz, a második 12 pengő befizetésekor megküldjük párnafeladlap ajándékunkat 15 motring múltéval együtt.

H. Frigyesné, Lébény. A szüriaszablon mellékleten látható ceruzás vonal nem annak a j-je, hogy valaki már leköpirozta, hanem a készítésénél szükséges előrajzolás nyoma. A lap késedelmes kézbesítése ügyében intézkedtünk az illetékes postai igazgatóságnál.

G. Juliska, Gvör. Tavalyi futógarnitúra ajándékunkat a harmadik felévi újításnál méltóztatik megkapni. Ezt az ajándékunkat ugyanis a félévénként újító előfizetőink a harmadik felévi újításnál kapták. Az idei párnalap és 15 motring múltévből álló ajándékunk azonban a második felévi újításnál esedékes azok részére, akik vagy az előbbi ajándékot már megkapták és az utána következő második felévet újítják vagy pedig október 1. óta léptek előfizetőink táborába és másodszor fizetnek egy felévre elő.

L. Péterné, Zalaegerszeg. A külföldi 17 pengő költséget megkaptuk. Az összeg rendeltetését nem méltóztatott jelezni s így nem tudhatuk, hogy két bekötési tábla is szükséges. E. levele vétele után a 12 pengőért felüli 5 pengőért a két darab bekötési táblát megküldöttük.

K. Jánosné, Szolnok. Kisebb monogrammok 20 fillérről, nagyobb monogrammok 30 fillérről a kiadóhivatalunk utján is meg lehet rendelni. Kérjük az összeget postabélyegben a levélhez mellékelni. Külön portóköltség fejében 20 fillért kérünk.

Dr. H. Istvánné, Endrőd. Feltételeink szerint ajándékunkat a második 12 pengő beküldése után küldjük meg. Kérjük szíves türelmet.

F. Ilona, Kecskemét. Negyedévi előfizetési díjunk nem 6, hanem 7 pengő. Azért nem küldtük meg ajándékunkat eddig, mivel 7 pengő helyett mindenkori csak 6 pengőért küldöttük. Szíveskedjék az elmaradt 1 pengőket, összesen 4 pengőért pótolni és ajándékunkat azonnal postára tesszük.

Lugosi előfizető. Ajándékunkat (párnalap és 15 motring múlté) második felévi újításánál méltóztatik megkapni. Portóköltség fejében kérünk külön 50 leit átutalni, hogy ajánlatlan adassunk fel. Kedves Barátnője, mivel negyedévenként újít, a negyedik negyedéves újításnál, vagyis szeptember 1-én részesül ugyanilyen ajándékban. Tőle is kérünk annakidején ugyan-50 lei külön beküldését a portóköltségre.

A többi levélre a legközelebbi számban válaszolunk.

Felelős szerkesztő, kiadó és tulajdonos: **KERTÉSZ BÉLA**

Szerkesztő: **tordai BÓJTJE ETELKA**
 Ügyvezető igazgató: **BARTHA ISTVÁN**
 Kéziratokat nem adunk vissza

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés díja szavanként 10 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 20 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetés díja 1 P. Jelleg hirdetésekre érkező levelek továbbítására a hirdelési díjjal egyidejűleg külön 1 P utalandó át.

Rekovezarcumeknek tenger melékén szanateriumot pótol a Villa tis magyar úri családi panzió Grádóban, valódi magyar konyhával, Április elsején csoportos utazás, Szoba teljes ellátással napi 7,50 P-től. Érdeklődhető öv. Gschaiderné. Békésbánya, Gyulai-út 3.

Árpádházi Szent Erzsébet Gyermek-Oltthon haszon- és fajbaromfi-csapat a m. ki. felhívvelőügyi miniszter 192.086/1930. számú IV—I. rendelet alapján államiag ellenőrzött nyútkiállítású mentes telep. Pécél, Pest m. Fajbaromfi-nyez-tőjásokat, naposésit, növények-állatot szállítunk megrendelésre utárvét mellett kiváló tojóképes-ségű vörös iszlán, fehér Wyan-földi, amerikai fehér Leghorn és őrési pekingsi kacsaforásinkból. Törzsünk csak válogatott állatokból vannak összeállítva, szigorú csapófőzék ellenőrzés alatt állanak és szakszerű takarmányozásban részesülnek, ezért a tojásokból kikelt állatok életrekes és gyorsan fejlődnek. Szakszerű, rászámított csomagolás. Válaszbe-lyeget kérünk.

Josina műánya 100 csibére 10 pengő. **Josina** baromfi-telep, Bana. **Óriásvirágú** japánkrizantémumból 17 fő különféle színben csomagolás 2 pengő **Nyári k** izantémum mag 1 teljes viala mag adagja 25 fillér. Cím: Sz. Párkas Jolán, Monor, Vajda-u. 29.

Csemege akácmézet 5 kg-os postaböndönben 9 pengőért bérmentve utárvéttel számla József méh-öss. Pak.

Kedvezményes árban készítik elegáns női ruhát Sz. Bó. Ilona, Horthy Miklós-út 50., IV. 5. Berkovitsné volt szabásznője.

A M. U. L. előfizetőink legújta-nyosabb áránál 10% kedvezményvel készítik elegáns angol, francia ruhá-akat. Levelezőlapírvásra jóvők, állomással bíró vidékre több hölgyhöz egyszerre önköltésen. Kerényiné volt szalontulajdonos, Budapest, Ybl Miklós-út 6.

Intelligens úri léány éves gyakorlattal háziakasszonyok vagy gyermekek mellé ajánlók vidékre. Varráshoz ért. Cím: Kislátarna, Toldi Miklós-út 7.

Házasságában csalódott fiatal, intelligens asszony ajánlókzik org úri házaspárhoz vagy gyermekekhez kisebb fizetésért, csak jó banásmód ban részesítsék. Nagyon szorgalmas, becsületű és hűségű. Cím: „Egy szomorú fiatal asszony” jelige alatt kiadóban.

Lehetőleg árva léányt keresek, ki a hazlatási teendőkhez és falusi gazdasághoz is ért. Ladányi Róz Alice, Vecsés, Telepi-u. 42.

Lakást keres gyermektelen, keresztény úri házaspár augusztus elsejére, kétszobás modern komfortos. Bulán villában vagy kis házban, villában, autóbussz mellett. Öszinte leírás ármegelelővel. Szarka, H., Biai-utca 12.323/2. busz.

Magyar-német tanítónő keresek kétféve leánykam mellé szerény igényekkel. Ref. vallású elnyben. Dr. Hoffmann Frigyesné, Bicske, pt. Vázyony, Fejér m.

Ebédelőberentes (műbörtön) magánkézből jutányosan elő. Megtekinthető hétköznapon 3—5-ig Reáltudós-u. 18., III. 5.

Komoly szimpatikus özvegy úrnő megbízható, renészertő, izletse-foz, kisebb úri csalátnál nyaralás ellenében háztelendőt vállalna. Fize-tesre nem reflektál. L. B., Budapest, 1., Gregus-u. 6., II. 4.

Párizsi születésű, ott nevelkedett fiatal úriasszony francia nyelvet tanult, kezlőknek, hálalóknak. Cím: L., Fúj-u. 15/c. Veszpremy E.

Nyári szünidőre vállalnék 3—4 árclányt igen szép fekvésű erdő szélén, községtől nem messze. Tej, tojás, baromfi bőven, ezért a nőknek, de nem betegeknek, kiválóan alkalmas hely. Cím: „Nyírfaterdő” jelige alatt kiadóban.

Negyven éven telüli, jó megjelenésű, kimondottan intelligens árclány előkelő úri csalátnál elhelyez-kesített keres, aki a ház úrnőjének mindentben segítségére lenne. Iródi dolgokban is teljesen jártas, ügyhogy ott is megállna a helyét. Legjobban szeretne uradalomban, nagyobb városba, de még inkább külföldre menni. Szíves megkeresést „Nagyon hálás” jellegre kiadóba kéri.

II

1. És os - to - bán el hit tem - én hogy kü - lömb mint a többi nő!
 2. Se - zer - szeris el si rom ezt a ki - csi dalt a zon - go - rán!

REFRAIN.

Meg - csait a sze - re - lem nem ke - re - sem ma már

a hű - len szi - ve - det. Hisz ki - ne - vet ta lán . . .

A csó - kos ki ke - let, Nem hi - te - get to vább.

Mert min - den sze - re - lem, csak esu - nya déli báb

1. báb
 2. báb

p *sfz* *D.S.*

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

FŐVÁROSI SZINMŰVÉSZEK

MAKAY MARGIT
A VIGSZINHÁZ MŰVÉSZNŐJE

Foto: Kossok utóca

DAYKA MARGIT
A FŐVÁROSI OPERETTSHÁZ TAGJA

Foto: Kiss Pal

SOMLÓ ISTVÁN
A VIGSZINHÁZ MŰVÉSZE

BRADA EDE
A M. KIR. OPERA SZÓLÓTÁNCOSA